

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

İLKOKUL

TÜRKÇE DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(1,2,3 VE 4. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ
2026

İÇİNDEKİLER

1. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.1.1. Programlar Arası Bileşenler	5
1.1.2. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	5
1.1.3. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	5
1.1.4. Farklılaştırma	5
1.2. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	6
1.2.1. İlk Okuma Yazma Öğretim Sürecinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar	7
1.2.2. Türkçe Öğretim Sürecinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar	15
1.3. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	19
1.4. İLKOKUL TÜRKÇE DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI	21
1.5. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	22
2. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	24
1. SINIF	24
2. SINIF	70
3. SINIF	112
4. SINIF	154
EK 1: SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ	202
EK 2: ÖRNEK ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMLARI	218

1. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Türk eğitim sistemi, bireylerin tüm yönleriyle gelişimini amaçlar ve bütüncül bir eğitim yaklaşımını temel alır. Bu hedef ve yaklaşımla geliştirilen "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli"nde kavramsal beceriler, alan becerileri, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ile eğilimler, değerler ve okuryazarlık becerileri bir bütün olarak ele alınmış ve öğrencilerin çok yönlü gelişimini etkili bir şekilde desteklemek amaçlanmıştır. Dil becerileri olan dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ile "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" içerisinde yer alan beceriler, eğilimler, okuryazarlık becerileri ve Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi bir bütün olarak harmanlanmıştır. Böylelikle yalnızca medeniyete uyum sağlayan bir nesil değil etkin olarak medeniyet kurucusu ve geliştiricisi bilge nesiller yetiştirmeyi hedefleyen eğitim yaklaşımımız doğrultusunda ahlaklı, erdemli, milleti ve insanlık için iyi, doğru, faydalı ve güzel olanı yapmayı ideal edinmiş öğrenci profili modeline destek sağlamak hedeflenmiştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanan İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilerin;

1. İlk okuma yazma becerilerini kazanmaları,
2. Okuma yazmaya karşı olumlu tutum geliştirmeleri,
3. Akademik ve sosyal yaşamını kolaylaştıracak nitelikte temel dil becerilerini edinmeleri,
4. Dört temel dil becerisini (dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma) geliştirmeleri,
5. Türkçeyi bilinçli, doğru, etkili ve üretken kullanarak dil bilinci ve zevkine ulaşmaları,
6. Söz varlıklarını zenginleştirmeleri,
7. Dil becerilerini değer, eğilim ve diğer beceriler bağlamında bütüncül olarak geliştirmeleri,
8. Bilgi ve deneyimlerini kullanarak dört temel dil becerisini geliştirmeleri,
9. Bilginin kaynağını ve doğruluğunu sorgulayarak bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme ve kullanma becerisini geliştirmeleri,
10. Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel ve sosyal değerleri içselleştirmeleri,
11. Millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri,
12. Türk, dünya kültür ve sanat eserleri aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmeleri ve benimsemeleri amaçlanmaktadır.

1.1.1. Programlar Arası Bileşenler

Temel dil becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir anlayış ile hazırlanan İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin çok yönlü gelişimini destekleyen sosyal-duygusal öğrenme becerileri, millî ve manevî değerlerimiz istikametinde oluşturulan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi ve sistem okuryazarlığı bağlamında okuryazarlık becerileri programlar arası bileşenler olarak ele alınmıştır.

1.1.2. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı kapsamında benimsenen ölçme ve değerlendirme yaklaşımı, öğrencilerin gelişim özelliklerine ve belirlenen öğrenme çıktılarına uygun olarak sürece dayalı bir felsefeyi esas alır. Yaklaşımın temelinde öğrenme eksikliklerinin erken tespiti ve bu eksikliklerin telafisi yer almaktadır. Öğrencilerin bireysel gelişim düzeylerine göre esneklik gösterebilen yöntemler tercih edilmiştir. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları, programın tüm bileşenleriyle tam bir uyum içinde hazırlanmıştır. Programda sınıf düzeylerine göre verilen temalarda yer alan öğrenme kanıtları başlığında verilen ölçme ve değerlendirme araçları öneri niteliğinde olup, öğretmen ve materyal hazırlayıcılar öğrenme çıktısı ve içerik çerçevesi ile uyumlu olması koşuluyla farklı ölçme araç ve yöntemlerini kullanabilirler.

1.1.3. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme-öğretme yaşantıları; temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma ve öğrenme-öğretme uygulamaları bölümlerinden oluşmaktadır. Temalarda verilen öğrenme-öğretme yaşantıları sürecin bütününün nasıl işletildiğini göstermektedir. Öğrencinin gelişim düzeyi, sınıfın imkânları, öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçları vb. göz önüne alınarak öğrenme-öğretme yaşantıları temalarda yer alan tüm bileşenler işletilmek koşuluyla yeniden düzenlenebilir.

Öğrenme-öğretme yaşantıları şu bileşenlerden oluşmaktadır:

- Öğrencilerin tema ile ilgili ihtiyaç duyacağı ön öğrenmeleri gösteren temel kabuller,
- Öğrencilerin hangi bilgilere ve/veya becerilere sahip olması gerektiğini ifade eden temel kabullerin yanı sıra öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla yapılan ön değerlendirme süreci,
- Öğrencilerin mevcut bilgi ve becerileri ile edinecekleri bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecini ifade eden köprü kurma,
- Modelin temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu şekilde öğrenci merkezli bir anlayış çerçevesinde yapılandırılan öğrenme-öğretme uygulamaları.

1.1.4. Farklılaştırma

Farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından hazırlanmış düzeyi, öğrenme hızı ve öğrenme profillerine göre gruplandırma yapılarak; içerik, süreç, öğrenme ortamı ve ürün boyutlarında uyarlamalar geliştirilerek; esnek öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak; süreç içinde sürekli, geliştirici (biçimlendirici) değerlendirmelerle izlenip gerekli düzenlemeler yapılarak planlanır ve yürütülür.

Farklılaştırılmış öğretim; bir çatı kavram olarak öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, bireyselleştirilmiş ve esnek bir yaklaşımı temsil eder. Bu yaklaşım; tüm öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurularak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturur. Farklılaştırılmış öğretim, öğrencilerin her birinin benzersiz öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir stratejidir. Farklılaştırılmış öğretim; her öğrencinin eğitimden en üst düzeyde faydalanabilmesi için öğretim süreçlerine bireyselleştirme ve esneklik sağlamayı amaçlayan kapsamlı bir yaklaşımdır. Farklılaştırılmış öğretimde öğrencilerin bireysel öğrenme yollarını keşfetmelerine yardımcı olacak stratejiler geliştirilerek potansiyellerini en iyi şekilde gerçekleştirebilmelerine olanak sağlayan öğrenme ortamları oluşturulur. Öğretmen; içerik, süreç ve ürün boyutlarını farklılaştırırken öğrencilerin ne öğrendiklerini, nasıl öğrendiklerini ve öğrendiklerini nasıl yansıttıklarını farklı yaklaşımlarla ele alır.

Zenginleştirme ve/veya destekleme uygulamaları, ihtiyaç hâlinde sınıftaki bireysel özellikleri bakımından öğrencilerin farklı öğrenme gereksinimlerine cevap verebilmek amacıyla tasarlanmıştır.

1.2. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğretim programlarının temel öğeleri, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nin benimsediği ilke ve yaklaşımlarla bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni", ilkokul Türkçe dersi öğrenme-öğretme süreçlerinin planlanması, öğrenme-öğretme uygulamaları ve yaşantılarının tasarlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması ile hazırlanacak materyal ve kitap yazım süreçleri için referans kaynak olarak kullanılacaktır. Tüm eğitim ve öğretim süreçleri ile kitap ve materyallerin tasarım süreci "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nde yer alan öğrenci profilinin gelişimini destekleyecek şekilde planlanmalı ve yürütülmelidir.
2. Türkçenin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilmelidir.
3. Öğrencilerin aktif katılımının sağlandığı bir öğrenme ortamı ve düşüncelerin özgürce paylaşılabildiği, sosyal ve duygusal becerilerin gelişiminin desteklendiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır.
4. Deney, gözlem, araştırma ve sorgulama vb. bilimsel faaliyetler disiplinler arası, bağlam temelli bir yaklaşımla zümre öğretmenler kurulu tarafından planlanmalı ve işletilmelidir.
5. Temaların işleniş sırası ve temalara ayrılan süre öğretim programında belirlenmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenleri, öğrenci düzeylerini ve çevresel şartları dikkate alarak planlamalarını yapmalıdır.
6. Bilgi ve beceriler içerik çerçevesiyle yeni anlamlı bütünler oluştururken programlar arası bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi ve Okuryazarlık Becerileri), öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir.
7. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanarak disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran kapsamlı bir çerçevede sunulmalıdır. İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın kademeli olarak uygulanmasından dolayı bu sınıflarda kademe başlangıcında alt kademe ile ilgili ön öğrenme eksiklikleri derslerin zümre öğretmenlerince tespit edilmeli, ilgili konu ve içeriğe yönelik ön öğrenme eksikliklerini giderici içerik ders yılı başında zümre toplantılarında karara bağlanarak uygulanmalıdır. Kitap yazım sürecinde öğrenme yaşantılarında verilen içerikler doğrultusunda güncel içeriklere ve farklı ilişkilendirmelere de yer verilebilir.
8. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ve öğrenme stilleri göz önünde bulundurularak öğrenme çıktılarıyla tutarlı olan farklı öğretim materyalleri (bilgi notu, sunum, etkinlik, çalışma kâğıtları, proje, okuma parçaları vb.) yapılandırılmalı ve kullanılmalıdır. Öğretim materyalleri hazırlanırken zümre öğretmenleriyle ve diğer branşlarda çalışan öğretmenlerle iş birliği yapılmalıdır.
9. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilmelidir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde ilgi çekici, günlük yaşamla ilgili, uzak ya da yakın çevrede karşılaşılabilecek problemlere dair görevler verilmeli; öğrenciye yönelik yargısal nitelik taşımayan ve motive eden geri bildirimler sağlanmalı; dijital teknolojilerden ve oyunlardan yararlanılmalıdır.
10. Zenginleştirme ve/veya destekleme bölümünde yer verilen içeriklere ders kitaplarında yer verilmeyecektir. Zenginleştirme ve/veya destekleme uygulamaları, ihtiyaç hâlinde sınıftaki bireysel özellikleri bakımından öğrencilerin farklı gereksinimlerine cevap verebilecek şekilde planlanmalıdır.
11. Öğretim programında medeniyetimize yön veren önemli şahsiyetlere (Dede Korkut, Karamanoğlu Mehmet Bey, Yunus Emre, İbnî Sina, Hezarfan Ahmed Çelebi, Evliya Çelebi, Mimar Sinan, Nene Hatun, Seyit Onbaşı, Mehmed Âkif Ersoy, Nasreddin Hoca, Âşık Veysel, Oktay Sinanoğlu vb.) vurgu yapılmalıdır. Bu önemli şahsiyetlerin biyografileri verilirken söz konusu alana katkılarına ve ortaya koydukları eserlere vurgu yapılmalıdır.
12. İstiklâl Marşımızı okuma ve yazma çalışmaları sınıf düzeyine uygun olarak kademeli biçimde (1. sınıfta ilk iki kıta, 2. sınıfta ilk dört kıta, 3. sınıfta ilk altı kıta ve 4. sınıfta tamamı) yapılmalıdır. Öğrencilerin İstiklâl Marşı metnini, bakmadan okuması ve yazması teşvik edilmelidir. Bu çalışmaların birinci sınıfta yedinci temada diğer sınıflarda ise ikinci temada yapılması önerilmektedir.

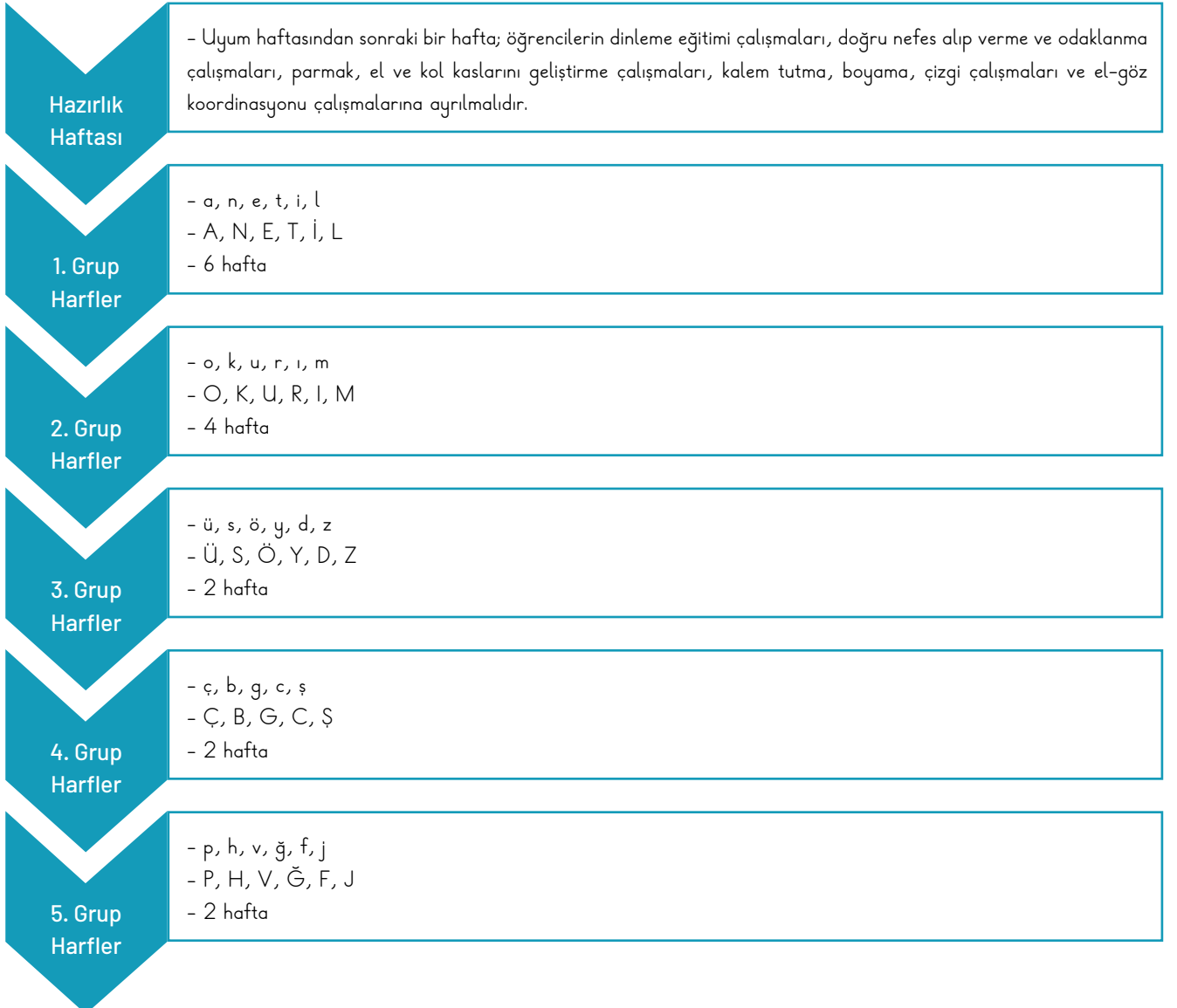
1.2.1. İlk Okuma Yazma Öğretim Sürecinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar

İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda "Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi" benimsenmiştir. İlk okuma yazma öğretimi tırnaksız dik temel harflerle gerçekleştirilir.

Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretiminde öğrencilerin anlamını bildiği sözcüklere ulaşacak heceler elde etmek önemlidir. Elde edilen hecelerden öğrencinin yakın çevresinde bildiği, duyduğu ve deneyimlediği sözcüklere ulaşılmalıdır. **Ulaşılan sözcükler vasıtasıyla öğrencinin ön bilgilerine uygun ve zihinsel gelişimine katkı sağlayacak cümleler oluşturulmalıdır.** Seslendirme aşamasında öncelikle anlamlı hece ve sözcükler kurmayı hedefleyen bir anlayışla öğretim süreci devam ettirilmelidir.

Zihinsel ve fiziksel becerilerin birlikte kullanıldığı ilk okuma yazma öğretim sürecinin önemli bir işlevi bulunmaktadır. İlk okuma yazma süreci sadece harflerin seslendirilmesi ve formlarının kopya edilmesi değil aynı zamanda zihinsel gelişimin etkin kılınmasıdır. İlk okuma yazma öğretimi dört dil becerisini kapsayan bir süreçtir. Dinleme eğitimi çalışmaları ile başlayıp konuşma ve yazmayı da içine alarak bağımsız okuma yazmaya kadar uzanan ilk okuma yazma öğretimi, öğrencinin bağımsız öğrenmesinin temelini oluşturmaktadır.

İlk okuma ve yazmaya başlama sürecinde önerilen basamaklar tamamlanmadan yeni ses öğretimine geçilmemelidir. İlk okuma yazma süreci, harf grupları ve öngörülen süreler Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1: İlk okuma yazma süreci, harf grupları ve öngörülen süreler

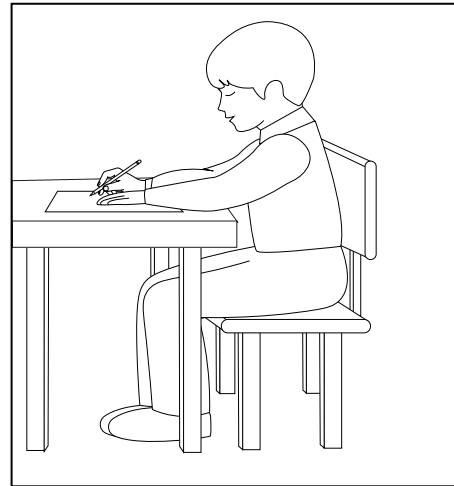
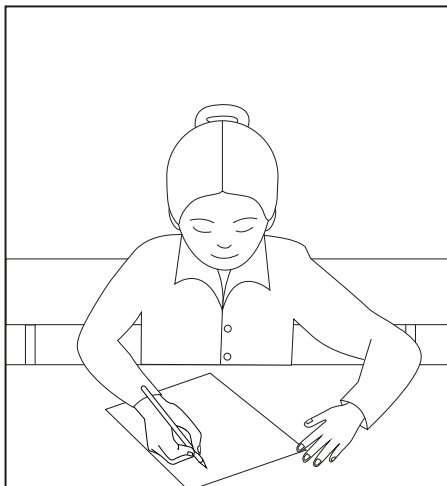
Harf gruplarının oluşturulmasında kolay sesletim, kullanım sıklığı, yazım kolaylığı, sözcük üretimi, harflerin sesleri ve formları dikkate alınmıştır. **Birinci grup için altı hafta, ikinci grup için dört hafta, üçüncü, dördüncü ve beşinci grup harfler için ikişer hafta zaman ayrılması önerilmektedir. Ancak öğrencilerin mücbir sebeplerle okulda bulunmadığı süre, hazır bulunuşluk düzeyi, öğrenme hızı, sınıf mevcudu gibi değişkenler göz önünde bulundurularak bu süreler öğretmen tarafından düzenlenebilir.** İlk iki grupta rakamların (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0) satır dizgesinde kaç hamlede yazıldığı öğretilir.

Dönem bitmeden önceki son hafta yeni ses verilmemeli, daha önce öğretilen seslerle ilgili pekiştirme çalışmaları yapılmalıdır. **Birinci dönemin sonunda okuma yazma öğretim süreci tamamlanamamış ise ikinci dönemde bu süreç devam eder ve bütün harf grupları tamamlandıktan sonra bağımsız okuma yazma aşamasına geçilir. İlk okuma yazma öğretiminde söz konusu değişkenler dikkate alınarak öğrencilerin ezberden uzak ve eksiksiz öğrenmesi sağlanmalı, önemli olanın öğrencinin okuma yazmayı hızlı bir şekilde öğrenmesi değil anlamlı bir şekilde öğrenmesi olduğu dikkate alınmalıdır.**

Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi

İlk Okuma Yazmada Fiziksel Durum

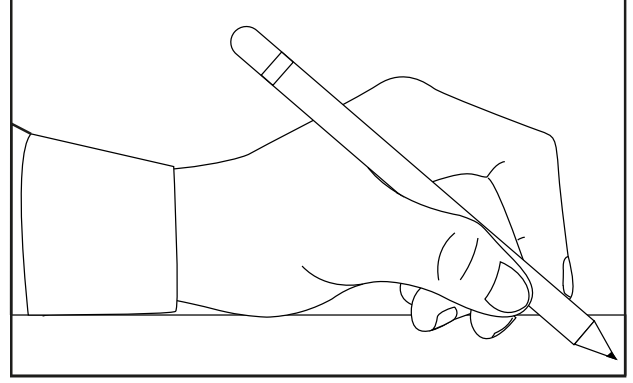
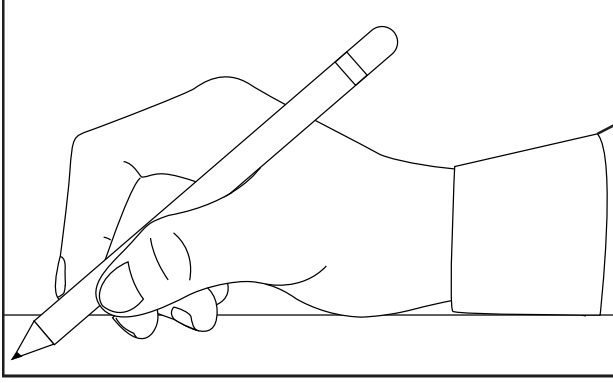
Öğrenciler yazı yazarken ve okuma yaparken göğsünü yazma ve okuma çalışması yapacağı masaya dayamamalı, her iki kolun üçte ikisi masa üzerinde durmalı, rahat vaziyette, yan yana gelecek şekilde ayak tabanları yere basmalıdır. Sıra ve masanın öğrencinin fiziksel gelişimine uygun olmasına dikkat edilmelidir. Göz ile materyal arasındaki uzaklığın 25-30 cm olması gerektiği sıklıkla hatırlatılmalıdır.

Çizim 1: Okuma yazma esnasındaki oturma biçimleri

Yazma sırasında öğrencilerin kalemi baş ve işaret parmağı ile kavramalarına, orta parmağı ile destekleyerek rahat ve serbest tutmalarına, işaret parmağını fazla bastırmamalarına dikkat edilmelidir. Kalemi doğru tutmak, yazı yazmak için önemlidir. Kalem, çok sıkılmadan ve bilek zorlanmayacak şekilde tutulmalıdır. Öğrenciler kâğıdı yazmak için kullandığı kolun açısına uygun şekilde eğimli tutmalıdır. Yazmayan eli ile yazma gerecinin hareket etmesini engellemelidir. Kullanılacak kalemin köşesiz, boyasız doğal ahşap ve ucunun uygun sertlikte olması önerilmektedir.

Çizim 2: Sağ el ve sol el ile doğru kalem tutuş

Sağ elini kullanan öğrencilerin kalemin yazma noktasından 1,5-2 cm, sol elini kullanan öğrencilerin ise kalemi 2-2,5 cm yukarıdan tutması önerilmektedir. Kalem, kesinlikle kalemin yazma noktasına çok yakın tutulmamalıdır. Öğrencinin kullanmakta olduğu baskın el ile yazması sağlanmalıdır.

İlk Okuma ve Yazma Öğretim Yöntemi

İlk okuma yazma sürecinde aşağıdaki aşamalar izlenmelidir.

1) İlk okuma yazmaya hazırlık

- a) Dinleme eğitimi çalışmaları
- b) Doğru nefes alıp verme çalışmaları
- c) Parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları
- ç) Kalem tutma, boyama ve çizgi çalışmaları
- d) El-göz koordinasyonu çalışmaları

2) İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme

- a) Ses öğretimi
- b) Harfi okuma ve yazma
- c) Harflerden heceler, hecelerden sözcükler, sözcüklerden cümleler oluşturma
- ç) Metin okuma

3) Bağımsız okuma ve yazma

1) İlk Okuma Yazmaya Hazırlık

İlk okuma yazmaya hazırlık çalışmaları kapsamında öğrencilerin okula, sınıfa ve öğrenme ortamına uyum sağlamaları için öğretmenin öğrencileri desteklemesi ve güdülemesi gerekmektedir. Öğretmeniyle, arkadaşlarıyla ve okulla ilgili olumlu tutum geliştirmelerini sağlamak için drama, oyun, tekerleme, ninni, mani söyleme gibi etkinlikler yapılmalıdır. İlk okuma yazmaya hazırlık aşaması öncesinde bu etkinlikler tamamlanmalıdır. İlgili etkinlikler öğrencilerin sosyal, duygusal, fiziksel ve dil gelişimlerine katkı sağlayabilecek nitelikte olmalıdır.

- a) Dinleme Eğitimi Çalışmaları: Öğrencilere harflerin sesleri verilmeden doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesler dinletilmelidir. Dinletilen sesin kaynağını fark etmeleri sağlanmalıdır. Ardından doğal ve yapay ses

kaynaklarına karşılık gelen duyduğu seslere odaklanma, sesleri tanıma, ayırt etme ve taklit etme çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalar müzik dersiyle ilişkilendirilmelidir. Dinleme eğitimi çalışmaları, öğrencilerin ilk okuma yazma öğrenirken ses-harf ilişkisini daha kolay çözebilecekleri ve harfleri doğru ve net seslendirmelerini sağlayacak nitelikte olmalıdır. Bu süreçte işitme engeli ve konuşma bozukluğu olduğu düşünülen öğrencilerin gözlemlenmesi gerekmektedir. Profesyonel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin ilgili kurumlara yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

- b) Doğru Nefes Alıp Verme: Sesli okuma ve konuşma sırasında doğru nefes alabilmek önemlidir. Bunun için diyafram nefesi alınmalıdır. Öğrencinin diyafram nefesini kullanması için pipetle ufak bir kâğıt parçasını belli bir mesafede düşürmeden taşıması, kâğıt bardak içerisinde balonu şişirerek bardağa dokunmadan taşıması gibi çalışmalar yapması sağlanmalıdır. Bu çalışmalar okuma sırasında öğrencinin farklı sesler çıkarmadan ve mırıldanmadan, noktalama işaretlerine dikkat ederek nefes alıp vermesi ve uygun duraksamalar yapmasına katkı sağlayacaktır.
- c) Parmak, El ve Kol Kaslarını Geliştirme Çalışmaları: Yazmaya başlamadan önce öğrencilerin parmak, el ve kol kaslarını geliştirmeye yönelik oyun hamuru ile oynama, ipe boncuk dizme, mandal açıp kapatma, ayakkabı bağcığı bağlama, düğme ilikleme, kâğıt kesme, katlama ve buruşturma gibi çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar boyama ve çizgi çalışmaları öncesinde öğrenciyi destekleyecek nitelikte olmalıdır.
- ç) Kalem Tutma, Boyama ve Çizgi Çalışmaları: Bu çalışmalara başlamadan önce öğrenciye okuma ve yazma materyalleri ve bu materyallerin temel bölümleri tanıtılır. Boyama ve çizgi çalışmalarına başlamadan önce öğrencilerin kalemi hangi eliyle tuttuğu tespit edilmelidir. Sol elini kullanan öğrenciler, sağ ellerini kullanmaları hususunda zorlanmamalıdır. İki elini de kullanabilen öğrenciler için baskın el belirlenip o elin kullanılması sağlanmalıdır. Kapı açma, kitap tutma, kaşık tutma, bir nesneyi fırlatma gibi en az iki etkinlikle kullanılan el tespit edilmeli ve baskın el belirlenmelidir.

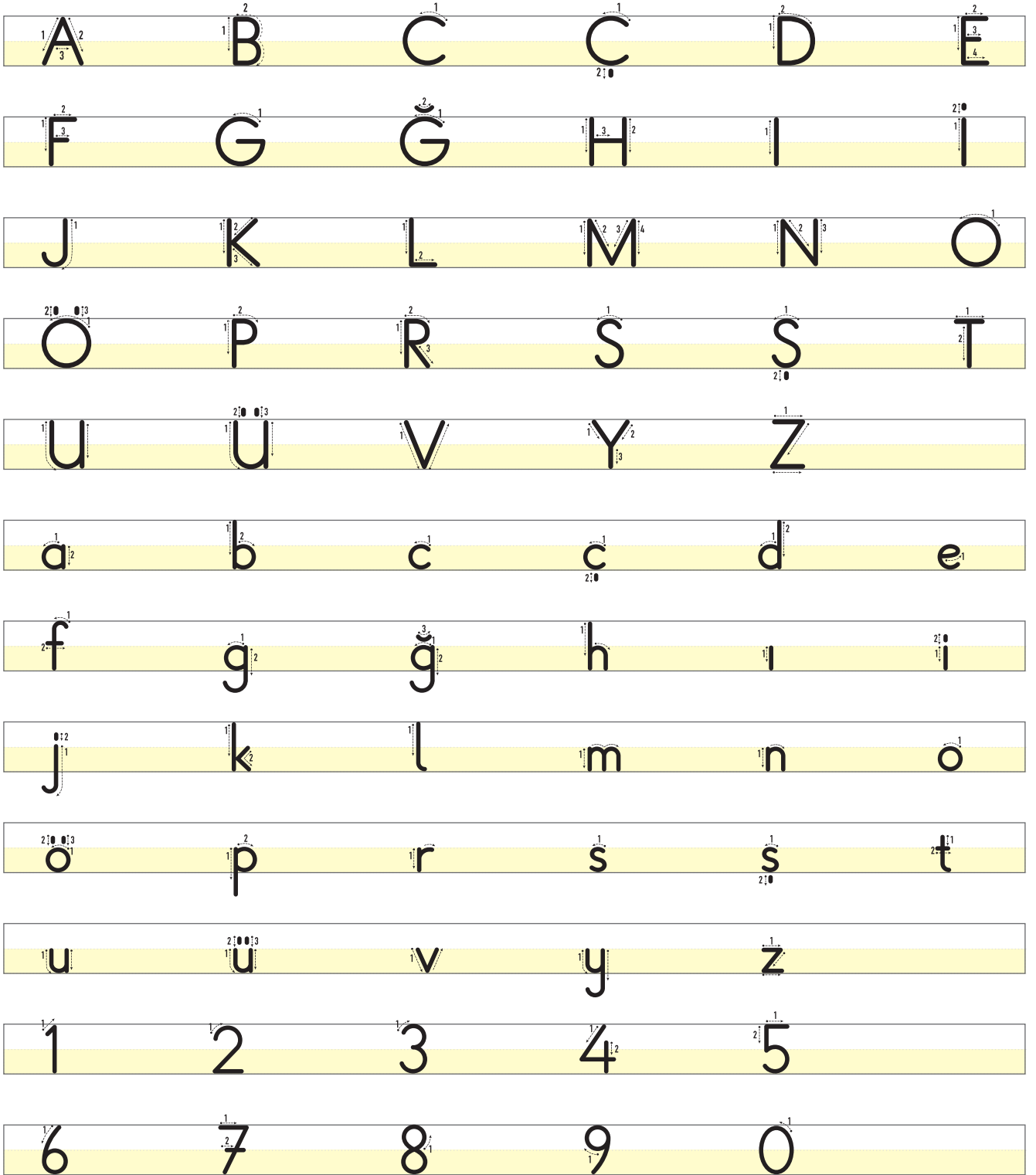
Çizgi çalışmaları; yazılacak harfin yapısal özelliklerine uygun olarak harflerin yazım yönleri, ana karakterleri ve yazım estetiği göz önüne alınarak öğrencilere el esnekliği kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Dik temel harflerle yazmaya hazırlık için dik, eğik, yatay ve dairesel çizgiler çizdirilmelidir. Dik temel yazma biçiminde dairesel çizgi öğretilirken saat 2 noktasından saatin ters yönüne doğru eller kaldırılmadan aynı noktaya gelene kadar çizdirilmelidir. Dik temel harflerin yazılış yönleri, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru gösterilmelidir.

- d) El-Göz Koordinasyonu Çalışmaları: El-göz koordinasyonunu geliştirmek amacıyla çizgi üzerinden giderek maska kâğıt kesme, sınırlı alan boyama, makara sarma gibi çalışmalar yapılmalıdır. Okuma yazma sürecinde metni tarama, hece, sözcük ve satırlara odaklanma, metni takip etme gibi becerilerin önemli bir işlevi bulunmaktadır. Bu süreçte görme bozukluğu, renk körlüğü gibi görme sorunları olduğu düşünülen öğrencilerin gözlemlenmesi ve desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin ilgili kurumlara yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

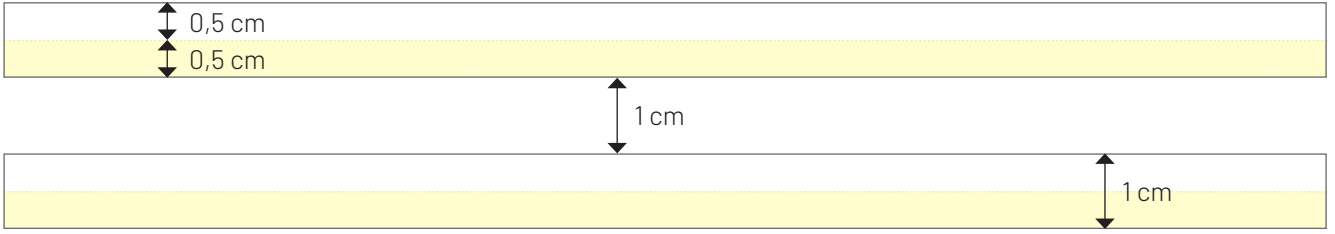
2) İlk Okuma Yazmaya Başlama ve İlerleme

İlk okuma yazma öğretim sürecinde harflerin, rakamların formu ve yazım yönleri Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2: Harflerin, rakamların formu ve yazım yönleri

Okuma yazma öğretimi süreci boyunca üç çizgi, iki aralıktan oluşan yazı defteri ve gereci kullanılmalıdır. Yazı yazılacak alandaki satır aralıkları; 1 cm genişliğinde olmalı, satır dizgesindeki iki çizgi, yatay kesintili kılavuz çizgisi ile tam ortadan ayrılmalı, bu ayırmada 0,5 cm boşluk bırakılmalıdır. İki satır dizgesi arasında 1 cm boşluk bırakılmalıdır. Serbest yazı çalışmalarında yatay kesintili kılavuz çizgi kullanılmayabilir. Satır dizgesi ölçüleri Şekil 3'te verilmiştir.

Şekil 3: Satır dizgesi ölçüleri

Okuma yazma öğretimi tamamlandıktan sonra yazı defteri veya çizgili defter kullanma kararı, öğretmen ve öğrencilerin tercihinine bırakılmalıdır. Yazmada zorluk yaşayan öğrenciler için çalışmalara yazı defteri ile devam edilebilir.

a) Ses Öğretimi

Ses öğretimi üç aşamada gerçekleştirilir. Belirlenen ses gruplarına göre ses esaslı ilk okuma yazma öğretim yöntemi aşamalarına uygun öğretim gerçekleştirilmelidir. İlk aşama olan ses hissettirme sürecinde her bir sesin ağızdan nasıl çıktığı sözcüklerle sesletilirken mimiklerle desteklenmelidir. **Bu aşamada ünlü ve ünsüz harflerin sesletilmesinde sesin baskın olarak geçtiği şarkı, türkü, tekerleme, ninni söyleme; masal, öykü okuma ve ses senaryoları oluşturma gibi örneklerle öğretilen ses öğrenciye hissettirilmelidir. Ses hissettirme aşamasında ünlü harfler tek başına sesletilebilir. Ünsüz harflerde harfin yazım aşaması dışında tek başına sesletilmemesine azami özen gösterilmelidir.**

İkinci aşamada öğrencilerin bildikleri ve karmaşaya yol açmayacak görseller arasından -içinde öğrendiği sesin geçtiği ve geçmediği bir dizi görselden hareketle- öğrendikleri sesin geçtiği görseli seçmeleri istenir.

Son aşamada öğretmen hissedilen sesin geçtiği sözcük ve nesnelere örnekler verir. Öğrencilerden de o sesin içinde geçtiği nesne ve sözcüklere sesi vurgulayarak örnekler vermesi istenir.

b) Harfi Okuma ve Yazma

Öğretilen sesin simgesi olan harfin öğretimi için belirlenen satır dizgesinde harfin hangi çizgiler arasında kaç hamlede yazılacağı vurgulanarak harf, öğretmen tarafından yazılıp seslendirilir. Harf daha sonra öğrenciler tarafından seslendirilir. Öğrencinin harfin yazım yönünü ve şeklini öğrenerek pekiştirmesi için öğretmen rehberliğinde öğrencilere öncelikle kalem ve defter kullanılmaksızın drama ve oyunlaştırma yoluyla harfin yazımı gösterilir. Harfler gösterilirken öğrenciler tarafından harflerin sesletimi sağlanarak ses-harf ilişkisi kurulur.

Ses-harf ilişkisi kurulduktan sonra öğrencinin satır dizgesi üzerinde kesik çizgilerle yazılı harfi önce kalemlerinin arkası ile yazma yönünde takip etmesi, sonra kesik çizgileri yazma yönünde birleştirerek harf yazma alıştırmaları yapması sağlanır. Harfin yazımı pekiştirildikten sonra satır dizgesi üzerinde harf bağımsız olarak yazdırılır. Harflerin yazımı sırasında, doğru yazılması konusunda öğrenciler takip edilmeli, kuyruklu harflerin satır dizgesinin altına dengeli biçimde yazımı sağlanmalıdır.

Harfin yazımı aşamasında harfin önce küçük sonra da büyük yazılışı belirlenen ilkelere göre yazılmalıdır.

c) Harflerden Heceler, Hecelerden Sözcükler, Sözcüklerden Cümleler Oluşturma

İlk okuma yazma öğretimi sürecinde ilk harf grubunda ses, hece ve sözcük çalışmaları yapılmalıdır. İkinci harf grubu itibarıyla ses, hece, sözcük çalışmalarının yanında cümle ve metin çalışmalarına geçilmelidir. Öğrenciler için anlaşılabilir, somutlaştırılabilir, bilgi ve mantık hatasına yol açmayacak cümleler oluşturulmasına dikkat edilmelidir. **İlk okuma yazma öğretim sürecinde oluşan sözcük ve cümlelere yönelik yapılan etkinliklerde öğrencilerin zihinsel, duyuşsal, sosyal ve fiziksel farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır.**

İlk harf grubunun ikinci harfi olan "n" öğretiminden sonra hece öğretimine geçilmelidir. Hece öğretimi sırasında harfin büyük yazılışı kullanılmamalıdır. Hece tek başına değerlendirilmeli ve harfin küçük yazılışıyla gösterilmelidir. Öğrenciyi ezbere yönelten hece tablosu vb. araç gereçler kullanılmamalıdır.

İlk önce "a" sesine, sonra "n" sesine vurgu yaparak iki sesin birlikte söylenmesi sağlanmalıdır.

Örnek: a+n = an kapalı hecesine ulaşılmalıdır.

Kapalı hecenin gösteriminden sonra açık hece gösterilmelidir.

Örnek: n+a= na açık hecesine ulaşılmalıdır.

Yeni harfler verildikçe her zaman önce kapalı hecelere, sonra açık hecelere ulaşılmalıdır. Ardından üç ve dört harfli heceler gösterilmelidir. Oluşturulacak üç ve dört harfli heceler öğrencinin anlamlandırabileceği sözcüklerden seçilmelidir. Anlamını bilemeyeceği türden sözcüklere yer verilmemelidir. Hece türlerinin tamamı kolaydan zora doğru aşamalı olarak tanıtılmalıdır. Okuma ve yazma sürecinde oluşturulan anlamsız hecelerle sık tekrarlar yapılmamalıdır. Hızlı bir şekilde sözcüklere ulaşmak amaçlanmalıdır.

Örnek: a, an, en, at, et, alt, ana, ata, nal, anne, nene, alet, atlet

Heceler oluştururken anlamlı ve işlek hecelere öncelik verilmelidir.

Sözcükler oluşturulurken görsellerle desteklenebilecek, öğrencinin ön bilgileriyle anlamlandırabileceği sözcüklere öncelik verilmelidir.

Heceler birleştirilerek ulaşılan sözcüklerde ve sözcükler birleştirilerek oluşturulan cümlelerde öğrencinin heceleyerek okumasına neden olduğu için hece ve sözcükler farklı renkle yazılmamalıdır.

Örnek: an + ne= anne

a + na= ana

na + ne= nane

ta + ne= tane

Yeni oluşturulan sözcükler gösterildikten sonra cümle içinde kullanılmalıdır. Sözcükler arasında harfin küçük yazımında "e", harfin büyük yazımında "E" kadar boşluk bırakmaları sağlanmalıdır.

Örnek: Mete

Mete kalem al.

Cümlelerin oluşturulmasında okunuşu ve yazılışı öğretilmemiş harflerin geçtiği sözcüklerin yerine görseller kullanılmalıdır.

Örnek: İkinci grup düşünüldüğünde "Rana kayısı al." cümlesinde "kayısı" sözcüğünün okunuşu ve yazılışı bu harf grubunda öğretilmediğinden "kayısı" sözcüğünün yerine görseli kullanılarak cümle yazdırılmamalıdır.

~~Rana kayısı al.~~

Harfin büyük yazılışının kullanımı cümle başlarında, özel isimlerde ve başlıklarda vurgulanmalıdır.

Örnek: Özel isimleri yazma: Ata, Ali, Nil

Cümleye harfin büyük yazılışıyla başlama: Kalem al.

Başlıkları harfin büyük yazılışıyla yazma:

ATA
Ata kalem al.
Eline kalem al.
Ata eline kalem al.

Noktalama işaretlerinin kullanımına yeri geldikçe değinilmelidir. Sınıf düzeylerine göre noktalama işaretlerinin yaygın işlevleri ele alınmalıdır.

İlk cümle oluşturulduğunda nokta işareti kullanılmalıdır. Sınıf düzeyleri dikkate alınarak cümlelerin ve bazı kısaltmaların sonunda, sayılardan sonra sıra bildirmek için, tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılmalıdır.

Örnek: Ata kalem al.

Cümlede sıralı sözcükler kullanıldığında ayırmak için virgül kullanılmalıdır.

Örnek: Kemal elma, erik, limon al.

Soru işareti ikinci harf grubu itibarıyla kullanılmalıdır.

Örnek: Okan o ne?

"Mı" soru edatının ayrı yazılması kuralı yeri geldiğinde öğrencilere gösterilmelidir. Ancak soru edatının öğretimi yapılmamalıdır.

Örnek: Ali eve geldi mi?

Ünlem işareti son harf grubunda gösterilmelidir. Örnekte belirtilen kullanımı dışına çıkılmamalıdır.

Örnek: Ah, elim acıdı!

Kısa çizgi kullanımı satır sonuna sığmayan sözcükleri hecelerine bölerken gösterilmelidir. Kısa çizginin diğer kullanımları gösterilmemelidir.

Kesme işareti, sadece özel isme gelen ekler ayrılırken gösterilmelidir.

Örnek: Nil'e, Nalan'a, Nail'e

Noktalama işaretlerinin kullanımları gösterildikten sonra pekiştirme etkinlikleri yapılmalıdır.

d) Metin Okuma

Öğrenci için anlamlı olmayan cümlelerden metinler hazırlanmamalı ve okutulmamalıdır. Tekerleme, bilmece, sayışma, mani ve ninniler bu kapsamın dışındadır.

3) Bağımsız Okuma ve Yazma

Bağımsız okuryazarlığa geçen öğrencinin doğru, uygun hızda ve konuşurcasına sesli okuma yapması, okuduğu metni anlaması, metni bağlam bütünlüğü içerisinde ifade etmesi, harflerin temel form ve yönlerine uygun bir biçimde işlek ve akıcı yazması, duygu, düşünce ve deneyimlerini anlatımdaki estetik yapıya dikkat ederek yazması beklenmektedir. Bağımsız okuma aşamasında esas olan metnin akıcı okunmasıdır. Ancak akıcı okuma, metni hızlı okuma anlamına gelmemektedir. Bu nedenle metni hızlı okutmaya dönük etkinlikler önerilmemektedir.

1.2.2. Türkçe Öğretim Sürecinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar

Bu ders programının uygulanması sürecinde

- Öğretme-öğrenme uygulamalarında metinle etkileşim öncesi, sırası ve sonrası şeklinde bir sıralama izlenmektedir.
- Öğrenme çıktılarına ait bileşenlerde geçen dört temel dil becerisine ilişkin önerilen strateji/tür/yöntem/teknikler şunlardır:

Dinleme strateji/tür/yöntem/teknikleri: Seçici, yaratıcı, eleştirel, empati kurarak, not alarak, katılımlı, katılımsız, grup hâlinde dinleme/izleme vb.

Konuşma strateji/tür/yöntem/teknikleri: Yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma, ikna edici, eleştirel, serbest, katılımlı konuşma vb.

Okuma strateji/tür/yöntem/teknikleri: Özetleyerek, not alarak, tartışarak ve eleştirerek, sesli, sessiz, tahmin ederek, soru sorarak, grup hâlinde, okuyucu tiyatrosu, tekrarlı, yankılayıcı, eşli, koro, işaretleyerek okuma vb.

Yazma strateji/tür/yöntem/teknikleri: Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, sözcük veya kavram havuzundan seçerek, anahtar sözcük, güdümlü, kontrollü, metni tamamlama, tahminde bulunarak yazma vb.

- Temalarla ilgili örnek öğrenme-öğretme uygulamaları programın içeriğinde yer almaktadır. Bu kapsamda öğretmenler temayı zenginleştirmek amacıyla metinle etkileşim öncesi, sırası ve sonrası sıralamasını bozmadan eklemeler yapabilirler. Temalarda öğrenme-öğretme yaşantıları ana başlığında yer alan ön değerlendirme ve köprü kurma kısımları esnek olarak ifade edilmiş olsa da bu kısımların süreç içerisinde işletilmesi gerekmektedir.
- Temalarda yer alan metinlerin en az bir değer ile ilişkilendirmesi gerekmektedir. Değerlerin ilişkilendirilmesinde Erdem-Değer-Eylem (EDE) Çerçevesi'nde sunulan değerlerin gözetilmesi gerekmektedir.
- Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenme çıktıları ve bunlara ilişkin bileşenler bütünlük beceriler (kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, okuryazarlık becerileri) ile birlikte ele alınmalıdır. Temalarda yer alan metinlerin içeriğinin de bütünlük becerilerle ilişkilendirilmesi gerekmektedir.
- Öğrenme çıktılarına ait bileşenler 1-4. sınıflar düzeyinde aşamalı olarak yapılandırılmıştır. Uygulama sürecinin bu aşamalılığa dikkat edilerek planlanması gerekmektedir.
- Hazırlık ve hatırlatma haftası olarak tanımlanan her dönemin ilk haftasında (uyum haftası hariç) birinci sınıflar için ilk okuma yazma öğretim sürecinde belirlenen ilkeler doğrultusunda hazırlık; iki, üç ve dördüncü sınıflarda ise bir önceki dönemin hatırlatma ve genel tekrar etkinliklerinin yapılması gerekmektedir. Her dönemin sonunda ön görülen pekiştirme haftasında ise öğrencilere dönem içinde kazandırılan bilgi ve becerilerin tekrar edilerek pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.
- Ölçme ve değerlendirme, öğrenme-öğretme sürecinin bir parçası olarak ele alınmalıdır. Dört temel dil becerisinin gelişimine uygun ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılmalıdır. Öğrenme-öğretme sürecinde süreç ve sonuç değerlendirmeye dönük araçlarla değerlendirme uygulamaları yapılmalı ve öğrencilerin eksik/yanlış öğrenmeleri belirlenerek dönüt verilmelidir.
- Öğrenme-öğretme sürecinde akademik gelişim vb. açıdan akranlarından farklılık gösteren öğrencilere yönelik öğretimin destekleme veya zenginleştirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Destekleme, en genel anlamıyla öğrencilerin bireysel özelliklerine göre eğitim ortamlarını daha etkili bir şekilde yönetmeyi amaçlayan bireyselleştirilmiş eğitim sürecidir. Zenginleştirme, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini çeşitlendirmek ve derinleştirmek amacıyla uygulanan bir eğitim sürecidir.
- Tema başlıkları sınıf düzeylerine göre ve programda yer alan bütünlük yapıyı yansıtacak şekilde isimlendirilmiştir. Her bir tema için 4 haftalık süre öngörülmektedir. Temaların işleniş sırasına ilişkin planlamada belirli gün ve haftalar göz önünde bulundurulmaktadır. Temaların içerikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Temaların İçerikleri

1. Tema İçerikleri

Etik davranmak, ahlak, nezaket, dürüstlük, ailede sorumluluk alma, çalışkanlık, dostluk, duyarlılık, merhamet, mütevazılık, saygı, sevgi, azim, cömertlik, güven, paylaşma, sabır, akraba ziyareti, vefa, yardımseverlik, söz ve davranışlarında tutarlı olma, tarafsız olma, doğru ve güvenilir olma, bilimselliğe önem verme, inanç, öz denetim, aile içi iletişim ve iş birliği, planlı olma.

2. Tema İçerikleri

Mustafa Kemal Atatürk, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü, 30 Ağustos Zafer Bayramı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Çanakkale Zaferi, Cumhuriyet, İstiklâl Marşı, Kût'ül Amâre, Sarıkamış Harekâtı, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, gazilik, şehitlik, vatanseverlik.

3. Tema İçerikleri

Tasarruf, bitkiler, canlılar, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam, çevre, çevrenin korunması, çevre kirliliği, salgın, doğa, doğal kaynakların israfı, atık, geri dönüşüm, sürdürülebilirlik, doğa olayları, dünya, gece, gündüz, hayvanlar, iklim değişikliği, manzaralar, mevsimler, renkler, yeryüzü, tutumluluk, afet ve acil durumlara hazırlık, doğal miras, yenilenebilir enerji.

4. Tema İçerikleri

Okuma hakkı, bilgi okuryazarlığı, çoklu okuryazarlık, dijital okuryazarlık, dil sevgisi, edebî şahsiyetler, eleştirel okuryazarlık, kitabevi, kitaplar, kütüphaneler, metinler arasılık, okuma alışkanlığı, okuma serüveni, okuma sevgisi, okur kimliği, sözlük kültürü, süreli yayınlar, teknoloji okuryazarlığı, yaratıcı okuma, yazılı kültür, e-kitap, z-kütüphane, sürdürülebilirlik okuryazarlığı, veri okuryazarlığı, vatandaşlık okuryazarlığı, kültür okuryazarlığı, görsel okuryazarlık, finansal okuryazarlık.

5. Tema İçerikleri

Halk oyunları, ebru, estetik, özgünlük, festival, fotoğraf, geleneksel sanatlar, el sanatları, geleneksel çocuk oyunları, gölge oyunu, grafik, heykel, mimari, minyatür, müzik, opera, pandomim, peyzaj, resim, seramik, sine-ma, tiyatro, yenilikçi düşünme, karikatür, beden eğitimi, centilmenlik, ilk yardım, öz bakım, spor kültürü, temizlik, uyku, çocuk kültürü, çocuk müzesi, dijital oyunlar, eğlence, hayal, hobiler, keşif, merak, mizah, oyun, oyuncak, sokak oyunları.

6. Tema İçerikleri

Bilim insanı, araştırma, sorgulama, merak, keşif, kâşif, icat, mucit, deney, kıtalar, ülkeler, şehirler, yapay zekâ, bilişim ve kodlama, Dünya, uzay, evren, yıldızlar, gece, gündüz, gezegenler, Güneş, Ay, uydu, uzay aracı, teleskop, gözlemevi, astronot, göktaşı, iletişim teknolojileri, antropoloji, sosyoloji, arkeoloji, coğrafya.

7. Tema İçerikleri

Türkçe, bayrak, vatan, millî ve manevi değerler, insani ve kültürel değerler, ülke varlıklarını korumak, ülkesi için sorumluluk almak, aile, büyüklerimiz, dinî bayramlar, gelenekler, geleneksel sporlar, insan ilişkileri, kültürel miras, mekânlar, şehirlerimiz, tarihî mekânlar, tarihî şahsiyetler, tarihî eserlerimiz, yurdumuz, Türkçe konuşan ve resmî dili Türkçe olan ülkelerin adı, sürdürülebilirlik.

8. Tema İçerikleri

Demokrasi, çocuk hakları, birinci ve ikinci kuşak haklar, temel hak ve özgürlükler, liyakat, hakkaniyet, eşitlik, mahremiyet, dijital gizlilik, özgürlük, sorumluluk, kendisinin, ailesinin ve başkalarının kişisel alanını ve bilgilerini koruma, başkalarının hak ve sorumluluklarına saygı duyma, ifade özgürlüğü, engelli hakları, afet ve acil durumlarda çocuk hakları.

- Tüm sınıf düzeylerinde 8 tema bulunmaktadır. Birinci sınıfın birinci dönemini kapsayan ilk dört tema hariç her temada 5 metin kullanılmalıdır. Birinci sınıfın ilk döneminde her temada 4 dinleme metni kullanılırken diğer sınıf düzeylerinde bu metinlerin 4'ü okuma, 1'i dinleme metnidir. Böylece 1. sınıflarda kitap bütününde toplamda 36, diğer sınıflarda 40 metin kullanılmalıdır.
- Birinci sınıfın ilk dört teması hariç diğer temalarda en az bir bilgilendirici, bir öyküleyici, bir şiir türünde metin işlenmelidir. Birinci sınıfın ilk dört temasında ise üç öyküleyici, bir şiir türünde metin yer almalıdır. Bu türlerin ikinci sınıf birinci temadan itibaren tanıtımı yapılır. Temada yer alacak metin türlerinin dağılımı belirtilen hususlar doğrultusunda ders kitabı/materyal yazarının veya yazarlarının tercihine bağlıdır. Metin türlerinin dengeli dağılıp dağılmadığı metin biçimlerine göre belirlenmektedir. Ders kitabında yer alacak metin türleri ve içerikleri belirlenirken beceri, eğilim, değer ve öğrenme çıktıları ile süreç bileşenleri göz önünde bulundurulmalıdır. Metin türünün özellikleri ile ilgili kuramsal öğretimin yapılması, önerilen metin türleri aracılığıyla dil becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Her bir temada Tablo 2'de verilen metin türlerinin bir ya da birkaçı kullanılabilir, bir sınıf düzeyinde bütün türlerin kullanılma zorunluluğu yoktur. Sınıf düzeylerine göre kullanılabilecek metin türleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Sınıf Düzeylerine Göre Kullanılabilecek Metin Türleri

TÜRLER	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
BİLGİLENDİRİCİ METİNLER				
Anı	+	+	+	+
Dilekçe			+	+
Broşür	+	+	+	+
e-posta			+	+
Günlük	+	+	+	+
Haber metni, reklam	+	+	+	+
Kılavuzlar	+	+	+	+
Mektup	+	+	+	+
Özlü sözler (atasözü, deyim, duvar yazıları, döviz vb.)	+	+	+	+
Sosyal medya mesajları	+	+	+	+
Resmî kurum web siteleri		+	+	+
Bilimsel yazılar		+	+	+
ÖYKÜLEYİCİ METİNLER				
Öykü	+	+	+	+
Masal/Efsane/Destan	+	+	+	+
Fabl	+	+	+	+
Karikatür	+	+	+	+
Çizgi roman	+	+	+	+
Mizahi fıkra	+	+	+	+
Roman				+
Tiyatro	+	+	+	+
ŞİİR				
Mani/Ninni	+	+	+	+
Türkü/Şarkı	+	+	+	+
Şiir	+	+	+	+
Tekerleme/Sayısmaca/Bilmece	+	+	+	+

Metin Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar

1. Alanda yaygın olarak kabul görmüş yazar ve eserler seçilmeli, bunlardan edebî ve kültürel değer taşıyan metinler alınmalıdır. Seçilen metinler ikincil aktarımlar yerine yazarın eserinden alınmalıdır.
2. Yazarlar bir sınıf düzeyinde toplam metin sayısının %10'unu geçmeyecek kadar metin üretebilirler. Üretilen metin türleri ve metinlerin temalara dağılımları (her temada birden fazla olmayacak şekilde) dengeli olmalıdır.
3. Bir temada aynı kaynak, yazar veya şairden en fazla bir metin, bir sınıf düzeyinde en fazla iki metin alınmalıdır.
4. Seçilen metin sadece bir sınıf düzeyinde kullanılmalı, diğer sınıf düzeylerinde kullanılmamalıdır.
5. Tamamı ders kitabına alınamayacak uzunluktaki metinlerden yapılan alıntılarda bağlamın yakalanabilmesi için eserin alıntılanan bölümüne kadar olan kısmının kısa özeti verilmelidir. Seçilen metnin eserin hangi bölümünden alındığına dair kısa bir açıklama yapılmalıdır.
6. Metinlerde tema, öğrenme çıktıları ve bileşenlerine uygun olarak metnin bütünlüğü ve tutarlılığı korunmak kaydıyla bazı bölümler çıkarılarak kısaltmaya gidilebilir. Çıkarılan bölümler parantez içinde üç nokta ile gösterilmelidir.
7. Metinlerde eserden alınan bir bölüm ya da parçanın değil eserin tamamının öğrenci seviyesine uygunluğuna dikkat edilmelidir.
8. Metinlerde olumsuz etki oluşturabilecek ifade ve ifadeyi içeren cümleler (argo, küfür, hakaret, müstehcenlik, şiddet, zorbalık vb.) metnin bütünlüğünü bozmadan çıkarılmalıdır. Çıkarılan ifadeler yay ayraç içinde üç nokta ile gösterilmelidir.
9. Millî ve manevi değerlere uygun olmayan, belli bir anlam ifade etmeyen; tekerleme, mâni ve ninnilere yer verilmemelidir. Millî ve manevi değerlerimizi yansıtan, anlamlı; öğrencilerin duyuşsal ve zihinsel öğrenme süreçlerine katkı sağlayacak nitelikte olan tekerleme, mâni ve ninniler seçilmelidir.
10. Yazarın söyleyişinden ya da Türkçenin dönemsel söyleyiş özelliklerinden kaynaklı yazım farklılıkları hata olarak nitelendirilip düzeltilmez. Metin içerisinde yer alan dönemsel farklılıklara (yazım ve noktalama) yönelik açıklamalar dipnot şeklinde verilmelidir. Ayrıca bu hususlardan öğretim amaçlı olarak yararlanılmalıdır.
11. Yazar tarafından üretilen haber metni, reklam, dilekçe, tutanak, öz geçmiş, ağ günlüğü (blog) vb. gibi metinler kullanılmalıdır.
12. Çeşitli metinler içinde yer alan kimi bağımsız ve kendi iç bütünlüğüne sahip anı, fıkra, anekdot gibi bölümler metin olarak seçilmelidir.
13. Türkiye'nin günümüze kadar birikim ve kazanımlarını, dünyada yankı uyandıran çalışmalarının görünürlüğünü; Türkiye vizyonu ve başarılarını temsil eden, önemli ve özgün çalışmalarını; öğrencilerin ufkunu genişletmek, öğrencilere ilham vermek ve onları cesaretlendirmek için dijital içeriklerin de yer aldığı eserlerden alınmış metinlere yer verilmelidir. Bu metinler arasında KKTC (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) Türk masallarını da içine alan Türk dünyası ortak masallarından uygun masal, öykü ve şiir gibi metin türlerine yer verilmelidir.

1.3. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

Her sınıfa ait tema, öğrenme çıktıları sayısı ve süreler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf Düzeylerine Göre Tema, Öğrenme Çıktıları Sayısı ve Süreler

1. SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
İLK OKUMA YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI	3	10	2
1. TEMA: GÜZEL DAVRANIŞLARIMIZ	10	38	11
2. TEMA: MUSTAFA KEMAL'DEN ATATÜRK'E	10	38	11
3. TEMA: ÇEVREMİZDEKİ YAŞAM	10	38	11
4. TEMA: YOL ARKADAŞIMIZ KİTAPLAR	9	38	11
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	10	2
HATIRLATMA HAFTASI	-	10	2
5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ KEŞFEDİYORUZ	11	38	11
6. TEMA: MİNİK KÂŞİFLER	12	38	11
7. TEMA: ATALARIMIZIN İZLERİ	17	38	11
8. TEMA: SORUMLULUKLARIMIZIN FARKINDAYIZ	17	38	11
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	10	2
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	16	4
TOPLAM	99	360	100

2. SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
HATIRLATMA HAFTASI	-	10	2
1. TEMA: DEĞERLERİMİZLE VARIZ	12	38	11
2. TEMA: ATATÜRK VE ÇOCUK	12	38	11
3. TEMA: DOĞADA NELER OLUYOR?	13	38	11
4. TEMA: OKUMA SERÜVENİMİZ	16	38	11
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	10	2
HATIRLATMA HAFTASI	-	10	2
5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ TANIYORUZ	13	38	11
6. TEMA: MUCİT ÇOCUK	13	38	11
7. TEMA: KÜLTÜR HAZİNEMİZ	13	38	11
8. TEMA: HAKLARIMIZI BİLİYORUZ	16	38	11
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	10	2
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	16	4
TOPLAM	108	360	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler, proje ve okuma çalışmaları, araştırma ve gözlem gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Söz konusu çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir. Eğitim öğretim yılı başında yapılması kararlaştırılan çalışmalar; okulun, öğrencinin ve çevrenin ihtiyaçları dikkate alınarak yıl içerisinde güncellenebilir.

3. SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
HATIRLATMA HAFTASI	-	8	3
1. TEMA: DEĞERLERİMİZLE YAŞIYORUZ	11	31	11
2. TEMA: ATATÜRK VE KAHRAMANLARIMIZ	12	31	11
3. TEMA: DOĞAYI TANIYORUZ	15	31	11
4. TEMA: BİLGİ HAZİNEMİZ	13	31	11
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	8	3
HATIRLATMA HAFTASI	-	8	3
5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ KULLANIYORUZ	12	30	10
6. TEMA: BİLİM YOLCULUĞU	15	30	10
7. TEMA: MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ	14	30	10
8. TEMA: HAK VE SORUMLULUKLARIMIZ	19	30	10
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	8	3
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	12	4
TOPLAM	111	288	100

4. SINIF			
TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
HATIRLATMA HAFTASI	-	8	3
1. TEMA: ERDEMLER	14	31	11
2. TEMA: MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK	13	31	11
3. TEMA: DOĞA VE İNSAN	13	31	11
4. TEMA: KÜTÜPHANEMİZ	15	31	11
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	8	3
HATIRLATMA HAFTASI	-	8	3
5. TEMA: KENDİMİZİ GELİŞTİRİYORUZ	14	30	10
6. TEMA: BİLİM VE TEKNOLOJİ	17	30	10
7. TEMA: GEÇMİŞTEN GELECEĞE MİRASIMIZ	13	30	10
8. TEMA: DEMOKRATİK YAŞAM	15	30	10
PEKİŞTİRME HAFTASI	-	8	3
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	12	4
TOPLAM	114	288	100

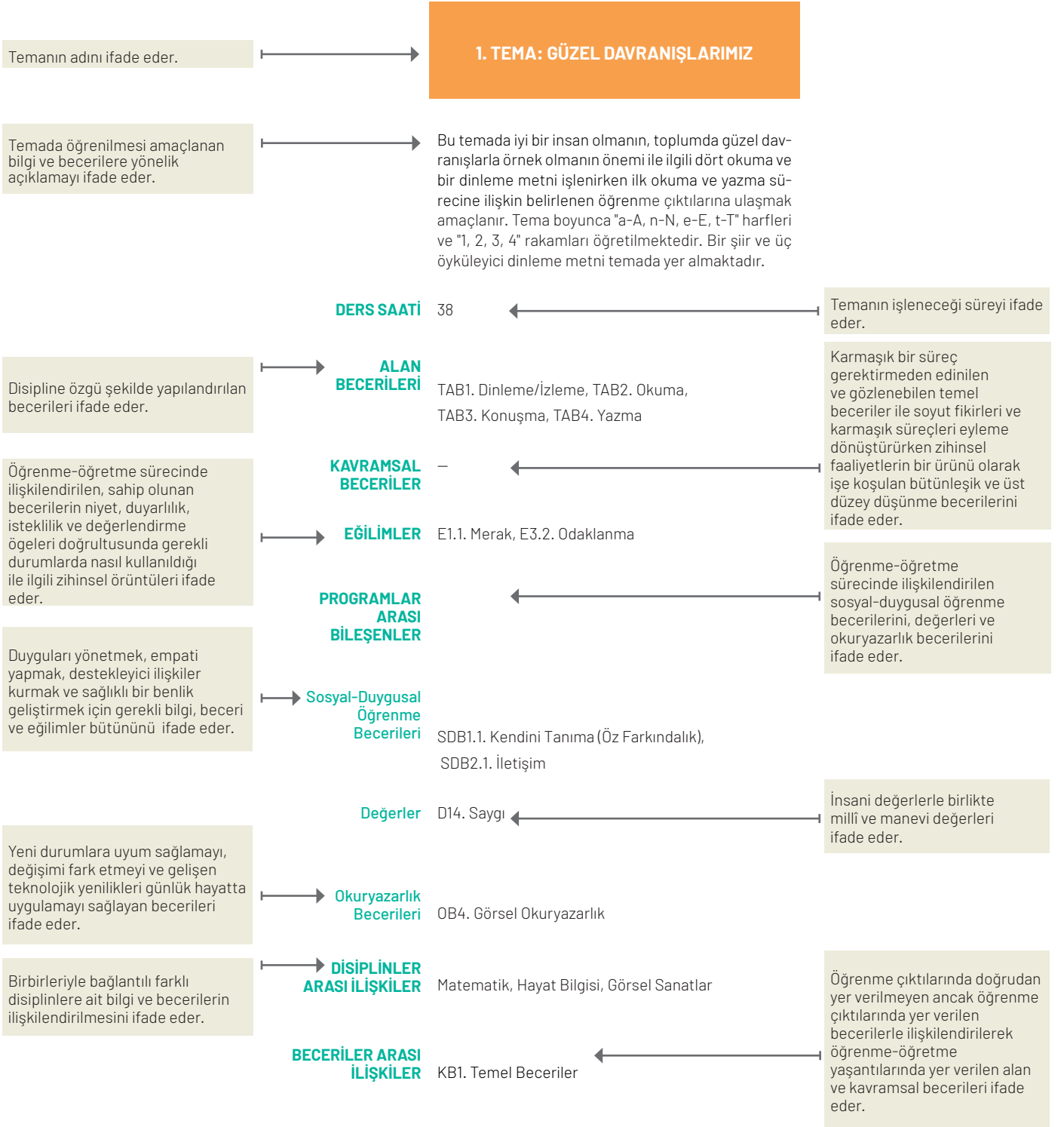
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler, proje ve okuma çalışmaları, araştırma ve gözlem gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Söz konusu çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir. Eğitim öğretim yılı başında yapılması kararlaştırılan çalışmalar; okulun, öğrencinin ve çevrenin ihtiyaçları dikkate alınarak yıl içerisinde güncellenebilir.

1.4. İLKOKUL TÜRKÇE DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI

DERS KİTABI	FORMA SAYILARI	KİTAP EBADI
İLK OKUMA YAZMA KİTABI	28-30	19,5 cm ve 27,5 cm
TÜRKÇE DERSİ 1. SINIF	20-22	19,5 cm ve 27,5 cm
TÜRKÇE DERSİ 2. SINIF	20-22	19,5 cm ve 27,5 cm
TÜRKÇE DERSİ 3. SINIF	20-22	19,5 cm ve 27,5 cm
TÜRKÇE DERSİ 4. SINIF	20-22	19,5 cm ve 27,5 cm

1.5. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

T.D.1.3. T: Türkçe (Ders adı), D: Dinleme/İzleme, K: Konuşma, O: Okuma, Y: Yazma, 1: Sınıf Seviyesi, 3: Öğrenme Çıktısı Numarası

Bu simgenin olduğu öğrenme-öğretme uygulamaları sadece okuma metinlerinde kullanılacaktır.

Bu simgenin olduğu öğrenme-öğretme uygulamaları sadece dinleme metninde kullanılacaktır.

Bu simgenin olduğu öğrenme-öğretme uygulamaları hem okuma hem dinleme metinlerinde kullanılacaktır.

Öğrenme-öğretme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.	ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ	T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme a) Sese karşılık gelen sembolü/harfi tanıtır. c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	Dersin kodu Dil becerisi Sınıf seviyesi Öğrenme çıktısı numarası
Öğrenme-öğretme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (konuya/alt konuya ilişkin sınırlar) ifade eder.	İÇERİK ÇERÇEVESİ	Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.	
Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.	ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)	Öğrenme çıktıları; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası vb. ölçme araçlarından uygun olanlarla ölçülür ve değerlendirilir.	Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar, semboller vb. ifade eder.
Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgi ve becerilerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.	ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI	Öğrencinin fiziksel, zihinsel ve sosyal-duygusal gelişim alanları açısından okul olgunluğuna sahip olduğu, hazırlık çalışmalarında öngörülen yeterliliğe ulaştığı kabul edilmektedir.	Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan Öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.
Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Hazırlık aşamasında ses kaynaklarından çıkan seslerle yapılan işitsel algı çalışmaları ile ses öğretimine temel oluşturulur.	Önceki eğitim-öğretim süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.
Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren Öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.	FARKLILAŞTIRMA	Dinleme/izleme metninin içeriğine yönelik ön bilgi oluşturmak için haber, olay, anı gibi örnekler verilir; bu örnekler üzerine öğrencilerin konuşmaları istenir (E1.1, SDB2.1).	Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük yaşam deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.
Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.	Destekleme	Bu beceri alanını geliştirmeye dönük çalışmalar yaptırılır. Ses bilgisel farkındalık, yazı farkındalığı, dinlediğini anlama, sözcük hazinesini geliştirme gibi erken okuryazarlık becerilerini geliştirmek için etkinlikler yaptırılır.	Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.
	ÖĞRETMEN YANSITMALARI	Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.	Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

2. İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

1. SINIF

İLK OKUMA YAZMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Hazırlık çalışmalarında öğrencilerin ilk okuma yazmaya başlama ve ilerlemeye dönük yetkinliklerinin geliştirilmesine, ön koşul bilgi ve becerileri edinmelerine yönelik etkinliklerin yapılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN

BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL

BECERİLER -

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik, E3.1. Muhakeme (Akıl Yürütme), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER****Sosyal-Duygusal**

Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler

D3. Çalışkanlık, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI**İLİŞKİLER**

Matematik, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Oyun

BECERİLER ARASI**İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

b) Dinlediği sesin kaynağını tahmin eder.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

a) Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

a) Yazma materyalini kurala uygun kullanır.

b) Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu aşamadaki etkinlikler aracılığıyla dinleme/izleme ve yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

genel hazırlık, okul olgunluğu, okumaya hazırlık, yazmaya hazırlık

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi vb. ölçme araçlarından uygun olanlarla ölçülür ve değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin okul olgunluğuna sahip olduğu kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencinin fiziksel, zihinsel ve duyuşsal olarak ilk okuma yazma öğretiminin hazırlık aşamasına uygun olduğu varsayılır.

Köprü Kurma

Öğrencilerin okul öncesi eğitimi alıp almama durumuna bakılmaksızın geçmiş bilgi, beceri, tutum, sahip olduğu değer ve deneyimleri ile ilk okuma yazma hazırlık çalışmaları arasında bağlantı kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

İlk okuma yazmaya hazırlık çalışmaları kapsamında öğrencilerin okula, sınıfa ve öğrenme ortamına uyum sağlamaları için desteklenmesi ve güdülenmesi gerekir (**SDB3.1**). Öğretmeniyle, arkadaşlarıyla ve okulla ilgili olumlu tutum geliştirmelerini sağlamak ve yeni duruma karşı merak uyandırmak için drama, oyun, tekerleme, ninni ve mani söyleme gibi etkinlikler yaptırılır (**SDB3.1, E2.5, E1.1**). İlk okuma yazmaya hazırlık aşaması öncesinde bu etkinlikler tamamlanır. İlgili etkinlikler sosyal, duygusal, fiziksel ve dil gelişimlerine katkı sağlayabilecek nitelikte olmalıdır.

İlk okuma ve yazmaya hazırlık aşamasında, dinleme eğitimi çalışmaları, doğru nefes alıp verme, parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları, kalem tutma, boyama ve çizgi çalışmaları, el-göz koordinasyon çalışmaları yaptırılır (**KB1**).

Dinleme Eğitimi Çalışmaları: Harflerin sesleri verilmeden doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesler dinletilir. Dinletilen sesin kaynağını fark etmeleri sağlanır. Ardından doğal ve yapay ses kaynaklarına karşılık gelen duyduğu sesleri tanıma, ayırt etme, odaklanma ve taklit etme çalışmaları yapılır (**E3.2, KB2.7**). Bu çalışmalar müzik dersiyle ilişkilendirilir. Dinleme eğitimi çalışmaları ilk okuma yazma öğrenirken ses-harf ilişkisini daha kolay çözebilecekleri ve harfleri doğru ve net seslendirmelerini sağlayacak nitelikte olmalıdır (**KB2.4, E3.1**). Dinlemeye yönelik olumlu tutum geliştirmeleri için sınıf içinde eğlenme amaçlı dinleme etkinlikleri yaptırılır. Oyun, drama gibi etkinliklerle ilk okuma yazmaya hazır olmalarını sağlayacak çalışmalar yaptırılır. Etkinliklere ilişkin verilen görevlerin tamamlanması beklenir (**D16.3**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Doğru Nefes Alıp Verme: Sesli okuma ve konuşma becerilerinde doğru nefes alınmasına yönelik oyun temelli etkinlikler yapılır. Doğru nefes alıp vermeye yönelik sınıf içi bireysel çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**D3.1, SDB2.2**). Sınıf içi etkinliklere örnek olarak pipetle ufak bir kâğıt parçasını belli bir mesafede düşürmeden taşınması, kâğıt bardak içindeki balonu şişirerek bardağa dokunmadan taşıma gibi çalışmalar yapılabilir (**E2.5**).

Parmak, El ve Kol Kaslarını Geliştirme Çalışmaları: Yazmaya başlamadan önce parmak, el ve kol kaslarını geliştirmeye yönelik oyun temelli, eğlenceli etkinlikler yapılır. Bu kapsamda oyun hamuru ile oynama, ipe boncuk dizme, mandal açıp kapatma, ayakkabı bağcığı bağlama, düğme ilikleme, kâğıt kesme, katlama ve buruşturma gibi çalışmalar yapılabilir (**E2.5, KB1**).

El-Göz Koordinasyonu Çalışmaları: El-göz koordinasyonunu geliştirmek amacıyla çizgi üzerinden giderek makasla kâğıt kesme, sınırlı alan boyama, makara sarma, pandomim gibi oyun temelli, eğlenceli etkinlikler yapılabilir (**E2.5, KB1**).

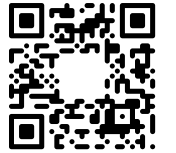
Kalem Tutma, Boyama ve Çizgi Çalışmaları: Öğrencilerin okuma materyalleri ile ilk karşılaştıklarında okuma materyallerinin temel bölümleri (ön kapak, arka kapak, içindekiler, organizasyon şeması, sözlük ve kaynakça) tanıtılır. Boyama ve çizgi çalışmalarına başlamadan önce öğrencilerin el tercihi tespit edilir. El tercihini tespit etmek amacıyla kapı kolunu, kitabı ve kaşığı hangi elle tuttuğu, bir nesneyi hangi elle fırlattığı gözlemlenir (**KB1**). Sol elini kullananlar, sağ ellerini kullanmaları hususunda zorlanmamalıdır. Basitten karmaşığa aşamalı olarak boyama çalışması yapılır (**KB1**). Öncelikle serbest, ardından düzenli çizgi çalışmaları yapılır ve öğrenciler yazmaya hazırlanır. Yazmaya hazırlanma sürecinde öğrencinin motivasyonunun ayarlanması ve duygu düşüncelerini yönetebilmesi önemlidir (**SDB1.2**). Bu çalışmalarda yazmaya yönelik olumlu tutum geliştirmek amacıyla oyun temelli etkinlikler yapılır (**E2.5, SDB3.1**). Öğrenciden görseller oluşturması istenir. Oluşturulan görseller üzerinde konuşması sağlanır (**OB4**). Bu aşama gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** İlk okuma yazmaya hazırlık sürecindeki temel becerileri edinmiş olan öğrencilere becerilerini geliştirecek, düzeyi arttırılmış etkinlikler yaptırılabilir. İlk okuma ve yazmaya geçen öğrencilerin bu becerilerini geliştirmek için ek planlama ve etkinlikler verilebilir.
- Destekleme** İlk okuma yazma hazırlık sürecinde becerileri yeterince edinmemiş öğrencilere aynı amaca hizmet eden farklı etkinlikler yaptırılır ve hazırlık süreci tamamlanır. Çalışmalarda öğrencilere oyun oynatılır, şarkı ve tekerleme söylenir ve onların eğlenerek öğrenmeleri sağlanır.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

1. TEMA: GÜZEL DAVRANIŞLARIMIZ

Bu temada, iyi bir insan olmanın ve toplumda güzel davranışlarla örnek olmanın önemi vb. tema içeriğine uygun bir şiir ve üç öyküleyici dinleme metni işlenirken ilk okuma ve yazma sürecine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır. Tema boyunca "a-A, n-N, e-E, t-T" harfleri ve "1, 2, 3, 4" rakamları öğretilmektedir.

DERS SAATİ 38

ALAN BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.6. Seçicilik, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim

Değerler D9. Merhamet, D10. Mütevazılık, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Matematik, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Beden Eğitimi ve Oyun

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Verilen görseller arasından öğrendiği sesin geçtiği görseli/görselleri seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Sese karşılık gelen sembolü/harfi tanır.
- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaşantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- d) Dinlediği sesin bulunduğu sözcüklere örnekler verir.
- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Seslere karşılık gelen sembolleri/harfleri ayırt eder.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Ön bilgilerinden hareketle dinlediği sesin içinde geçtiği sözcükler hakkında konuşur.
- b) Dinlediği/izlediği metni anlatır.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Öğrendiği ses, hece, sözcük veya cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde söyler.
- c) Dinlediğini/izlediğini telaffuza dikkat ederek anlatır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Harf ve heceleri doğru seslendirir.
- b) Sözcükleri doğru okur.
- ç) Telaffuza dikkat ederek okur.
- d) Öğrendiği ses, hece, sözcük veya cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde okur.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Yazma materyalini kurala uygun kullanır.
- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Görsellerle ilgili sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Harfleri temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- c) Rakamları temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- ç) Harf, sözcük veya cümleler arasında uygun boşluk bırakır.
- d) Harflerin büyük yazılışını yerinde kullanır.
- ı) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar ahlak, ailede sorumluluk alma, azim, cömertlik, çalışkanlık, dostluk, dürüstlük, güven, merhamet, nezaket, paylaşma, saygı, sevgi, yardımseverlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenme çıktıları; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası vb. ölçme araçlarından uygun olanlarla ölçülür ve değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin fiziksel, zihinsel ve sosyal-duygusal gelişim alanları açısından okul olgunluğuna sahip olduğu, hazırlık çalışmalarında öngörülen yeterliliğe ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri, öğrenme çıktıları ve beklentileri belirlenebilir. Bu süreçte öğrencilerin tema ile ilgili hazır bulunuşluk düzeylerinin tespitinde hazırlık soruları, materyal ve çeşitli etkinliklerden yararlanılabilir.

Köprü Kurma Hazırlık aşamasında ses kaynaklarından çıkan seslerle yapılan işitsel algı çalışmaları ile ses öğretimine temel oluşturulabilir. Hazırlık çalışmalarında işitilen ses ile harf arasında, boyama ve çizgi çalışmaları ile harflerin temel formu arasında bağlantı kurulabilir. Öğrenilen seslerle öğrenilecek olan seslerden yola çıkılarak hece ve sözcük bağlantısı sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları Dinleme/izleme metninin içeriğine yönelik ön bilgi oluşturmak için haber, olay, anı gibi örnekler verilir; bu örnekler üzerine öğrencilerin konuşmaları istenir **(E1.1, SDB2.1)**. Dinleme/izleme metnine yönelik verilen görseller üzerinde öğrencilerin uygun zamanda söz alarak konuşmaları sağlanır **(D14.1, OB4, SDB2.1)**. Dinleme/izleme metni ile ilgili görseller gösterilerek öğrencilerden dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunmaları istenir **(KB2.16, KB2.10, KB2.11)**. Metni dinleme/izleme aşamasına geçmeden önce dinleme kuralları hakkında bilgi verilir. Bu kuralların daha sonra yapılacak dinleme/izleme çalışmalarında uygulanacağı vurgulanır. Dinleme kurallarına uygun dinlemeleri sağlanır **(SDB2.1)**. Dinleme/izleme yapılırken metin belli bir yerde durdurularak öğrencilerden metnin devamını ya da sonucunu tahmin etmeleri istenir **(KB2.16, KB2.10, KB2.12)**. Metin dinleme/izleme süreci sonunda tahminler ele alınır ve metnin konusu belirlenir. Dinlediği/izlediği metni telaffuza dikkat ederek kendi cümleleri ile tekrar anlatmaları istenir **(KB2.3)**. Dinleme metinleri vasıtasıyla merhamet ve mütevazılık değerlerine de vurgu yapılmalıdır **(D9.2, D10.2)**. Bu süreç; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.

Sesler öğretilirken ünsüzlerin tek başına sesletilmemesine dikkat edilir; sesin baskın olarak geçtiği şarkı, türkü, tekerleme, ninni söyleme, masal, öykü dinleme, ses senaryoları gibi etkinliklerle ses hissettirilerek baskın sesin fark edilmesi sağlanır. Ses hissettirildikten sonra her bir sesin ağızdan nasıl çıktığı mimiklerle desteklenerek gösterilir **(E3.2)**.

Öğrenilen sesin geçtiği ve geçmediği bir dizi görselden hareketle öğrendikleri sesin geçtiği görseli seçmeleri istenir **(E1.6, KB1, OB4, KB2.7, KB3.1)**. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğretmen tarafından öğretilen sesin geçtiği sözcük ve nesnelere örnekler verilir. Örnek verilmesi esnasında öğrencilerin kendi potansiyellerini tanımlarını sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir **(SDB1.1)**. Öğrencilerden de o sesin içinde geçtiği nesne ve sözcüklere örnekler vermesi istenir. Öğrencilerin verdikleri örneklerle ilgili konuşmaları sağlanır **(SDB2.1)**. Bu aşama gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Önce harfin küçük yazılışı verilir, bu formun yazım süreci tamamlandıktan sonra aynı süreçler harfin büyük yazılışı için de işletilir.

Sesin sembolü olan harfin kaç hamlede yazıldığı söylenir, satır dizgesindeki yeri gösterilerek harf öğretmen tarafından yazılır. Bu aşamada çalışma kâğıdı kullanılabilir. Yazımı esnasında harf, önce öğretmen sonra öğrenciler tarafından seslendirilir. Öğrencinin harfin yazım yönü ve şeklini öğrenmesi ve harfi pekiştirmesi için öğretmen rehberliğinde öğrencilere kalem ve defter kullanılmaksızın çeşitli etkinlikler yaptırılır. Harflerle ilgili etkinlikler yapılırken öğrenciler tarafından harflerin sesletimi sağlanarak ses-harf ilişkisi kurulur (**E3.7**). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Harfi diğer sembol/harflerden ayırt etmelerine yönelik etkinlikler yaptırılır (**KB2.7**). Bu aşama çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Ses-harf ilişkisi kurulduktan sonra öğrencilerin satır dizgesi üzerinde kesik çizgilerle yazılı harfi önce kalemlerinin arkası ile yazma yönünde takip etmeleri sağlanır. Kesik çizgiler yazma yönünde birleştirilerek öğrencilerin harf yazma alıştırmaları yapılması sağlanır. Yazma alıştırmaları pekiştirildikten sonra satır dizgesi üzerinde kılavuz çizgisi olmadan harfi yazmaları sağlanır. Yazım sürecinde kalem tutma, harfi deftere uygun şekilde yazma, deftere uygun uzaklık, açıda yaklaşma vb. çalışmalarla yazım gerecini uygun olarak kullanması istenir (**KB1, E3.7**). Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Uygulanan ilk okuma yazma süreci bu temadaki diğer ses ve harfler için de uygulanır. Öğretim programında ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasındaki süreçlere uygun bir şekilde öğrenilen harflerle önce kapalı heceler, sonra açık heceler oluşturulur. Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Oluşturulan heceler birleştirilerek sözcüklere ulaşılır (**KB2.13, KB2.20**). Sözcüklere ulaşıldıktan sonra anlamları üzerinde konuşulur, varsa görselleri verilir. Verilen görsellerle ilgili sözcük yazma çalışması yapılır. Yeni öğrenilen hece ve sözcükler öğrencilere okutulur ve yazdırılır. Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Bu tema kapsamında 1, 2, 3, 4 rakamları öğretilmelidir. Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Hece oluşturma, hece gruplarını eşleştirme, öğrendikleri harfleri sesletme gibi etkinliklerle zenginleştirme çalışmaları yapılabilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Görselleri verilen varlıkların adlarında geçen sesleri işaretlemelerine ve harfleri çeşitli ortamlarda yazmalarına yönelik etkinlikler yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: MUSTAFA KEMAL'DEN ATATÜRK'E

Bu temada Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, gazilik, şehitlik, vatanseverlik vb. tema içeriğine uygun bir şiir ve üç öyküleyici dinleme metni işlenirken ilk okuma ve yazma sürecine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarını ulaştırmak amaçlanır. Tema boyunca birinci grupta yer alan "i-İ, l-L" ve ikinci grupta yer alan "o-O, k-K, u-U" harfleri ve "5, 6, 7, 8, 9, 0" rakamları öğretilmektedir.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.6. Seçicilik, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim

Değerler

D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Matematik, Hayat Bilgisi, Müzik, Görsel Sanatlar, Beden Eğitimi ve Oyun

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Verilen görseller arasından öğrendiği sesin geçtiği görseli/görselleri seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Sese karşılık gelen sembolü/harfi tanır.
- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaşantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- d) Dinlediği sesin bulunduğu sözcüklere örnekler verir.
- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Seslere karşılık gelen sembolleri/harfleri ayırt eder.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Ön bilgilerinden hareketle dinlediği sesin içinde geçtiği sözcükler hakkında konuşur.
- b) Dinlediği/izlediği metni anlatır.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Öğrendiği ses, hece, sözcük, cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde söyler.
- c) Dinlediğini/izlediğini telaffuza dikkat ederek anlatır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Harf ve heceleri doğru seslendirir.
- b) Sözcükleri doğru okur.
- c) Basit ve kısa cümleleri doğru okur.
- ç) Telaffuza dikkat ederek okur.
- d) Öğrendiği ses, hece, sözcük veya cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde okur.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Yazma materyalini kurala uygun kullanır.
- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Görsellerle ilgili sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Harfleri temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- c) Rakamları temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- ç) Harf, sözcük veya cümleler arasında uygun boşluk bırakır.
- d) Harflerin büyük yazılışını yerinde kullanır.
- ı) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- k) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, soru işareti, virgül ve ünlem) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar cesaret, fedakârlık, gazilik, kahramanlık, millî bayramlar, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, şehitlik, vatanseverlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin gelişim dönemine uygun fiziksel, zihinsel ve sosyal-duygusal gelişim açısından okul olgunluğuna sahip olduğu, hazırlık çalışmalarında ön görülen yeterliliğe ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri, öğrenme çıktıları ve beklentileri belirlenebilir. Bu süreçte öğrencilerin tema ile ilgili hazır bulunuşluk düzeylerinin tespitinde önceki seslerin öğrenilme durumuna ilişkin hazırlık soruları, materyal ve çeşitli etkinliklerden yararlanılabilir.

Köprü Kurma Öğrenilen seslerle öğrenilecek olan seslerden yola çıkılarak hece ve sözcük bağlantısı sağlanabilir. Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları Dinleme/izleme metninin içeriğine yönelik ön bilgi oluşturmak için haber, olay, anı gibi örnekler üzerine öğrencilerin konuşması istenir (**E1.1**). Dinleme/izleme metnine yönelik görseller verilerek görseller hakkında konuşmaları istenir (**OB4**). Dinleme/izleme metni ile ilgili görseller gösterilerek dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunmaları istenir (**KB2.16**). Dinleme/izleme aşamasına geçmeden önce dinleme kuralları hakkında bilgi verilir (**D14.1**). Bu kuralların daha sonra yapılacak dinleme/izleme çalışmalarında uygulanacağı vurgulanır. Dinleme kurallarına uygun dinlemeleri sağlar (**SDB2.1**). Dinleme/izleme uygun bir yerde durdurularak dinleme/izlemenin devamı ya da sonucu tahmin ettirilir (**KB2.16, KB2.12**). Dinleme/izleme süreci sonunda tahminler ele alınır ve öğrencilerden metnin konusunu belirlemeleri istenir. Öğrencilerden dinlediği/izlediğini telaffuza dikkat ederek kendi cümleleri ile tekrar anlatmaları istenir (**D14.1, E1.2**). Dinleme metinleri vasıtasıyla çalışkanlık ve vatanseverlik değerlerine de vurgu yapılmalıdır (**D3.1, D19.1, D19.2**). Bu süreç; gözlem formu, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı, öğrenci ürün dosyası, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Sesler öğretilirken ünsüzlerin tek başına sesletilmemesine dikkat edilir; sesin baskın olarak geçtiği şarkı, türkü, tekerleme, ninni, masal, öykü, ses senaryoları gibi örneklerle ses öğrenciye hissettirilerek öğrencinin baskın sesi fark etmesi sağlanır. Ses hissettirildikten sonra öğrencilere, her bir sesin ağızdan nasıl çıktığı mimiklerle desteklenerek gösterilir (**E3.2**). Öğrenilen sesin geçtiği ve geçmediği bir dizi görselden hareketle sesin geçtiği görseli seçmeleri istenir (**E1.6, OB4, KB2.7, KB1**). Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrenilen sesin geçtiği sözcük ve nesnelere öğretmen tarafından örnekler verilir. Öğrencilerden de o sesin içinde geçtiği nesne ve sözcüklere örnekler vermesi istenir ve verilen örneklerle ilgili konuşulur. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Önce harfin küçük yazılışı verilir, bu formun yazım süreci tamamlandıktan sonra aynı süreçler harfin büyük yazılışı için de işletilir.

Sesin sembolü olan harfin kaç hamlede yazıldığı söylenir, satır dizgesindeki yeri gösterilerek harf öğretmen tarafından yazılır. Bu aşamada çalışma kâğıdı kullanılabilir. Yazımı esnasında harf, önce öğretmen sonra öğrenciler tarafından seslendirilir. Öğrencinin harfin yazım yönü ve şeklini öğrenmesi ve harfi pekiştirmesi için öğretmen rehberliğinde öğrencilere kalem ve defter kullanılmaksızın çeşitli etkinlikler yaptırılır. Harflerle ilgili etkinlikler yapılırken öğrenciler tarafından harflerin sesletimi sağlanarak ses-harf ilişkisi kurulur **(E3.7)**. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Harfi diğer sembol/harflerden ayırt etmelerine yönelik etkinlikler yaptırılır **(KB2.7)**. Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Ses-harf ilişkisi kurulduktan sonra öğrencilerin satır dizgesi üzerinde kesik çizgilerle yazılı harfi önce kalemlerinin arkası ile yazma yönünde takip etmeleri sağlanır. Öğrencilere kesik çizgileri yazma yönünde birleştirilerek harf yazma alıştırmaları yaptırılır. Yazma alıştırmaları pekiştirildikten sonra satır dizgesi üzerinde kılavuz çizgisi olmadan harfi yazmaları sağlanır. Yazım sürecinde kalem tutma, harfi deftere uygun şekilde yazma, deftere uygun uzaklık ve açıda yaklaşma gibi etkinliklerle yazım materyalini uygun olarak kullanılması istenir **(KB1, E3.7)**. Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Uygulanan ilk okuma yazma süreci bu temadaki diğer ses ve harfler için de uygulanır. Öğretim programında ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasındaki süreçlere uygun bir şekilde öğrenilen harflerle önce kapalı heceler, sonra açık heceler oluşturulur. Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Oluşturulan heceler birleştirilerek sözcüklere ulaşılır **(KB2.13, KB2.20)**. Sözcüklere ulaşıldıktan sonra anlamları üzerinde konuşulur, varsa görselleri verilir. Verilen görsellerle ilgili sözcük yazma çalışması yapılır. Yeni öğrenilen hece ve sözcükler öğrencilere okutulur, yazdırılır. Yazma çalışması yaparken noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmaları gerektiği hatırlatılır **(KB1)**. Bu süreç; gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, derceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Birinci grup seslerin öğretimi tamamlandıktan sonra ikinci gruptan ilk sesin öğretiminden itibaren ses, hece ve sözcük çalışmalarının yanı sıra cümle ve metin oluşturmaya yönelik çalışmalar yapılır. Cümle ve metin oluşturma çalışmalarında öğrenciler için anlaşılabilir, somutlaştırılabilir, bilgi ve mantık hatasına yol açmayacak cümleler ve metinler oluşturulmasına dikkat edilir. Oluşturulan cümle ve metinlerle ilgili okuma ve yazma çalışmaları yaptırılır, sözcükler arasında uygun boşluk bırakmaları sağlanır. Öğretim programında yer alan "Harflerden Heceler, Hecelerden Sözcükler, Sözcüklerden Cümleler Oluşturma" başlığı altında sıralanan yazım ve noktalama kurallarına yeri geldikçe değinilir ve farklı etkinlikler yoluyla bu kurallar pekiştirilir. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Bu tema kapsamında geriye kalan rakamlar (5, 6, 7, 8, 9, 0) öğretilir. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Sözcük oluşturma, verilen hece ve sözcüklerle hikaye kurgulama, cümle yazma gibi zenginleştirme etkinlikleri yapılabilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Öğrenilen harflerle ilgili hece ve sözcük oluşturma etkinlikleri, dinlediği metinden yola çıkarak tamamlama etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: ÇEVREMİZDEKİ YAŞAM

Bu temada doğa, çevre ve tasarruf vb. tema içeriğine uygun bir şiir ve üç öyküleyici dinleme metni işlenirken ilk okuma ve yazma sürecine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır. Tema boyunca öğrencilerin ikinci grupta yer alan "r-R, ı-I, m-M" ve üçüncü grupta yer alan "ü-Ü, s-S, ö-Ö, y-Y, d-D, z-Z" harflerinin öğretim süreci yer almaktadır.

DERS SAATİ 38

ALAN
BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL
BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.6. Seçicilik, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Matematik, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Beden Eğitimi ve Oyun

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Verilen görseller arasından öğrendiği sesin geçtiği görseli/görselleri seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Sese karşılık gelen sembolü/harfi tanır.
- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaşantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- d) Dinlediği sesin bulunduğu sözcüklere örnekler verir.
- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Sese karşılık gelen sembolleri/harfleri ayırt eder.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Ön bilgilerinden hareketle dinlediği sesin içinde geçtiği sözcükler hakkında konuşur.
- b) Dinlediği/izlediği metni anlatır.
- g) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını kendi cümleleriyle ifade eder.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Öğrendiği ses, hece, sözcük, cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde söyler.
- c) Dinlediğini/izlediğini telaffuza dikkat ederek anlatır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Harf ve heceleri doğru seslendirir.
- b) Sözcükleri doğru okur.
- c) Basit ve kısa cümleleri doğru okur.
- ç) Telaffuza dikkat ederek okur.
- d) Öğrendiği ses, hece, sözcük veya cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde okur.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Yazma materyalini kurala uygun kullanır.
- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Görsellerle ilgili sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Harfleri temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- ç) Harf, sözcük veya cümleler arasında uygun boşluk bırakır.
- d) Harflerin büyük yazılışını yerinde kullanır.
- ı) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- k) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, soru işareti, virgül ve ünlem) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar afetlere hazırlık, atık, bitkiler, canlılar, çevre, çevrenin korunması, doğa, doğa olayları, doğal miras, dünya, gece, geri dönüşüm, gündüz, hayvanlar, iklim değişikliği, manzaralar, mevsimler, tasarruf, tutumluluk, yenilenebilir enerji, yeryüzü

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin gelişim dönemine uygun fiziksel, zihinsel ve sosyal-duygusal gelişim açısından okul olgunluğuna sahip olduğu, bir önceki temada ön görülen yeterliliğe ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri, öğrenme çıktıları ve beklentileri belirlenebilir. Bu süreçte öğrencilerin tema ile ilgili hazır bulunuşluk düzeylerinin tespitinde önceki seslerin öğrenilme durumuna ilişkin hazırlık soruları, materyal ve çeşitli etkinliklerden yararlanılabilir.

Köprü Kurma Öğrenilen seslerle öğrenilecek olan seslerden yola çıkılarak hece, sözcük, cümle ve metin bağlantısı kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları Dinleme/izleme metninin içeriğine yönelik ön bilgi oluşturmak için haber, olay, anı gibi örnekler verilerek öğrencilerin konuşması istenir (**E1.1**). Dinleme/izleme metnine yönelik görseller üzerine konuşulur (**OB4**). Dinleme/izleme metni ile ilgili görseller gösterilerek dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında öğrencilerin tahminde bulunmaları istenir (**KB2.16**). Metni dinleme/izleme aşamasına geçmeden önce dinleme kuralları hakkında bilgi verilir. Bu kuralların daha sonra yapılacak dinleme/izleme çalışmalarında uygulanacağı vurgulanır (**D14.1**). Dinleme kurallarına uygun dinlemeleri sağlanır (**SDB2.1**). Dinleme/izleme yapılırken metin belli bir yerde durdurularak metnin devamı ya da sonucu üzerine tahminlerde bulunulur (**KB2.16, KB2.12**). Dinleme/izleme süreci sonunda tahminler ele alınır ve metnin konusu belirlenir. Öğrencilerden dinlediği/izlediğini telaffuza dikkat ederek kendi cümleleri ile tekrar anlatmaları istenir (**E1.2**). Bu süreç; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Sesler öğretilirken ünsüzlerin tek başına sesletilmemesine dikkat edilir; sesin baskın olarak geçtiği şarkı, türkü, tekerleme, ninni, masal, öykü, ses senaryoları gibi örneklerle ses öğrenciye hissettirilerek öğrencinin baskın sesi fark etmesi sağlanır. Ses hissettirildikten sonra her bir sesin ağızdan nasıl çıktığı mimiklerle desteklenerek gösterilir (**E3.2**). Öğrenilen sesin geçtiği ve geçmediği bir dizi görselden hareketle öğrendikleri sesin geçtiği görseli seçmeleri istenir (**E1.6, OB4, KB2.7**). Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrenilen sesin geçtiği sözcük ve nesnelere öğretmen tarafından örnekler verilir. Öğrencilerden de o sesin içinde geçtiği nesne ve sözcüklere örnekler vermesi istenir. Verilen örneklerle ilgili konuşulur. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Önce harfin küçük yazılışı verilir, bu formun yazım süreci tamamlandıktan sonra aynı süreçler harfin büyük yazılışı için de işletilir.

Sesin sembolü olan harfin kaç hamlede yazıldığı söylenir, satır dizgesindeki yeri gösterilerek harf öğretmen tarafından yazılır. Bu aşamada çalışma kâğıdı kullanılabilir. Yazımı esnasında harf, önce öğretmen sonra öğrenciler tarafından seslendirilir. Öğrencinin harfin yazım yönü ve şeklini öğrenmesi ve harfi pekiştirmesi için öğretmen rehberliğinde öğrencilere kalem ve defter kullanılmaksızın çeşitli etkinlikler yaptırılır. Harflerle ilgili etkinlikler yapılırken öğrenciler tarafından harflerin sesletimi sağlanarak ses-harf ilişkisi kurulur **(E3.7)**. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Harfi diğer sembol/harflerden ayırt etmelerine yönelik etkinlikler yaptırılır **(KB2.7)**. Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Ses-harf ilişkisi kurulduktan sonra öğrencilerin satır dizgesi üzerinde kesik çizgilerle yazılı harfi önce kalemlerinin arkası ile yazma yönünde takip etmeleri sağlanır. Öğrencilere kesik çizgileri yazma yönünde birleştirerek harf yazma alıştırmaları yaptırılır. Yazma alıştırmaları pekiştirildikten sonra satır dizgesi üzerinde kılavuz çizgisi olmadan harfi yazmaları sağlanır. Yazım sürecinde kalem tutma, harfi deftere uygun şekilde yazma, deftere uygun uzaklık ve açıda yaklaşma gibi etkinliklerle yazım materyalinin uygun olarak kullanılması istenir **(KB1, E3.7)**. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Uygulanan ilk okuma yazma süreci bu temadaki diğer sesler için de uygulanır. Öğretim programında ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasındaki süreçlere uygun bir şekilde öğrenilen harflerle önce kapalı heceler, sonra açık heceler oluşturulur. Bu aşama; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Oluşturulan heceler birleştirilerek sözcüklere ulaşılır **(KB2.13, KB2.20)**.

Sözcüklere ulaşıldıktan sonra anlamları üzerinde konuşulur, varsa görselleri verilir. Verilen görsellerle ilgili sözcük ve cümle yazma çalışması yapılır. Yeni öğrenilen hece ve sözcükler öğrencilere okutulur, yazdırılır. Yazma çalışması yaparken noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmaları gerektiği hatırlatılır **(KB1)**. Bu süreç; gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

İkinci gruptaki ilk sesin öğretimi ile başlayan ses, hece ve sözcük çalışmalarının yanı sıra cümle ve metin oluşturmaya yönelik çalışmaları üçüncü grup için de yapılır **(KB2.20)**. Üçüncü grup sesler için de cümle ve metin oluşturma çalışmalarında öğrenciler için anlaşılabilir, somutlaştırılabilir, bilgi ve mantık hatasına yol açmayacak cümleler ve metinler oluşturulmasına dikkat edilir. Oluşturulan cümle ve metinlerle ilgili okuma ve yazma çalışmaları yaptırılır, sözcükler arasında uygun boşluk bırakmaları sağlanır. Öğretim programında yer alan "Harflerden Heceler, Hecelerden Sözcükler, Sözcüklerden Cümleler Oluşturma" başlığı altında sıralanan yazım ve noktalama kurallarına yeri geldikçe değinilir ve farklı etkinlikler yoluyla bu kurallar pekiştirilir. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Verilen simge ve sembollerle kodlama etkinliklerine benzer düzeyde sözcük ve cümle oluşturma çalışması, dinlediği metindeki olayları oluş sırasına göre resmetmesi gibi zenginleştirme etkinlikleri yapılabilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Cümleleri anlamlı ve kurallı hâle getirmesi, dinleme ve anlatma etkinliklerine katılması gibi destekleme çalışmaları yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: YOL ARKADAŞIMIZ KİTAPLAR

Bu temada kitap, okuma sevgisi, kütüphane vb. tema içeriğine uygun bir şiir ve üç öyküleyici dinleme metni işlenirken ilk okuma ve yazma sürecine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır. Tema boyunca dördüncü grupta yer alan "ç-Ç, b-B, g-G, c-C, ş-Ş" ve son grupta yer alan "p-P, h-H, v-V, ğ-Ğ, f-F, j-J" harflerinin öğretim süreci yer almaktadır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.6. Seçicilik, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiiklik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim

Değerler

D4. Dostluk, D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Matematik, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Beden Eğitimi ve Oyun.

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Verilen görseller arasından öğrendiği sesin geçtiği görseli/görselleri seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Sese karşılık gelen sembolü/harfi tanır.
- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaşantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- d) Dinlediği sesin bulunduğu sözcüklere örnekler verir.
- f) Dinledikleri/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Sese karşılık gelen sembolü/harfi ayırt eder.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Ön bilgilerinden hareketle dinlediği sesin içinde geçtiği sözcükler hakkında konuşur.
- b) Dinlediği/izlediği metni anlatır.
- g) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını kendi cümleleriyle ifade eder.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Öğrendiği ses, hece, sözcük, cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde söyler.
- c) Dinlediğini/izlediğini telaffuza dikkat ederek anlatır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Harf ve heceleri doğru seslendirir.
- b) Sözcükleri doğru okur.
- c) Basit ve kısa cümleleri doğru okur.
- ç) Telaffuza dikkat ederek okur.
- d) Öğrendiği ses, hece, sözcük veya cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde okur.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Harfleri temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- ç) Harf, sözcük veya cümleler arasında uygun boşluk bırakır.
- d) Harflerin büyük yazılışını yerinde kullanır.
- ı) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- k) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, soru işareti, virgöl ve ünlem) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar ana duygu, ana fikir, hikâye, kitap, kitap sevgisi, kahraman, olay, şiir

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin önceki sesleri tam olarak öğrendiği, hece, sözcük, cümle ve metin okuyabildiği ve yazabildiği, dinleme ve konuşma becerisi ile ilgili ön görülen yeterliğe ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri, öğrenme çıktıları ve beklentileri belirlenebilir. Bu süreçte öğrencilerin tema ile ilgili hazır bulunuşluk düzeylerinin tespitinde hazırlık soruları, materyal ve çeşitli etkinliklerden yararlanılabilir.

Köprü Kurma Öğrenilen seslerle öğrenilecek olan seslerden yola çıkılarak hece, sözcük, cümle ve metin bağlantısı kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları Dinleme/izleme metninin içeriğine yönelik ön bilgi oluşturmak için haber, olay, anı gibi örnekler üzerine konuşulur (**E1.1, SDB2.1**). Dinleme/izleme metnine yönelik görseller verilerek bunlar üzerine konuşulur (**OB4**). Dinleme/izleme metni ile ilgili görseller gösterilerek dinleyecekleri/izleyecekleri hakkında tahminde bulunmaları istenir (**KB2.16**). Metni dinleme/izleme aşamasına geçmeden önce dinleme kuralları hakkında bilgi verilir. Bu kuralların daha sonra yapılacak dinleme/izleme çalışmalarında uygulanacağı vurgulanır. Dinleme kurallarına uygun dinlemeleri sağlanır. Etkinlik sırasında yeri geldikçe dinlemenin etkili iletişim sağlama açısından önemi vurgulanarak arkadaşlarını etkili dinlemelerinin, duygu ve düşünceleri paylaşmanın ve bu davranışların birbirlerine karşı nazik davranmanın bir gereği olduğu yönünde açıklamalarda bulunulur (**D4.2, SDB2.1**). Dinleme/izleme yapılırken metin belli bir yerde durdurularak öğrencilerden metnin devamını ya da sonucunu tahmin etmeleri istenir (**KB2.12, KB2.16**). Metin dinleme/izleme süreci sonunda tahminler ele alınır ve metnin konusu belirlenir. Öğrencilerden dinlediği/izlediği metni telaffuza dikkat ederek kendi cümleleri ile tekrar anlatmaları istenir (**D14.2, D16.3, SDB2.1**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Sesler öğretilirken ünsüzlerin tek başına sesletilmemesine dikkat edilir; sesin baskın olarak geçtiği şarkı, türkü, tekerleme, ninni, masal, öykü, ses senaryoları gibi örneklerle ses öğrenciye hissettirilerek öğrencinin baskın sesi fark etmesi sağlanır. Ses hissettirildikten sonra her bir sesin ağızdan nasıl çıktığı mimiklerle desteklenerek gösterilir (**E3.2**). Öğrenilen sesin geçtiği ve geçmediği bir dizi görselden hareketle öğrendikleri sesin geçtiği görseli seçmeleri istenir (**E1.6, OB4, KB1, KB2.7**). Bu aşama kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğretilen sesin geçtiği sözcük ve nesnelere öğretmen tarafından örnekler verilir. Öğrencilerden de o sesin içinde geçtiği nesne ve sözcüklere örnekler vermesi istenir. Verilen örneklerle ilgili konuşulur (**D14.2**). Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Önce harfin küçük yazılışı verilir, bu formun yazım süreci tamamlandıktan sonra aynı süreçler harfin büyük yazılışı için de işletilir.

Ses-harf ilişkisi kurulduktan sonra öğrencilerin satır dizgesi üzerinde kesik çizgilerle yazılı harfi önce kalemlerinin arkası ile yazma yönünde takip etmeleri sağlanır. Kesik çizgiler yazma yönünde birleştirilerek harf yazma alıştırmaları yapılır. Yazma alıştırmaları yeterince pekiştikten sonra satır dizgesi üzerinde harfin bağımsız olarak yazılması sağlanır (D7.2). Yazım sürecinde kalem tutma, harfi deftere uygun şekilde yazma, deftere uygun uzaklık ve açıda yaklaşma gibi etkinliklerle yazım materyalinin doğru kullanımı sağlanır (E3.7). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Uygulanan ilk okuma yazma süreci bu temadaki harf grupları için de uygulanır. Öğretim programında ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasındaki süreçlere uygun bir şekilde öğrenilen harflerle önce kapalı heceler, sonra açık heceler oluşturulur. Oluşturulan heceler birleştirilerek sözcüklere ulaşılır (KB2.13, KB2.20). Sözcüklere ulaşıldıktan sonra anlamları üzerinde konuşulur varsa görselleri verilir. Verilen görsellerle ilgili sözcük ve cümle yazma çalışması yapılır. Yeni öğrenilen hece ve sözcükler öğrencilere okutulur ve yazdırılır (D16.3, KB1). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Cümle ve metin oluşturma çalışmalarında anlaşılabilir, somutlaştırılabilir, bilgi ve mantık hatasına yol açmayacak cümleler ve metinler oluşturulmasına dikkat edilir. Oluşturulan cümle ve metinlerle ilgili okuma ve yazma çalışmaları yaptırılır. Öğrencilerin sözcükler arasında uygun boşluk bırakmaları sağlanır. Programda yer alan "Harflerden Heceler, Hecelerden Sözcükler, Sözcüklerden Cümleler Oluşturma" başlığı altında sıralanan yazım ve noktalama kurallarına yeri geldikçe değinilir ve farklı etkinlikler yoluyla bu kurallar pekiştirilir. Bu süreç, gözlem formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Verilen sözcüklerdeki hecelerden yola çıkarak yeni sözcükler oluşturma, verilen sözcüğün son hecesinden başlayarak yeni sözcük türetmesi gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Verilen sözcüklerle ilgili cümleler oluşturma, verilen cümleleri sıralayarak bir olay örgüsü kurgulaması gibi etkinliklerle destekleme çalışmaları yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ KEŞFEDİYORUZ

Bu temada özgünlük, festival, fotoğraf, geleneksel sanatlar, el sanatları, yeteneklerin keşfi vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D8. Mahremiyet, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Matematik, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.14. Yorumlama, KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.1.1. Konuşmalarını yönetebilme

- b) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- c) Kendisi ve ailesi hakkında konuşmalar yapar.
- ç) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.
- h) İlgi alanına yönelik seçtiği bir konu hakkında konuşur.
- ı) Konuşmalarını desteklemek için görseller kullanır.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- b) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- d) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- e) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- f) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- g) Anlaşılabilir ve uygun bir hızda sesli okur.
- h) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.1.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.

T.O.1.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.
- d) Verilen bir metni metne bakarak yazar.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- e) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle yazar.
- g) Seçtiği görselden hareketle kısa bir metin yazar.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- e) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- h) Rakam ve sayıları kuralına uygun yazar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

çocuk kültürü, dijital oyunlar, eğlence, geleneksel sanatlar, hayal

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, bireysel gelişim dosyası kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip ol-
dukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi ma-
teryal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma,
yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinlik-
lerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır **(E1.1)**. Öğrencilerin öğrenmeye istekli hâle
gelmeleri ve yeni bakış açıları kazanmaları sağlanarak uyum becerileri desteklenir. **(E3.8,
SDB2.1, SDB3.1)**.

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek okunacak metnin konusu hakkında tahmin-
de bulundurulur **(KB2.12)**. Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerekti-
ği hatırlatılır **(D14.1)**. Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı
desteklenir **(OB4)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli
okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir **(D14.2)**. Daha sonra
öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma) sesli okuma ve öğretmenle (koro hâlinde oku-
ma) sesli okuma çalışmaları yapılır. Anlaşılabilir, uygun bir hızda ve noktalama işaretlerine
dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır **(D3.4)**. Sesli okuma esnasında öğrenciler-
den metni parmakla takip etmeden, uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki
mesafeye dikkat ederek okumaları istenir **(KB1)**. Metinde anlamı bilinmeyen sözcüklerin
belirlenmesi istenir. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozis-
yonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır **(D14.3)**. Dinleme esnasında
anlamı bilinmeyen sözcükleri belirlemeye yönelik çalışmalar yaptırılır. Bu süreç, gözlem
formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim öncesinde video, sunu, şarkı vb. materyal veya etkinlikler yoluyla
dönütler doğrultusunda metin ile bağlantı kurdurulur **(KB2.7)**. Bu süreç, dereceli puanla-
ma anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

 Dinleme/izleme ve okuma esnasında belirledikleri anlamını bilmedikleri sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**D3.3, D3.4, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde dijital okuryazarlığı desteklenir (**OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB3.1**). Bu süreç, gözlem veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

  Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler üzerine konuşulur. Verilen ipuçları ile metnin konusu buldurulur. Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu kontrol edilir (**E3.4, OB1, KB2.14, KB2.17**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

  Öğrencilerden metnin konusu ile ilgili kendi yaşantılarından örnekler vermeleri istenir. Örnekler esnasında kendisi ve ailesi hakkında da konuşma yapması istenir (**D8.1, KB2.10**). Bu esnada dinleyicilerle göz teması kurması, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları sağlanır. Konuşma esnasında yaşantılarından örnekler verilirken duygu ve düşüncelerin fark edilmesi yoluyla iletişim becerisi desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

  Metnin anlaşılıp anlaşılmadığına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır. Sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma hızının ayarlanması sağlanır. Metnin ilgili sorulara verilen cevaplar esnasında öğrencilerin cevapların doğru olup olmadığını fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir. (**SDB1.1**). İfade etme esnasında öğrencilere öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreç, gözlem veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

  Öğrencilerden metinde geçen olayları/durumları oluş sırasına göre yazılı olarak kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir (**KB1, KB2.3**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

  Metnin en beğenilen bölümünün anlatılması ve anlatılan bölümle ilgili görseller oluşturulması istenir. Görsel oluşturulurken görselin öğrencilerin kendi bakış açılarını yansıtacak nitelikte olmasına dikkat edilir (**E3.3, D7.2, KB3.1**). İlgili alanına yönelik seçtiği bir konuyla görselleri oluşturduktan sonra anlatmaları istenir. Oluşturduğu ve anlattığı görselden hareketle kısa bir metin yazması istenir. Bu süreç, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

  Metin içerisinde belirlenen bir bölüm veya temanın içeriğine uygun başka bir metin verilir. Bu metnin bakarak yazılması istenir. Yazılan metnin sözcük ve cümle sayılarının belirlenmesi ve uygun alana yazılması istenir. Bu süreç, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Verilen bir metinden yola çıkarak öğrencilerin metni devam ettirmesi, verilen bir yönerge-
deki boşlukları doldurması gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır-
ken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek
şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uy-
gun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Kare bulmaca verilip içindeki sözcükleri bulmaları, bu sözcüklerle ilgili cümleler oluşturma-
maları, okumalarında noktalama işaretlerine dikkat etmeleri gibi destekleme etkinlikleri
yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. TEMA: MİNİK KÂŞİFLER

Bu temada bilim ve teknoloji vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme (Akıl Yürütme), E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler

D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.1.1. Konuşmalarını yönetebilme

- b) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- c) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ç) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.
- d) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- d) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- e) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- f) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- g) Anlaşılabilir ve uygun bir hızda sesli okur.
- ğ) Bir dizi kısa metin içerisinden seçtiği metni okur.
- h) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.1.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuduğu metindeki yönergeleri uygular.

T.O.1.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.
- ç) Kısa metinler yazar.
- e) Söylenen sözcük ve cümleleri yazar.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Sözcük ve cümlelerde eksik bırakılan yerleri ön bilgileri doğrultusunda yazarak tamamlar.
- f) Yazılı anlatımlarını zenginleştirmek için görseller kullanır.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- ç) Harf, sözcük veya cümleler arasında uygun boşluk bırakır.
- e) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar araştırma, bilim, kâşif, keşif, merak, sorgulama, teknoloji, yapay zekâ

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

  İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır **(E1.1)**. Öğrencilerin öğrenmeye istekli hâle gelmeleri ve yeni bakış açıları kazanmaları sağlanarak uyum becerileri desteklenir. **(SDB2.1, SDB3.1)**.

  Metnin görselleri ve başlığı incelenerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulması istenir **(KB2.12)**. Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır **(D14.1)**. Görsellerin incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir **(OB4)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

 Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir **(D14.3)**. Önce öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma), sonra öğretmenle (koro hâlinde okuma) sesli okuma çalışmaları yapılır. Anlaşılabilir, uygun bir hızda ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Sesli okuma esnasında öğrencilerden metni parmakla takip etmeden, uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki mesafeye dikkat ederek okumaları istenir. Okuma esnasında öğrencilere metinde anlamı bilinmeyen sözcükleri belirlemeye yönelik çalışmalar yaptırılır **(D3.4, KB1, KB3.1)**. Bu süreç, gözlem formu ve kontrol listesiyle değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturma pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.3**). Metin uygun yerde durdurulur ve olay/durumun sonrasında neler olabileceği hakkında öğrencilerin tahminlerini ifade etmeleri sağlanır (**KB2.8, KB2.10, KB2.12**). Dinleme esnasında, anlamı bilinmeyen sözcükleri belirleyecek çalışmalar yaptırılır. Bu süreç, gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim öncesinde video, sunu, şarkı vb. materyal veya etkinlikler yoluyla dönütler doğrultusunda metin ile bağlantı kurdurulur (**KB2.12**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında belirlenen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir (**KB2.17**). Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB1**). Bu süreç, gözlem formu ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler üzerine konuşulur. Verilen ipuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.10**). Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu kontrol edilir. Bu süreç, gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden metnin konusu ile ilgili kendi yaşantılarından örnekler vermeleri istenir (**KB2.12, E3.1**). Örnek verilirken dinleyicilerle göz teması kurulması ve sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması sağlanır. Konuşma esnasında iletişim becerisi desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmadığına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır. Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması esnasında, uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (**SDB2.1, D14.3**). Metinle ilgili sorular cevaplanırken öğrencilerin potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilerin ifadeleri onların öz güvenlerini artıracak dönütlerle desteklenir (**E1.5, KB2.3**). Bu süreç, gözlem formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Daha önceden belirlenen nesneler arasında fiziksel benzerliklerine göre sınıflama etkinliği yaptırılır. Daha sonra metin tekrar dinletilerek metinde geçen nesne isimlerine dikkat edilmesi istenir. Metinde geçen nesneler öğretmen yardımıyla belirlenir. Metindeki nesnelerin sınıflandırılması ve hangi özelliklerine göre sınıflandırıldığının söylenmesi istenir. Nesneleri sınıflama esnasında bilgi okuryazarlığı becerisi desteklenir (**OB1, KB1, KB2.5, KB2.7**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde yer alan olay, durum, bilgi ile ilgili duygu, düşünce ve görüşlerin ifade edildiği yazılar yazılması istenir. Yazıların zenginleştirilmesine yönelik görsel oluşturulması istenir. Yazılarda sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılmaları sağlanır. Görsel oluşturulurken görselin öğrencilerin kendi bakış açısını yansıtacak nitelikte olmasına vurgu yapılır. Estetik bakış açısı geliştirilmesi desteklenir **(E3.3, D7.2)**. Bu süreç, gözlem formu ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Sözcük ve cümlelerde eksik bırakılan yerlerin ön bilgiler doğrultusunda uygun ifadelerle tamamlanmasına yönelik çalışmalar yaptırılır **(KB2.20)**. Bu süreç, gözlem formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Yeni öğrenilen sözcüklerle öğretmen tarafından oluşturulan metin öğrencilere söylenerek yazdırılır. Daha sonra yazılan metin ile ilgili dönüt/düzeltilme verilir. Yazılarda harfler, sözcükler ve satırlar arasında uygun boşluk bırakılması istenir **(KB1)**. Bu süreç; çalışma kâğıdı, gözlem formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Temanın konusu ile ilgili seviyesine uygun ve içerisinde yönergeler bulunan bir dizi metinden seçtiği bir metni okuması sağlanır. Metinde yer alan yönergelerin okunarak uygulanması istenir. Öğrencilerden de verilen farklı yönergelere uygun şekilde tasarladıkları kısa metinler yazmaları istenir **(D3.2, KB1)**. Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Temanın konusu ile ilgili birkaç anahtar sözcük verilerek öğrencilerin kısa metinler kurgulamaları gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Kısa metinlerin olduğu etkinlik kartları öğrencilere seçtirilerek bunu resmetmeleri, verilen yönergeleri canlandırmaları gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. TEMA: ATALARIMIZIN İZLERİ

Bu temada Türkçe, bayrak, vatan, millî ve manevi değerler, millî kültürümüz vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/izleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme (Akıl Yürütme), E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler

D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/ Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına uygun olarak seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaşıntı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- e) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği metindeki iletilerin benzerliklerini belirler.
- d) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi belirler.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinleme/izleme sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Dinlemesinde/izlemesinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.1.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- c) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.
- ç) Konuşmalarında selamlaşma ve hitap ile ilgili ifadeler kullanır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- e) Konuşmalarında geçen nesneleri fiziksel özelliklerine göre karşılaştırır.
- f) Konuşmalarında nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.
- ğ) Sözlü iletişimde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.
- i) Dinleyicilere ne anlatacağını dikkate alarak konuşur.
- j) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- e) Konuşmalarını mimiklerle destekler.
- f) Konuşmalarını desteklemek için beden dilini kullanır.

T.K.1.4. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Konuşmasındaki hatalarını fark eder.
- b) Konuşmasında fark ettiği hataları düzeltir.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- e) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- f) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- g) Anlaşılabilir ve uygun bir hızda sesli okur.

ğ) Bir dizi kısa metin içerisinde seçtiği metni okur.

h) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.1.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

a) Metni okurken ön bilgilerini kullanır.

c) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.

ç) Okuduğu metindeki yönergeleri uygular.

T.O.1.3. Okuduklarını çözümleyebilme

a) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.O.1.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

a) Okuduğu ortamın fiziksel özelliklerini açıklar.

T.O.1.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

a) Okuma sürecindeki hatalarını belirler.

b) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.

c) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.

ç) Kısa metinler yazar.

e) Söylenen sözcük ve cümleleri yazar.

f) Yazışmalarını selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatır.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

b) Sözcük ve cümlelerde eksik bırakılan yerleri ön bilgileri doğrultusunda yazarak tamamlar.

c) Yazılarını karşıdakinin iletilerinden yola çıkarak devam ettirir.

ç) Yazılarında geçen nesneleri fiziksel özelliklerine göre karşılaştırır.

d) Yazılarında nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.

f) Yazılı anlatımlarını zenginleştirmek için görseller kullanır.

ğ) Muhatabına ne yazacağını dikkate alarak yazma çalışmaları yapar.

h) Yazılarında benzetmelere yer verir.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

a) Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

d) Harflerin büyük yazılışını yerinde kullanır.

e) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.

f) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

g) Yazışmalarında mesajlarını açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

i) Yazılarında harf, sözcük ve satırlar arasında uygun boşluk bırakır.

j) Soru edatını (mı, mi) kuralına uygun yazar.

k) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, soru işareti, virgül ve ünlem) kuralına uygun kullanır.

T.Y.1.4. Yazma sürecini değerlendirebilme

a) Yazılarında hatalarını bulur.

b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.

c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar bayrak, kültürel miras, millî ve dini bayramlar, millî ve manevi değerler, tarihî mekânlar, Türkçe, vatan, yurdumuz

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır **(E1.1)**. Öğrencilerin öğrenmeye istekli hâle gelmeleri ve yeni bakış açıları kazanmaları sağlanarak uyum becerileri desteklenir. **(SDB2.1, SDB3.1)**.

Metnin görselleri ve başlığı incelenilerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulur **(OB4, KB2.2, KB2.12)**. Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır **(D14.1)**. Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir **(OB4)**. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir **(D14.3, SDB2.1)**. Önce öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma), sonra öğretmenle (koro hâlinde okuma) sesli okuma çalışmaları yapılır **(KB2.20)**. Anlaşılabilir, uygun bir hızda ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yapılır. Sesli okuma esnasında metnin parmakla takip edilmeden, uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek okunması istenir. Daha sonra öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında metinde anlamı bilinmeyen sözcüklerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır **(KB3.1)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerin okuma süreci gözden geçirilerek hatalarının belirlenmesi sağlanır (**KB1**). Kendisini hataya sevk eden durumların ya da psikolojik etkenlerin muhasebesi yapılarak öz düzenleme/kendini düzenleme desteklenir (**SDB1.2**). Belirlenen okuma hatalarına yönelik dönütler verilerek metin tekrar okutulur. Okumadaki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır. Okuma ortamının özelliklerinin ışık, gürültü, sıcaklık, düzen vb. bakımından açıklanması istenir (**KB2.2**). Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Metin uygun yerde durdurulur ve olay/durumun sonrası hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.10, KB2.12**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinlediğinde/izlediğindeki söylemler ve dinleme metnindeki görseller arasında nasıl bir etkileşim olduğunun açıklanması istenir (**KB2.14**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB3.1**). Dinleme sonrasında etkinlik, materyal ve çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları ile dinleme sürecindeki hatalar buldurulur ve bulunan hataların düzeltilmesi sağlanır. Dinleme sürecindeki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır (**D14.3, D16.3**). Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Temaya uygun bir metnin sonuç kısmı verilerek metindeki olayın öncesi hakkında tahminlerde bulunulur. Tahminlerin doğruluğu kontrol edilir (**KB2.10, KB2.12**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde dijital okuryazarlık ve bilgi okuryazarlığı becerileri desteklenir (**OB1, OB2.**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler hakkında konuşulur. İpuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.6, KB2.13, KB2.10**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu hakkında dönütler verilir. Öğrenciler, metnin konusuna yönelik yaşantıları hakkında konuşturulur. Konuşma sırasında konuşmaların desteklenmesi için beden dilinin kullanılması ve konuşmalarda benzetmelere yer verilmesi istenir. Konuşma sonunda öğrencilerden konuşmalarını değerlendirerek tespit ettikleri hataları düzeltmeleri beklenir. Konuşmalardaki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır (**D16.3, KB3.1, KB2.17, KB1**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmamasına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır (**KB1**). Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (**SDB2.1**). Öğrencilerin konuşmaları sırasında kendi potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilere kendilerini ifade ederken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, performans görevi ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde geçen nesneler öğretmen yardımı ile belirlenir. Metindeki nesnelerin karşılaştırılarak sınıflandırılması istenir. Karşılaştırma ve sınıflandırmaların hangi özelliklere göre yapıldığının yazılı ve sözlü olarak ifade edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB2.5, KB2.7**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde geçen iletilerin ön bilgilerden de yararlanılarak doğruluk ve gerçeklik açısından karşılaştırılmasına ve iletiler arasındaki benzerliklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**E3.4**). Metinle ilgili öğrenilen bilgilerin sahip olunan önceki bilgilerle ilişkilendirmesi sağlanarak öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilerden metinde kabul etmedikleri görüşler hakkında önerilerde bulunmaları istenir (**KB1, KB2.7, KB2.8**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

İşlenilen metinden yola çıkarak ilgi alanına uygun hazırlanan bir konunun yazı, görsel vb. ile desteklenerek sınıfta sunulmasına yönelik çalışmalar yaptırılır. Sunu hazırlanırken görev bilincine vurgu yapılır (**D16.1**). Sunumların yapılmasından önce konuşmacılardan katılımcıların özelliklerine göre konuşma üslubu belirlenmesi istenir (**KB1, KB3.1, KB2.2**). Sunum esnasında selamlaşma ve hitap ifadelerinin kullanılması, beden dilinin doğru kullanılması, konuşmaların jest ve mimiklerle desteklenmesi, sunudaki yazılarda mesajların açık ve anlaşılır olması gerektiği vurgulanır (**E1.2, E1.5, SDB2.1, D16.1, KB1**). Bu süreç, kontrol listesi ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Sunum sonrasında sunumla ilgili sorular hazırlanır (**E1.2, D16.3, KB2.8**). Hazırlanan sorularda soru edatının yazımına, noktalama işaretlerinin yazımına, harflerin büyük yazılışının yerinde kullanımına dikkat edilmesi istenir (**KB1**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde geçen olay/durumlarla ilgili duygu, düşünce ve görüşlerin ifade edildiği yazma çalışmaları yaptırılır. Yazıların zenginleştirilmesine yönelik görsel oluşturulması istenir (**E3.3, D7.2, KB1**). Yazılarda sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması ve benzetmeler yapılması istenir. Görsellerin öğrencilerin bakış açısını yansıtabilecek nitelikte olmasına vurgu yapılarak estetik bakış açısı geliştirilir (**D7.1, OB4, KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Belirli gün ve haftalarla ilişkilendirilerek mektup, davetiye, tebrik kartı gibi serbest yazma çalışması yapılır (**E3.1, KB1**). Yazışmaların selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatılarak devam ettirilmesi gerektiği vurgulanır. Yazma çalışmasından sonra öğrencilerden yazılarındaki hataları belirleyip düzeltmeleri istenir (**SDB1.2, D16.3, KB1, KB3.1**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Sözcük ve cümlelerdeki eksik bırakılan yerlerin ön bilgilerden hareketle uygun ifadelerle tamamlanmasına yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB2.20**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Yeni öğrenilen sözcüklerle oluşturulan metin öğrencilere seslendirilerek yazdırılır. Daha sonra yazılanlarla ilgili dönüt/düzeltilme verilir. Yazılarında harfler, sözcükler ve satırlar arasında uygun boşluk bırakılması istenir **(KB1)**. Bu beceri öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Temaya uygun bir konuda konuşma çalışmaları yapılır. Katılımcı kitlenin özelliklerinin konuşma yapılırken dikkate alınması gerektiği vurgulanır **(E1.2, KB1)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Temanın konusu ile ilgili seviyesine uygun ve içerisinde yönergeler bulunan bir dizi metinden seçtiği bir metni okuması sağlanır. Daha sonra içeriğinde yönergelerin yer alabileceği kısa metin yazma çalışmaları yaptırılır **(KB1)**. Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Belirlenen bir tekerleme okunur ve tahtaya yazılır, öğrencilerden bu tekerlemeyi tekrar etmeleri ve oynamaları gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

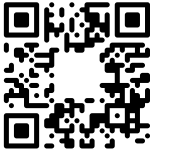
Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Verilen sözcükler ve bu sözcüklerin çağrıştırdıklarıyla ilgili etkinlik kartları hazırlanarak, öğrencilerin sözcükleri doğrudan söylemeden, çağrışımlardan yola çıkarak "nesi var" gibi oyunlarla desteklenmesi sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. TEMA: SORUMLULUKLARIMIZIN FARKINDAYIZ

Bu temada temel hak ve sorumluluklar vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

ALAN BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme (Akıl Yürütme), E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Oyun

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.14. Yorumlama, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına uygun olarak seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaşıntı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- e) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerliklerini belirler.
- d) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi belirler.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinleme/izleme sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Dinlemesinde/izlemesinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.1.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- c) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.
- ç) Konuşmalarında selamlaşma ve hitap ile ilgili ifadeler kullanır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- e) Konuşmalarında geçen nesneleri fiziksel özelliklerine göre karşılaştırır.
- f) Konuşmalarında nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.
- ğ) Sözlü iletişimde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.
- i) Dinleyicilere ne anlatacağını dikkate alarak konuşur.
- j) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- e) Konuşmalarını mimiklerle destekler.
- f) Konuşmalarını desteklemek için beden dilini kullanır.

T.K.1.4. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Konuşmasındaki hatalarını fark eder.
- b) Konuşmasında fark ettiği hataları düzeltir.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- e) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- f) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- g) Anlaşılabilir ve uygun bir hızda sesli okur.
- h) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.1.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Metni okurken ön bilgilerini kullanır.
- c) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuduğu metindeki yönergeleri uygular.

T.O.1.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.O.1.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuduğu ortamın fiziksel özelliklerini açıklar.

T.O.1.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.
- ç) Kısa metinler yazar.
- e) Söylenen sözcük ve cümleleri yazar.
- f) Yazışmalarını selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatır.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Sözcük ve cümlelerde eksik bırakılan yerleri ön bilgileri doğrultusunda yazarak tamamlar.
- c) Yazılarını karşıdakinin iletilerinden yola çıkarak devam ettirir.
- ç) Yazılarında geçen nesneleri fiziksel özelliklerine göre karşılaştırır.
- d) Yazılarında nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Yazılı anlatımlarını zenginleştirmek için görseller kullanır.
- ğ) Muhatabına ne yazacağını dikkate alarak yazma çalışmaları yapar.
- h) Yazılarında benzetmelere yer verir.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- e) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazışmalarında mesajlarını açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- ğ) Yazılarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- i) Yazılarında harf, sözcük ve satırlar arasında uygun boşluk bırakır.
- j) Soru edatını (mı, mi) kuralına uygun yazar.
- k) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, soru işareti, virgül ve ünlem) kuralına uygun kullanır.

T.Y.1.4. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

demokrasi, dijital gizlilik, hakkaniyet, ifade özgürlüğü, mahremiyet, temek hak ve özgürlükler

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır **(E1.1)**. Öğrencilerin öğrenmeye istekli hâle gelmeleri ve yeni bakış açıları kazanmaları sağlanarak uyum becerileri desteklenir. **(SDB2.1, SDB3.1)**.

Metnin görselleri ve başlığı inceletilerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulur **(KB2.12)**. Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır **(D14.1, OB4)**. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir **(D14.3)**. Önce öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma), sonra öğretmenle (koro hâlinde okuma) sesli okuma çalışmaları yapılır. Daha sonra anlaşılabilir, uygun bir hızda ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Sesli okuma esnasında metnin parmakla takip edilmeden, uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek okunması istenir. Daha sonra metnin sessiz okunması istenir. Okuma esnasında metinde anlamı bilinmeyen sözcüklerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapılır **(KB1, KB3.1)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Okuma süreci gözden geçirilerek okuma hatalarının belirlenmesi sağlanır **(KB1)**. Belirlenen okuma hatalarına yönelik dönütler verilerek metin tekrar okutulur. Okumadaki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır. Okuma ortamının özelliklerinin ışık, gürültü, sıcaklık, düzen vb. bakımından açıklanması istenir. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilerin dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Metin uygun yerde durdurulur ve olay/durumun sonrası hakkında tahminlerde bulunulur (**KB2.12, KB2.10**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metindeki söylemler ve görseller arasındaki ilişkinin belirlenmesine ve açıklanmasına yönelik çalışmalar yapılır (**KB2.8**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB3.1**). Dinleme sonrasında etkinlik, materyal ve çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları ile dinleme sürecindeki hataların bulunması ve bulunan hataların düzeltilmesi sağlanır (**SDB1.2**). Dinleme sürecindeki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır (**D16.3, D14.2**). Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Temaya uygun bir metnin sonuç kısmı verilerek metindeki olayın öncesi hakkında tahminde bulunmaya yönelik çalışmalar yapılır (**KB2.10, KB2.12**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini serbestçe sözlü veya yazılı ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler hakkında konuşulur, ipuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.10**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu hakkında konuşulur. Öğrencilerden metnin konusu ile ilgili yaşantılarını aktarmaları istenir. Konuşmalarını desteklemek için beden dilini kullanmaları ve konuşmalarda benzetmelere yer vermeleri istenir. Konuşmaların değerlendirilmesi ve tespit edilen hataların düzeltilmesi beklenir (**SDB1.2, D16.3, KB3.1, KB2.17**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmamasına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır (**KB1**). Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (**SDB2.1**). Öğrencilerin konuşmaları sırasında kendi potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilere kendilerini ifade ederken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde geçen nesneler öğretmen yardımı ile belirlenir. Metindeki nesnelerin karşılaştırılarak sınıflandırılması istenir. Karşılaştırma ve sınıflandırmaların hangi özelliklere göre yapıldığının yazılı ve sözlü olarak ifade edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB2.5, KB2.7**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde geçen iletilerin ön bilgilerden de yararlanılarak doğruluk ve gerçeklik açısından karşılaştırılmasına ve iletiler arasındaki benzerliklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**E3.4**). Metinle ilgili öğrenilen bilgilerin sahip olunan önceki bilgilerle ilişkilendirmesi sağlanarak öz farkındalık/kendini tanıma destekleri (**SDB1.1**). Öğrencilerden metinde kabul etmedikleri görüşler hakkında önerilerde bulunmaları istenir (**KB1, KB2.7, KB2.8**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

İşlenilen metinden yola çıkarak ilgi alanına uygun hazırlanan bir konunun yazı, görsel vb. ile desteklenerek sınıfta sunulmasına yönelik çalışmalar yaptırılır. Sunu hazırlanırken görev bilincine vurgu yapılır (**D16.3**). Sunumların yapılmasından önce konuşmacılardan katılımcıların özelliklerine göre konuşma üslubu belirlenmesi istenir (**KB1, KB3.1, KB2.2**). Sunum esnasında selamlaşma ve hitap ifadelerinin kullanılması, beden dilinin doğru kullanılması, konuşmaların jest ve mimiklerle desteklenmesi, sunudaki yazılarda mesajların açık ve anlaşılır olması gerektiği vurgulanır (**E1.2, E1.5, SDB2.1, D16.3, KB1,**). Bu süreç, kontrol listesi ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Sunum sonrasında sunumla ilgili sorular hazırlanır (**KB2.8, D16.3, E1.2**). Hazırlanan sorularda soru edatının yazımına, noktalama işaretlerinin yazımına, harflerin büyük yazılışının yerinde kullanımına dikkat edilmesi istenir (**KB1**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde geçen olay/durumlarla ilgili duygu, düşünce ve görüşlerin ifade edildiği yazma çalışmaları yaptırılır. Yazıların zenginleştirilmesine yönelik görsel oluşturulması istenir (**E3.3, D7.1, KB1**). Yazılarda sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması ve benzetmeler yapılması istenir. Görsellerin öğrencilerin bakış açısını yansıtacak nitelikte olmasına vurgu yapılarak estetik bakış açısı geliştirilir (**D7.1, OB4, KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Belirli gün ve haftalarla ilişkilendirilerek mektup, davetiye, tebrik kartı gibi serbest yazma çalışması yapılır (**E3.1, KB1**). Yazışmaların selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatılarak devam ettirilmesi gerektiği vurgulanır. Yazma çalışmasından sonra öğrencilerden yazılarındaki hataları belirleyip düzeltmeleri istenir (**SDB1.2, D16.3, KB1, KB3.1**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Sözcük ve cümlelerdeki eksik bırakılan yerlerin ön bilgilerden hareketle uygun ifadelerle tamamlanmasına yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB2.20**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Yeni öğrenilen sözcüklerle oluşturulan metin öğrencilere seslendirilerek yazdırılır. Daha sonra yazılanlarla ilgili dönüt/düzeltilme verilir. Yazılarında harf, sözcük ve satırlar arasında uygun boşluk bırakılması istenir (**KB1**). Bu beceri öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Temaya uygun bir konuda konuşma yapılacak çalışmalar yapılır. Katılımcı kitlenin özelliklerinin konuşma yapılırken dikkate alınması gerektiği vurgulanır (**E1.2, KB1**). Bu süreç, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Verilen bir metinde yer alan yönergelerin okunarak uygulanmasına yönelik çalışma yapılır. Daha sonra içeriğinde yönergelerin yer alabileceği kısa metin yazma çalışmaları yaptırılır (**KB1**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Oluşturulan bir metin üzerinden öğrencilerin üst düzey düşüncelerini sağlayacak sorularla zenginleştirme etkinlikleri yapılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Kelime türetmece, noktalama işaretlerinin doğru kullanımı gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

1. TEMA: DEĞERLERİMİZLE VARIZ

Bu temada nezaket kuralları ve erdemler vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme (Akıl Yürütme), E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler

D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.
- e) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle anlatır.
- h) Konuşmalarını desteklemek için görseller kullanır.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay ve bilgileri açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Bir metinde eksik bırakılan cümleleri ön bilgilerini kullanarak yazar.
- c) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.

- b) Yarım bırakılan bir metni ön bilgilerinden hareketle yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.
- g) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle yazar.
- ğ) Basit yönergeler yazar.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.
- g) Yazılarında yazım alanını uygun şekilde (yazıyı sayfaya hizalama, paragraf başı, satır sonuna sığmayan sözcükler vb.) kullanır.
- ğ) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti ve kısa çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

azim, çalışkanlık, nezaket, öz denetim, saygı, sevgi, sorumluluk alma

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Öğrencilerin okuma materyalleri ile ilk karşılaştıklarında okuma materyallerinin temel bölümleri (ön kapak, arka kapak, içindekiler, organizasyon şeması, sözlük ve kaynakça) tanıtılır.

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle metinle iletişim kurulması ve metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır (E1.1).

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek metinde geçen bilgiler/olaylar ve metnin konusu hakkında tahminde bulunulur (**KB2.10, KB2.11, KB2.12, KB2.16**). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (**D14.1**). Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (**OB4**). Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**D14.3, SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme esnasında metnin konusu ile ön bilgiler arasında bağlantı kurularak dinlenmesi ve okumalarda bu hususa dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır (**SDB1.1, KB2.7**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Daha sonra metnin kurallarına uygun bir şekilde sessiz okunması istenir. Bu süreç, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Sessiz okuma esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB1, KB3.1**). Sessiz okuma tamamlandıktan sonra noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Sesli okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik yöntem ve tekniklerden faydalanılır (**E3.1**). Sesli okumanın uygun oturuş pozisyonunda ve metinle göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek yapılması istenir. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.3, E3.2**). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Metnin uygun (giriş bölümünün sonu, gelişme bölümünün sonu gibi) bölümlerinde metin durdurularak olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunulmasına yönelik çalışmalar yapılır (**KB2.12, KB2.10**). Dinleme esnasında metindeki olayların belirlenmesine yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu ile öğrencilerin ön bilgileri arasında bağlantı kurulmasını sağlamaya yönelik çalışmalar yaptırılır (**SDB1.1, KB2.7, KB2.20**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamlarına ilişkin tahminlerini metinde geçtiği anlamda bağlamdan bulması ve yazması sağlanır. Sonrasında bu tahmini çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılmasına yönelik çalışmalar yaptırılır. Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri bir cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB1**). Bu süreç, kontrol listesi ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusuna ve metinde yer alan olaylar/bilgilere yönelik yapılan tahminler üzerine konuşulur. İpuçları ile metnin konusu ve olaylar/bilgiler buldurulur (**KB1, KB2.10, KB2.11**). Yapılan tahminlerin doğruluğunun kontrol edilmesi sağlanır (**KB2.8**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu buldurulduktan sonra metnin konusu ile ilgili öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler anlatmaları istenir. Konuşma sırasında olayların oluş sırasına göre anlatılması, konuşmaları desteklemek için dinleyicilerle göz teması kurulması, konuşma hızının ayarlanması, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek konuşulması ve sözcüklerin yerinde, anlamına uygun kullanılması istenir **(SDB1.2)**. Konuşma etkinlikleriyle iletişim becerisi desteklenir **(SDB2.1, D16.3)**. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı veya oyun temelli değerlendirme kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin okunduktan sonra metindeki karakter, olay ve bilgilerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır **(KB1, KB3.1)**. Bu süreç, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmadığına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır **(KB1)**. Etkinliklerin yazılı şekilde ifade edildiği kısımlarda yazının sayfaya hizalanması, paragraf başı kullanılması ve satır sonuna sığmayan sözcüklerin kurala uygun yazılması istenir. Yazılarında anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları, noktalama işaretlerini kurala uygun kullanmaları sağlanır **(KB1)**. Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır **(SDB2.1)**. Öğrencilerin konuşmaları sırasında kendi potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir **(SDB1.1)**. Öğrenciler kendini ifade ederken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir **(E1.5, SDB2.1)**. Bu süreç; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden sınıf içerisinde dinlediği/izlediği metnin konusu ile ilişkili ilgi alanlarına uygun metin seçip dinlemeleri/izlemeleri istenir **(E1.2, KB1)**. Öğrencilerden seçip dinledikleri/izledikleri metnin konusu ile sınıf içerisinde dinlediği/izlediği metnin konusu arasında bağlantılar kurarak kendilerini sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenir. İfadelerini desteklemek için görseller oluşturulur **(KB1, E3.3)**. Görsel oluşturulurken görselin kendi bakış açısını yansıtacak nitelikte olmasına vurgu yapılır **(D7.1)**. Bu süreç; kontrol listesi, gözlem formu, performans görevi, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinde yer alan olayların oluş sırasına göre ifade edildiği yazma çalışmaları yaptırılır. Daha sonra farklı bir etkinlik olarak metin veya cümlelerdeki eksik bırakılan yerlerin ön bilgilerden hareketle uygun ifadelerle tamamlanmasına yönelik çalışmalar yapılır **(KB2.20, KB2.13, KB2.3)**. Yazma çalışmasına başlanılmadan önce eksik bırakılan kısmın zihinde tasarlanması istenir. Bu süreç; gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Düzeye uygun yönergeler yazılmasına yönelik etkinlikler yapılır **(KB1)**. Bu süreç, kontrol listesi kullanarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Verilen metindeki karakter, olay ve bilgileri açıklamaları istenebilir; metnin konusunu bulmaya yönelik zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirlemesi, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanması ile ilgili destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: ATATÜRK VE ÇOCUK

Bu temada Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, gazilik, şehitlik, vatanseverlik vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E3.4. Gerçeği Arama

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Dinlediklerini yaşantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- ğ) Dinlediklerine/izlediklerine yönelik düşüncelerini ifade eder.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.
- e) Konuşmalarında selamlaşma ve hitap ile ilgili ifadeler kullanır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle olayların oluş sırası hakkında tahminlerde bulunur.
- c) Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinlerdeki kişilerin benzer ve farklı yönlerini açıklar.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.
- f) Okuduğu metindeki zıt anlamlı sözcükleri bulur.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- c) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- ç) Eksik bırakılan bir metni tahminleri doğrultusunda yazarak tamamlar.

- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.
- l) Yazılarında örneklendirmeye yer verir.
- m) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini yazar.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- ğ) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti ve kısa çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

cesaret, cumhuriyet, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenlik, millî irade, Millî Mücadele, vatanseverlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Bu temadaki okuma etkinliklerinde farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır (E1.1).

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek metnin konusu, metinde geçen bilgiler/ olaylar ve olayların oluş sırası hakkında tahminde bulunulur (**KB2.10, KB2.12**). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (**D14.1**). Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (**OB4**). Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**D14.3**). Daha sonra öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma) sesli okuma ve öğretmenle (koro hâlinde okuma) sesli okuma çalışmaları yapılır. Daha sonra öğrencilerden metni kurallarına uygun bir şekilde sessiz okumaları istenir (**KB1**). Okuma yapılırken ön bilgilerle bağlantı kurulması istenir. Sessiz okuma esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB3.1**). Sessiz okuma tamamlandıktan sonra noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır (**KB1**). Sesli okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik yöntem ve tekniklerden faydalanılır. Sesli okumanın uygun oturma pozisyonunda ve metinle göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek yapılması istenir. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere yaşantı ve ön bilgilerinden yararlanmaları, dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturma pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.3**). Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamlarına ilişkin tahminlerini metinde geçtiği anlamda bağlamdan bulması ve yazması sağlanır. Sonrasında bu tahmini çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) araştırılarak buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılmasına yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1**). Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri bir cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB1, KB2.14, KB2.15**). Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusunu bulmaya yönelik çalışmalar yapılır (**KB1**). Metnin konusuna yönelik metinle etkileşim öncesinde yapılan tahminlerle metnin konusu arasındaki tutarlılık karşılaştırılır (**KB2.7**). Metne yönelik duygu ve düşüncelerin ifade edilmesi sağlanır (**SDB1.3**). Bu süreç; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmadığına yönelik sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır (**KB1, KB2.17**). Metnin ilgili sorulara cevap verilmesi istenir. Metnin ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması esnasında uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (**SDB2.1**). Sorular cevaplanırken öğrencilerin potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilerin kendini ifade ederken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu buldurulduktan sonra öğrencilerden metnin konusu ile ilgili kendi yaşantılarından örnekler vermeleri istenir (**KB2.10**). Konuşma sırasında selam ve hitap ifadelerinin kullanılmasına, vurgu ve tonlamaya dikkat edilmesine, dinleyiciler ile göz teması kurulmasına, konuşma hızının ayarlanmasına, anlamlı ve kurallı cümleler kullanmalarına dikkat edilir. Konuşma esnasında duygu ve düşüncelerin fark edilmesi yoluyla iletişim becerisi desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin okunurken zıt anlamlı sözcüklerin belirlenmesine ve belirlenen sözcüklerin cümle içinde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılır (**KB1**). Bu süreç, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme bittikten sonra metindeki iletilerin ön bilgilerle karşılaştırılarak doğruluk, gerçeklik açısından ifade edilmesi istenir (**E3.4, KB2.7**). Bu süreç; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Metindeki iletilerin ön bilgiler ile karşılaştırılarak ifade edilmesine yönelik çalışma yapılır (**KB2.7**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metindeki karakterlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB1**). Karakterlerin benzer ve farklı yönlerinin yazılı veya sözlü ifade edilmesi sağlanır (**KB2.7**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metindeki olayların neden-sonuç ilişkisinin belirlenmesi sağlanır (**KB1, KB2.13**). Neden-sonuç ilişkisi ile ilgili öğrencilerin yaşantısından örnekler vereceği yazma çalışmaları yapılır. Yazılarında anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları, noktalama işaretlerini kurala uygun kullanmaları sağlanır (**KB1**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Gelişme veya sonuç kısmı eksik bırakılmış bir metnin tahminlerden hareketle tamamlanmasına yönelik planlı yazma çalışmaları yapılır (**D16.3, KB1, KB2.13**). Metnin eksik bırakılan yeri tamamlanırken büyük harflerin kurala uygun yazılması ve noktalama işaretlerinin kurala uygun kullanılması sağlanır (**E2.2**). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Okuduğu metindeki bilgilerle ön bilgileri arasında bağlantı kurarak yeni bir metin kurgulaması, kurguladığı metne ilişkin görsel oluşturması gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duyulara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuması, okuduğu metindeki zıt anlamlı sözcükleri bulması gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: DOĞADA NELER OLUYOR?

Bu temada doğa, çevre, doğal kaynakları tasarruflu kullanma vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

ALAN

BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL

BECERİLER -

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.5. Oyunseverlik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler

D7. Estetik, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.14. Yorumlama, KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki farklı nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ç) Verilen görsellerden hareketle karakterleri veya nesneleri benzer özelliklerine göre sınıflandırarak anlatır.
- ğ) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.K.2.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Konuşmasında fark ettiği hataları düzeltir.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- e) Okuduğu metindeki nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- g) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını ifade eder.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- c) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.

- i) Yazılı anlatımlarını desteklemek için görseller kullanır.
- k) Yazılarında benzetmelere yer verir.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.
- ç) Yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- d) Soru edatını (mı, mi) kuralına uygun yazar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

doğa, hayvan, iklim, orman sevgisi, tasarruf

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı, öz değerlendirme formu, oyun temelli değerlendirme, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan dinleme, konuşma, okuma ve yazma ile ilgili öğrenme çıktılarına sahip olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilebilir.

Köprü Kurma

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılarına hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metinle etkin iletişim kurulması ve metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır (E1.1, E2.5).

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulması istenir (KB2.12). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (D14.1). Görsellerin incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**D14.3**). Daha sonra öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma) sesli okuma ve öğretmenle (koro hâlinde okuma) sesli okuma çalışmaları yapılır. Anlaşılabilir, uygun bir hızda ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Sesli okuma esnasında öğrencilerden metni parmakla takip etmeden, uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki mesafeye dikkat ederek okumaları istenir. Okuma esnasında öğrencilere metinde anlamı bilinmeyen sözcükleri belirlemeye yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB3.1**). Bu süreç, gözlem formu ve kontrol listesiyle değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında dinleme içeriğine uygun yöntem ve teknikler kullanılarak kurallara uygun dinleme yapılması sağlanır (**SDB2.1, D14.3**). Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır. Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamlarına ilişkin tahminlerini metinde geçtiği anlamda bağlamdan bulması ve yazması sağlanır (**KB2.6**). Bu tahmini çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) doğrulaması istenir. Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılır (**SDB3.1**). Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri bir cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2**). Bu süreç, performans görevi ile değerlendirilebilir.

Metnin konusunun bulunmasına yönelik çalışmalar yapılır. Metnin konusuna yönelik metinle etkileşim öncesinde yapılan tahminlerle metnin konusu arasındaki tutarlılık karşılaştırılır (**KB2.7**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmadığına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek değerlendirme etkinlikleri yapılır. Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında konuşma hızının ayarlanması ve uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır. Öğrenciler kendini ifade ederken onlara öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5, KB3.1**). Bu beceriler çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metinde geçen nesne ve karakterlerin isimlerinin not alınması istenir. Nesne ve karakterlerin görselleriyle sınıflama etkinliği yapılır. Nesnelerin hangi özelliklerine göre karşılaştırılarak sınıflandırıldığının ifade edilmesi istenir (**KB2.5, KB2.7**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya oyun temelli değerlendirme yöntemi ile değerlendirilebilir.

Metindeki neden-sonuç ilişkilerinin belirlenmesine ve sözlü olarak ifade edilmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB2.4**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Metinde yer alan iletilere katılıp katılmama durumunun nedenleriyle ifade edilmesine yönelik etkinlikler yapılır (**KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Metinle ilgili duygu ve düşüncelerin, görüşlerin veya çıkarımların ifade edildiği yazma çalışmaları yapılır. Daha sonra yazma içeriğinin destekleneceği görsel çizilmesi istenir. Öğrencilerden yazılarına başlamadan önce yazacaklarını zihinlerinde tasarlamaları ve yazma materyalini hazır hâle getirmeleri hatırlatılır. Yazılarda sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması ve yazı içeriğinde benzetmelere yer verilmesi istenir. Yazılarında soru edatının doğru kullanılması gerektiği hatırlatılır. Görsel oluşturulması esnasında görselin öğrencinin kendi bakış açısını yansıtacak nitelikte olmasına vurgu yapılarak estetik değeri desteklenir (**D7.1, KB2.10**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Topluluk önünde temanın içeriğini yansıtacak hazırlıksız konuşma çalışması yaptırılır. Konuşma sırasında göz teması kurulması ve beden dilinin doğru kullanılması hatırlatılır. Öğretmen rehberliğinde konuşma hatalarının fark edilmesi ve düzeltilme sağlanır (**SDB1.2**). Konuşmalardaki olumlu davranışların devam ettirilmesi konusunda öğrenciler desteklenir (**KB2.17**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarına yönelik bir konu hakkında görseller kullanılarak sunum hazırlanması ve sunum aşamalarının yazılması istenir. Sunum yazılırken mesajların açık ve anlaşılır şekilde ifade edilmesi ve noktalama işaretlerine dikkat edilmesi istenir. Hazırlanan sunumun yapılması ve sunum yapılırken konuşmalarda vurgu ve tonlamalara dikkat edilmesi sağlanır (**E3.7, SDB2.1, D14.3, D16.3, KB2.20**). Bu süreç; çalışma kâğıdı, kontrol listesi veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

Sunum dinlendikten sonra küçük gruplardan sunumla ilgili soru hazırlanması istenir (**SDB2.2, E3.8**). Soru hazırlanma aşamasında soru edatlarının doğru kullanılmasına dikkat edilir. Hazırlanan sorular sınıfa yöneltilir. Soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında anlamlı cümleler kurulmasına dikkat edilir. Bu süreç, çalışma kâğıdı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Verilen görsellerden hareketle karakterleri veya nesneleri benzer özelliklerine göre sınıflandırma ve sınıflandırılan nesnelerle ilgili yeni metinler oluşturma gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Verilen metindeki anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamını bulma etkinlikleri, hazırlıklı yazma gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: OKUMA SERÜVENİMİZ

Bu temada okuma alışkanlığı kazanma, kitap sevgisi, okuryazarlık becerileri vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Matematik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- f) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.2.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

T.D.2.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinleme/izleme sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Dinlemesinde/izlemesinde belirlediği hatalarını düzeltir.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Günlük hayatta karşılaştığı bir olayla ilgili düşüncelerini açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- g) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ğ) Konuşmalarını desteklemek için beden dilini kullanır.
- h) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- ç) Okuduğu metindeki içerik ve görsel (tablo, grafik vb.) arasındaki ilişkiyi belirler.

T.O.2.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

b) *Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.*

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

a) *Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.*

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

f) *Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.*

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

b) *Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.*

c) *Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.*

e) *Kısaltmaları kuralına uygun yazar.*

T.Y.2.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

a) *Yazılarında hatalarını bulur.*

b) *Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.*

c) *Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

dil sevgisi, kitaplar, okuma alışkanlığı, okuma sevgisi

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, çalışma kâğıdı, öz değerlendirme formu, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır (E1.1).

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulması istenir (E1.1, E3.8, SDB2.1, KB2.11, KB2.12, KB2.10, KB3.1). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (D14.1). Görsellerin incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**D14.3, SDB2.1, D4.2**). Daha sonra okuma yapılacak ortamın fiziksel özellikleri dikkate alınarak kurallara uygun bir şekilde sessiz okuma yapılması istenir (**KB2.2**). Sessiz okuma esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır. Sessiz okuma tamamlandıktan sonra noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Sesli okuma esnasında uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek okuma yapılması istenir. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak gözlenebilir.

Dinleme öncesinde dinleme yapılacak ortamın gözden geçirilmesi ve ortamla ilgili düşüncelerin ifade edilmesi istenir. Dinleme esnasında öğrencilerden dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.3**). Daha sonra dinleme sürecindeki hataların tespit edilmesi istenir (**SDB1.2**). Hatalar tespit edildikten sonra tekrar dinleme yapılarak bu hataların düzeltilmesi istenir (**KB2.17**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.15**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir (**KB1**). Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri bir cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler üzerine konuşulur. İpuçları ile metnin konusu buldurulur. Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu kontrol edilir (**KB2.6, KB2.13**). Bu süreç, gözlem formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim öncesinde izletilen/dinletilen video, sunu, şarkı vb. materyal veya etkinliklerle metin arasında bağlantı kurdurulur (**KB2.16**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve gözlem formuyla değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmadığına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek değerlendirme etkinlikleri yapılır. Metinle ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır. Öğrencilerin kendini ifade etmeleri esnasında öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5, D14.3**). Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metindeki iletilerin doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılır (**KB2.7, KB2.17, KB2.8, KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu buldurulduktan sonra metnin konusu ile ilgili öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler anlatmaları istenir. Okuduğu metindeki içerik ve görsel (tablo, grafik vb.) arasındaki etkileşim hakkında konuşmaları istenir. Konuşma sırasında konuşmalarını desteklemek için beden dilinin kullanılması, ilgili düşüncelerin açık ve anlaşılır cümlelerle ifade edilmesi sağlanır (**KB2.13**). Konuşma yapılırken iletişim becerisi desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle ilgili duygu ve düşüncelerin, görüşlerin veya çıkarımların yazılı olarak ifade edilmesine yönelik çalışmalar yapılır **(E2.3)**. Yazmaya başlamadan önce yazma materyalinin ve ortamının yazmaya uygun hâle getirilmesi, yazmadan önce yazılacakların zihinde tasarlanması gerektiği vurgulanır **(KB1, KB2.15)**. Yazılarda sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması, anlamlı ve kurallı cümleler kurulması ve kısaltmaların kurala uygun yazılması istenir **(KB1)**. Daha sonra yazılan metindeki hataların bulunması ve bulunan hataların düzeltilmesi istenir **(KB2.15)**. Bu süreç, çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarına yönelik bir konu hakkına konuşmaları istenir. Konuşmalarda vurgu ve tonlamaya dikkat edilmesi, konuşma hızının ayarlanması, dinleyiciler ile göz teması kurulması, beden dilinin yerinde kullanılması sağlanır. Konuşma sırasında duygu durumlarını ve motivasyonlarını düzenlemelerini sağlayacak dönütler verilir **(E1.5, SDB1.2)**. Bu süreç, gözlem formu ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri ön bilgilerinden yararlanarak doğruluk ve gerçeklik açısından karşılaştırmaları, okuma ve yazmada hatalarını bulmaları gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve kuralına uygun sessiz okuma, günlük hayatta karşılaştığı bir olayla ilgili duygu ve düşüncelerini uygun yollarla ifade etmesini sağlayacak destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ TANIYORUZ

Bu temada yeteneklerin keşfi vb. tema içeriğine uygun metinler işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Oyun

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.3. Özetleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.
- f) Belirlenen bir konuda konuşma planı hazırlar.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşur.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- h) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Okuyacağı metni ilgi alanına göre seçer.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okumaları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki iletilerin benzerlik ve/veya farklılıklarını belirler.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.
- b) Verilen bir yazma görevini belirlediği yazı türüne göre yazar.
- c) Yazışmalarını selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatır.
- ç) Yazışmalarını uygun ifadeleri kullanarak sonlandırır.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.
- g) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle yazar.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.
- ğ) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti ve kısa çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.2.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Yazma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

çocuk kültürü, dijital oyunlar, eğlence, geleneksel sanatlar, hayal, yetenek

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, çalışma kâğıdı, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır **(E1.1)**.

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek okunacak metnin konusu hakkında tahminde bulundurulur **(KB2.12)**. Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır **(D14.1)**. Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir **(OB4)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir **(D14.3, SDB2.1, D4.2)**. Daha sonra okuma yapılacak ortamın fiziksel özellikleri dikkate alınarak kurallara uygun bir şekilde sessiz okuma yapılması istenir **(KB2.2)**. Sessiz okuma esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır. Sessiz okuma tamamlandıktan sonra noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Sesli okuma esnasında uygun oturuş pozisyonunda, metin ve göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek okuma yapılması istenir. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak gözlenebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.3**). Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcükleri belirlemeye yönelik çalışmalar yaptırılır. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit ettikleri anlamını bilmedikleri sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde dijital okuryazarlığı desteklenir (**OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlıkları desteklenir (**E1.2**) Bu süreç, gözlem veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Metnin konusu hakkında metinle etkileşim öncesinde yapılan tahminler üzerine konuşulur. İpuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.10**). Öğrencilerden metnin konusuna yönelik yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**KB2.8**). İletişim sırasında uygun zamanda söz alınması gerektiği vurgulanır (**SDB2.1**). Metnin ilgili sorular cevaplanırken öğrencilerin kendi potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalıkları desteklenir (**SDB1.1**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin metnin konusu ile ilgili kendi yaşantılarından örnekler vermelerini sağlayacak konuşma çalışmaları yapılır. Konuşma sırasında konuşma hızının ayarlanması, vurgu ve tonlamaya dikkat edilmesi sağlanır (**SDB1.2**). Konuşmalarda sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılmasına, anlamlı ve kurallı cümleler kullanılmasına dikkat edilir. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metindeki iletiler hakkında konuşulur. Metindeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarının belirlenmesine ve ifade edilmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB2.7, KB1**). Bu süreç, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilere metinde yer alan olayları belirlemelerine ve olayların oluş sırasını kendi ifadeleriyle yazmalarına yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB1, KB2.3**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu ile ilgili mektup, anlık ileti gibi yazma çalışmaları yapılır (**KB1**). Yazışmalarda selamlaşma ve hitap ifadelerine yer verilmesi, yazışmaların uygun ifadelerle sonlandırılması sağlanır. Yazma çalışması sırasında sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılmasına dikkat edilir. Yazma çalışmasına başlamadan önce yazılacakların zihinde tasarlanması, motivasyonun ve duygu durumlarının ayarlanması istenir (**SDB1.2**). Yazılarında anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları, noktalama işaretlerini kurala uygun kullanmaları sağlanır (**KB1**). Yazma materyalinin ve ortamının yazmaya uygun hâle getirilmesi hatırlatılır. Bu süreç; çalışma kâğıdı, performans görevi veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden ilgi alanlarına uygun, okudukları bir hikâye kitabı seçmeleri ve seçtikleri kitabı tanıtan bir sunum yapmaları istenir (**E1.5, KB1**). Öğrencilerden kitaplarını tanıtmak için konuşma planı oluşturmaları beklenir. Konuşmalarını hazırlanan plana uygun şekilde, beden dilini doğru kullanarak ve dinleyicilerle göz teması kurarak yapmaları sağlanır. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Verilen yazma görevi ilgi duyduğu yazı türene göre yazdırılabilir. Bir konuşma planı dâhilinde konuşma kurallarına uygun olarak bir konuşma hazırlama gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Konuşmalarında vurgu ve tonlamayı nasıl yapması gerektiğine ilişkin etkinlikler, verilen görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin etmeye yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. TEMA: MUCİT ÇOCUK

Bu temada yeteneklerin keşfi vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler

D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.14. Yorumlama, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi belirler.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- d) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- f) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, ama, çünkü) doğru kullanır.

T.K.2.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak içeriğe uygun çıkarımlar yapar.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- d) Yazılarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.
- e) Verilen görsellerden hareketle karakterleri veya nesneleri benzer özelliklerine göre sınıflandırarak yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

araştırma, bilim, kâşif, keşif, merak, sorgulama, teknoloji, yapay zekâ

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, çalışma kâğıdı, öz değerlendirme formu, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini/izlediğini ve okuduğunu anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktıların gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi ve metinle etkin iletişim kurulması sağlanır (E1.1). Öğrencilerin öğrenmeye istekli hâle gelmeleri ve yeni bakış açıları kazanmaları sağlanarak uyum becerileri desteklenir. (SDB2.1, SDB3.1).

Metnin görselleri ve başlığı incelenerek metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunulur (KB2.12, KB2.10). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (D14.1). Görsellerin incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (D14.3). Daha sonra öğretmeni takip ederek (yankılayıcı okuma) sesli okuma ve öğretmenle (koro hâlinde okuma) sesli okuma çalışmaları yapılır. Daha sonra sessiz okuma yapılır. Sessiz okuma esnasında öğrencilere anlamını bilmediği sözcükleri belirleyecek çalışmalar yaptırılır. Sessiz okuma tamamlandıktan sonra öğrencilere anlaşılabilir, uygun bir hızda ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır (KB1, KB3.1). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin uygun yerde durdurulur ve olay/durumun sonrası ve öncesi hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Tahminlerin doğruluğu üzerine dönüt verilir. Daha sonra metindeki söylemler ve görsellerin nasıl bir etkileşimde olduğunun açıklanması istenir (**KB2.10, KB2.12**). Dinleme/izleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır. Bu süreç, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, KB1**). Bu süreç, gözlem formu ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler üzerine konuşulur. Verilen ipuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.10**). Öğrencilerin metnin konusuna yönelik yaşantıları hakkında konuşma çalışmaları yapılır. Konuşma esnasında konuşma hızını ayarlama-larına, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmalarına, vurgu ve tonlamalara dikkat etmelerine ve konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, ya da, çünkü vb.) doğru kullanmalarına dikkat edilir (**KB1**). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinden seçilen görsellerden hareketle karakterlerin veya nesnelerin isimlerinin not alınması sağlanır. Karakterlerin veya nesnelerin benzer özelliklerine göre sınıflama ile ilgili yazma çalışması yapılır (**KB2.5**). Hangi özelliklere göre sınıflandırma yapıldığı söylenir (**KB1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle ilgili duygu ve düşüncelerin, görüşlerin veya çıkarımların yazılı olarak ifade edilmesi istenir (**SDB1.1, SDB2.1, KB1, KB2.14**). Yazmaya başlanmadan önce yazma materyalinin ve ortamın yazmaya uygun hâle getirilmesi, yazılacak ifadelerle odaklanılarak zihinde tasarlanması, duygu durumlarının ve motivasyonun ayarlanması gerektiği vurgulanır (**E3.2, SDB1.2, D16.3**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metindeki verilerden hareketle içeriğe uygun çıkarımlar üzerine konuşma çalışmaları yapılır (**KB2.12**). Konuşmaya başlanmadan önce konuşma yapılacak ortam fiziki (ses, ışık, sıcaklık vb.) açıdan değerlendirilir (**KB2.10, KB2.11**). İletişim sırasında uygun dönütlerle öğrencilerin öz güveni desteklenir (**E1.5**).

Metindeki kişi ve nesnelerin benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırılacağı yazma çalışmaları yapılır (**KB2.7**). Karşılaştırma ifadelerinin yer aldığı yazılarda zıt anlamlı sözcüklerin kullanılması sağlanır (**KB2.5**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Bağlama öğelerini (ile, ve, ama, çünkü) kullanacağı konuşmalar tasarlama ve okuduğu metindeki verilerden hareketle hazırlıklı yazma çalışmaları yapma gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Yazılarında sözcükleri anlamlı kullanmasını sağlayacak etkinlikler, metnin konusunu bulmaya yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. TEMA: KÜLTÜR HAZİNEMİZ

Bu temada vatan, bayrak, insani ve kültürel değerler vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

ALAN

BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL

BECERİLER -

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.5. Oyunseverlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler

D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilerden ilgi alanına uygun çıkarımlar yapar.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgilerle karşılaştırır.

T.D.2.3. Dinledikleri/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- f) Dinlediği/izlediği bir olaydaki veya okuduğu bir metindeki görüşlere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- g) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.O.2.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- ğ) Basit yönergeler yazar.
- h) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metindeki görüşlere katılıp katılmadığını nedenleriyle yazar.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

bayrak, kültürel miras, millî ve dinî bayramlar, millî ve manevi değerler, tarihî mekânlar, Türkçe, vatan, yurdumuz

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metinle etkin iletişim kurularak metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır (E1.1). Yeni bakış açıları geliştirilmesi ve konuların öğrenilmeye istekli hâle getirilmesi sağlanarak uyum becerileri desteklenir (E3.8, SDB3.1).

Metnin görselleri ve başlığı incelenilerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulur (OB4, KB2.2, KB2.12). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (D14.1). Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**D14.1, SDB2.1**). Daha sonra metin kurallara uygun bir şekilde sessiz okunur. Sessiz okuma esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB1, KB3.1**). Sessiz okuma tamamlandıktan sonra noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yapılır. Sesli okumanın uygun oturuş pozisyonunda ve metinle göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek yapılması istenir. Öğrencilerden kendi okuma süreçlerini değerlendirmeleri istenir (**SDB1.3, KB2.17**). Daha sonra belirlenen okuma hatalarına yönelik dönütler verilerek metin tekrar okutulur (**SDB1.2**). Okumadaki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır. Bu süreç, gözlem formu ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.3, SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme kuralları hatırlatılırken saygı değerine vurgu yapılır. Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**D14.3, KB1, KB3.1**).

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenir (**E1.2, E3.3, D7.3, KB2.13**). Bu süreç, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler hakkında konuşulur. İpuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.10, KB2.6, KB2.13**). Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu kontrol edilir. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu buldurulduktan sonra metnin konusu ile ilgili öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler anlatmaları istenir. Konuşma sırasında göz teması kurmaları, anlamlı ve kurallı cümleler oluşturmaları, benzetmelere yer vermeleri sağlanır (**KB2.2**). Öğrenciler konuşma yaparken iletişim becerileri desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmamasına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır (**KB1**). Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında konuşma hızının ayarlanması gerektiği hatırlatılır (**SDB2.1**). Öğrencilerin konuşmaları sırasında kendi potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilere kendilerini ifade ederken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metindeki iletilerin ön bilgileri ile karşılaştırılarak doğruluk, gerçeklik açısından ifade edilmesine (E3.4, KB2.7, KB2.8, KB2.17) ve iletişim esnasında uygun bir konuşma üslubu belirlenmesine yönelik etkinlikler yapılır. Metinle ilgili öğrenilen konu ve bilgilerin sahip olunan önceki bilgilerle ilişkilendirmesi sağlanarak öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (SDB1.1). Metindeki olaylara/durumlara katılıp katılmama durumlarının nedenleriyle belirtildiği yazma çalışmaları yapılır (KB1, KB2.2, KB2.7, KB2.8, KB2.10, KB2.16, KB3.1). Yazmadan önce yazılacakların zihinde tasarlanması, yazma materyalinin hazırlanarak yazma ortamının uygun hâle getirilmesi istenir. Bu süreç; öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Metinle ilgili çıkarımların sözlü olarak ifade edilmesine yönelik konuşma çalışmaları yapılır (KB2.10, KB2.14). Konuşma sırasında vurgu ve tonlamalara dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır (E1.5). Bu beceriler dereceli puanlama anahtarı ve kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Çocuk oyunu, basit bir deneyin aşamaları veya bir aletin kullanım yönergelerinin yazılmasına yönelik çalışmalar yapılır. Bir form verilerek yönergelerine uygun doldurmaları istenir. Kimlik bilgilerini (adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi vb.) içeren formları doldurmaları sağlanır. Öğrenme süreçlerini keyifli ve eğlenceli hale getirebilmek için çeşitli oyun ve etkinliklerle oyunseverlik eğilimleri desteklenir (E2.5, KB1). Bu beceri kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Dinlediği/izlediği bir olaydaki veya okuduğu bir metindeki görüşlere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade edecek etkinlikler, yönerge yazma gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Verilen bir yazma görevinde sözcükleri yerinde kullanması, iletişim sırasında uygun zamanda söz alması gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. TEMA: HAKLARIMIZI BİLİYORUZ

Bu temada temel hak ve sorumluluklar vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 38

ALAN BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.1. Muhakeme (Akıl Yürütme), E3.3. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki farklı nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.2.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinleme/izleme sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Dinlemesinde/izlemesinde belirlediği hataları düzeltir.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme

- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.K.2.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Konuşmasında fark ettiği hataları düzeltir.
- b) Konuşmasındaki olumlu davranışları fark eder.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.O.2.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuduğu ortamın okumasına etkisini açıklar.

T.O.2.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- c) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.
- d) Belirlenen bir konuda yazma planı hazırlar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.
- ı) İstek ve önerilerini yazarak (tebrik, mektup ve anlık ileti) ifade eder.
- j) Görsellerle destekleyerek oluşturduğu mektup, anlık ileti türlerindeki yazılarını sunar.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

çocuk hakları, demokrasi, eşitlik, mahremiyet, sorumluluk, temel hak ve özgürlükler

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, yazma ve konuşma becerisini içine alan bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik konuşma, yazma, okuma ve dinleme çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili belirlenen video, sunu, şarkı gibi materyal veya etkinliklerle metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır (E1.1). Öğrencilerin öğrenmeye istekli hâle gelmeleri ve yeni bakış açıları kazanmaları sağlanarak uyum becerileri desteklenir. (SDB2.1, SDB3.1).

Metnin görselleri ve başlığı incelenilerek metnin konusu hakkında tahminde bulunulur (KB2.12). Tahminler ifade edilirken uygun zamanda söz alınması gerektiği hatırlatılır (D14.1). Görsellerin incelenmesi esnasında öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin okunmadan önce öğrenciler okuma ortamının uygunluğu hakkında konuşulur. Ortamın okuma sürecine etkisi üzerine çıkarım yapmaları sağlanır (**KB2.10**). Metin, vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**D14.3, SDB2.1**). Daha sonra metin kurallara uygun bir şekilde sessiz okunur. Sessiz okuma esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB1, KB3.1**). Sessiz okuma tamamlandıktan sonra noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yapılır. Sesli okumanın uygun oturma pozisyonunda ve metinle göz arasındaki mesafeye dikkat edilerek yapılması istenir. Öğrencilerden kendi okuma süreçlerini değerlendirmeleri istenir. Daha sonra belirlenen okuma hatalarına yönelik dönütler verilerek metin tekrar okutulur. Okumadaki olumlu davranışların devam ettirilmesi sağlanır (**KB2.17**). Bu süreç, gözlem formu veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında öğrencilere dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturma pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme kuralları hatırlatılırken saygı değerine vurgu yapılır (**D14.3**). Dinleme esnasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılır (**KB1, KB3.1**). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme ve okuma esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamları çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) buldurulur (**KB1, KB2.6**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB1, OB2.**). Anlamı yeni öğrenilen sözcüklerin cümle içinde kullanılması istenir. Yeni öğrenilen sözcüklerden hareketle öğrencilerin kendi ilgileri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak serbestçe ifade edebilecekleri cümle veya metin oluşturmaları istenerek bağımsızlık eğilimleri desteklenir (**E1.2, E3.3, D7.3, KB2.13**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusuna yönelik yapılan tahminler hakkında konuşulur. İpuçları ile metnin konusu buldurulur (**KB1, KB2.10**). Metnin konusuna yönelik yapılan tahminlerin doğruluğu kontrol edilir. Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kağıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu buldurulduktan sonra metnin konusu ile ilgili öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler anlatmaları istenir. Konuşma sırasında göz teması kurmaları, anlamlı ve kurallı cümleler oluşturmaları istenir. Öğrencilerin konuşurken konuşma hızını ayarlamaları, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri, konuşmak için uygun zamanda söz almaları sağlanır. Konuşma yapılırken iletişim becerisi desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç, oyun temelli değerlendirme veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin anlaşılıp anlaşılmamasına yönelik yazılı veya sözlü ifade edilebilecek etkinlikler yapılır (**KB1**). Metinle ilgili soruların sözlü olarak cevaplanması sırasında konuşma hızının ayarlanması gerektiği hatırlatılır (**SDB2.1**). Öğrencilerin konuşmaları sırasında kendi potansiyellerini fark etmelerini sağlayacak dönütlerle öz farkındalık/kendini tanıma desteklenir (**SDB1.1**). Öğrencilere kendilerini ifade ederken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinleme/izleme sürecindeki davranışlar üzerine konuşulur ve dinleme/izleme sürecindeki hataların belirlenmesine ve belirlenen hataların düzeltilmesine yönelik çalışmalar yapılır (**SDB1.3**). Olumlu davranışların sonraki dinlemelere aktarılması sağlanır. Metinde yer alan nesne ve karakterlerin özelliklerine göre sınıflandırılmasına yönelik etkinlikler yapılır (**KB2.5**). Konuşma esnasında iletişim becerisi desteklenir (**SDB2.1**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin konusu ile ilgili mektup, anlık ileti gibi yazma çalışmaları yapılır (**KB1**). Hedef kitle ve konunun özelliğine göre bir yazma planı oluşturulması istenir (**SDB1.2**). Yazma çalışmasına başlanmadan önce yazılacakların zihinde tasarlanması, motivasyonların ve duygu durumlarının ayarlanması sağlanır. Yazma materyalinin ve ortamın yazmaya uygun hâle getirilmesi gerektiği vurgulanır (**KB2.13**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metnin içeriğine uygun olarak istek ve önerilerin yazılı olarak ifade edileceği yazma çalışmaları yapılır (**E3.1, KB1**). Yazma çalışmalarının görsellerle desteklenmesi ve sınıfta sunulması istenir (**E3.3**). Sunum esnasında konuşmalarda fark edilen hatalar ile ilgili dönüt verilerek düzeltilmesi sağlanır. Olumlu davranışların sonraki konuşmalara aktarılması sağlanır (**KB2.17**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, performans görevi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Dinleme/izleme, konuşma ve yazma sürecindeki hatalarını belirleyip düzeltereği etkinlikler ile seçeceği konuda yazma planı hazırlama gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuma yapacağı, istek ve önerilerini yazarak ifade edeceği destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

1. TEMA: DEĞERLERİMİZLE YAŞIYORUZ

Bu temada erdemler ve nezaket kuralları vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

ALAN

BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL

BECERİLER -

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI**BİLEŞENLER****Sosyal-Duygusal**

Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI**İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI**İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- ğ) Dinlediklerine/izlediklerine yönelik düşüncelerini nedenleriyle ifade eder.
- h) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunur.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Konuşmanın içeriğine uygun olarak yaşantı ve ön bilgilerinden örnekler verir.
- b) Dinlediği bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına dair tahminlerde bulunur.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- g) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sırası hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- g) Dinlediği/izlediği bir olayı veya okuduklarını kendi ifadeleriyle yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

adalet, aile bütünlüğü, çalışkanlık, dürüstlük, dostluk, duyarlılık, estetik, iletişim, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük, sabır, sağlıklı yaşam, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Bu temadaki okuma etkinliklerinde farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurlmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerin metnin başlığı ve görsellerini inceleyerek metnin içeriği ile ilgili görüş oluşturmaları ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları beklenir (E1.1, E2.3, E3.5, OB4, KB2.10, KB2.12). Etkinlikler, gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır. Görseller hakkında görüş oluşturularak görsel okuryazarlık desteklenir (OB4). Öğrencilerden metnin başlığı ve görsellerini değerlendirerek duygu ve düşüncelerini herhangi bir etki altında kalmadan açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri istenir (SDB2.1, SDB1.3).

Etkinlikler, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Metnin başlığı ve görsellerine ilişkin duygu ve düşüncelerini dinleyicilerin özelliklerine uygun bir üslupla konuşma kurallarına dikkat ederek ifade etmeleri beklenir.

Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanmaları beklenir (**E2.3, E1.5, SDB2.1, KB1, KB3.1**). Konuşmalar; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken diğer öğrencilerin dinleme kurallarına uygun davranmaları, düşüncelerini belirtmek veya metinle ilgili merak ettiği soruları sormak için uygun zamanda söz almaları sağlanır (**E2.3, E3.8, SDB2.1, D14.1**). Davranışları gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken dinleme kurallarına uygun dinlemeleri istenir (**SDB2.1, D14.3**). Etkinlikler, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurmaları ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır. Metindeki iletiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurarken karşılaştırma yapmaları, iki farklı duruma eleştirel gözle bakmaları istenir (**E3.10, KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Etkinlikler, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Metin okunurken uygun kısımlarda okumaya ara verilir, görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle metnin devamını tahmin etmeleri ve metindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunmaları istenir. Dinledikleri/izledikleri metne yönelik düşüncelerini nedenleriyle söylemeleri istenir (**E1.2, E2.3, E3.5, SDB2.1, KB2.8, KB2.10, KB2.16**). Etkinlikler dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Öncelikle örnek bir sesli okuma yapılır. Daha sonra ise metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okumaları sağlanır. Sessiz okuma sırasında bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesi istenir. Metin öğrenciler tarafından noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okunur. Okuma çalışmaları, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen sözcüklerin anlamlarının, metindeki ipuçlarından yararlanılarak tahmin edilmesi istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır (**OB1, KB2.7**). Etkinlikler, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Anlamı öğrenilen sözcük ya da sözcük gruplarının yazılı veya sözlü anlatımlarda yerinde ve anlamına uygun kullanılması sağlanır (**E1.5, SDB2.1, KB1**). Bunlar gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Büyük harflerin kullanıldığı yerler hatırlatılır ve metinde kullanılan büyük harflerin geçtiği yerleri bulmaları istenir. Büyük harflerin kullanıldığı örnek cümleler yazacakları etkinlikler yaptırılır. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D19.1**). Bu bölüm gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinleri duygu ve düşüncelerinden yola çıkarak oluş sırasına göre kendi cümleleri ile yazmaları istenir. Yazma sırasında büyük harfleri ve noktalama işaretlerini doğru kullanmaları beklenir (**KB2.3, KB2.20**). Yazma çalışmaları gözlem formu, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları kısaca ifade etmeleri istenir. İpuçları verilerek metnin konusu ve ana fikri/duygusu buldurulur. Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13, KB2.14**). Bu bölüm gözlem formu, performans görevi veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metnin konusuna ilişkin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri istenir (**KB1**). Bu bölüm gözlem formu veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Metnin konusuyla alakalı kendi yaşantılarından örnekler verirken örnek veren öğrencinin konuşması durdurulur. Sınıftaki diğer öğrencilerden konuşmanın nasıl biteceğine dair tahminlerde bulunmaları istenir (**E1.5, E2.3, KB2.12, KB2.13**). Etkileşimler gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Konuşmalarında nezaket ifadelerini kullanacağı etkinlikler, noktalama işaretlerinin kullanımına ilişkin yazma çalışmaları gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurabileceği etkinlikler, yazılarında büyük harfin kullanımı gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: ATATÜRK VE KAHRAMANLARIMIZ

Bu temada Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, gazilik, şehitlik, vatanseverlik vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/ Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- f) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ı) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- h) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ı) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- f) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.
- g) Okuduğu metindeki iletileri metnin içindeki diğer bilgilerle karşılaştırır.
- ğ) Okuduğu metindeki olay, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- h) Okuduğu metindeki zıt ve eş anlamlı sözcükleri bulur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.
- c) Yazışmalarını içeriğe ve amacına uygun ifadelerle sürdürür.
- e) İmzasında adını ve soyadını özgün bir şekilde kullanır.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- ç) Yazılarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.
- e) Yazılarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Kısaltmalara gelen ekleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

cesaret, cumhuriyet, Çanakkale Zaferi, fedakârlık, gazilik, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Kût'ül Amâre, Sarıkamış Harekâtı, millî bayramlar, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, Mustafa Kemal Atatürk, şehitlik, vatanseverlik

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle iletişim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları sağlanır. Metnin başlığı ve görselleri incelenirken metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır. Görseller hakkında görüş oluşturulması sağlanarak görsel okuryazarlığı desteklenir (**E1.1, E2.3, E3.5, SDB2.1, OB4, KB2.10, KB2.12**). Bu bölüm gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken dinleme kurallarına uygun dinlemeleri istenir (**SDB2.1**). Bu bölüm gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Metin okunurken uygun kısımlarda okumaya ara verilir ve sonrasının tahmin edilmesi istenir (**KB2.12, SDB2.1**). Bu bölüm gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurmaları ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır. Metindeki iletiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurarken karşılaştırma yapmaları, iki farklı duruma eleştirel gözle bakmaları istenir (**KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Metin okunurken uygun kısımlarda okuma durdurularak görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle metnin devamını tahmin etmeleri ve metindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunmaları istenir (**E1.2, E2.3, E3.5, KB2.12, KB2.16**). Bu bölüm, gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Örnek sesli okuma yapıldıktan sonra metnin noktalama işaretlerine dikkat edilerek sessiz okunması istenir. Sessiz okuma sırasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesi istenir. Metin, noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli bir şekilde okutulur. Okuma çalışmaları, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metne yönelik tahminleri dinleyicilerin özelliklerini dikkate alarak belirlediği bir üslupla konuşma kurallarına uygun ifade etmesi istenir. Konuşma sırasında vurgu ve tonlamaya dikkat edilmesi, sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması beklenir. Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken diğer öğrencilerin dinleme kurallarına uygun biçimde dinlemeleri, düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları sağlanır (**SDB2.1, E1.5, E2.3, D14.1**). Bu bölüm gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen sözcüklerin anlamlarının metindeki ipuçlarından yararlanılarak tahmin edilmesi istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır (**KB2.12, OB1**). Bu bölüm gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin konusunu ve metinde verilmek istenen ana fikri/ana duygusunu bulmaları istenir. Belirledikleri mesajları ifade ederken hissettikleri duyguyu ses tonuna yansıtmaları ve ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları beklenir (**E1.5, SDB1.3, SDB2.1, KB2.13, KB2.14**). Bu bölüm gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Okuma öncesindeki ön bilgileri ile okudukları metindeki iletileri karşılaştırmaları istenir. Ön bilgileri ile metin arasında ilişki kurarak metni anlamlandırmaları, metindeki iletilerin doğruluğunu ve gerçekliğini sorgulamaları ve metinde geçen iletileri metinden bulunan diğer bilgilerle karşılaştırmaları beklenir. Metindeki olay, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırmaları istenir (**KB2.5, KB2.7, KB2.8, KB2.10, KB2.14, KB2.16, KB2.17, KB3.3**). Bu bölüm gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri metinde geçen olayları belirlemeleri istenir. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde gerçekleşen olay, durum ve duyguların neden-sonuç ilişkisini açıklamaları sağlanır. Etkili konuşmak için jest ve mimiklerden yararlanmaları istenir **(E1.5, SDB2.1, KB2.2, KB2.4, KB2.16)**. Süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Okudukları metinde yer alan zıt ve eş anlamlı sözcükleri belirlemeleri istenir **(KB1)**. Bu bölüm gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrendikleri zıt ve eş anlamlı sözcükleri kullanarak metinde geçen nesne ve kişileri çeşitli özelliklerine göre karşılaştırdıkları bir yazma etkinliği yaptırılır. Yazılarındaki varlıkların benzerlik ve farklılıklarını sınıflandırırken zıt anlamlı sözcükleri kullanmaları istenir. Yazdıklarını beden dilini kullanarak sınıfta paylaşmaları istenir **(E1.5, SDB2.1, KB2.5, KB2.7)**. Bu bölüm kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Belirli bir konuda verilen yazma görevini anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirmeleri istenir. Sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, kısaltmalara gelen ekleri kuralına uygun bir şekilde yazmaları ve noktalama işaretlerine dikkat etmeleri sağlanır. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir **(E1.5, E2.3, SDB2.1, D19.1, KB1, KB2.15)**. Bu bölüm gözlem formu, kontrol listesi, oyun temelli değerlendirme veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Seçtikleri bir kişiye mektup veya tebrik kartı yazmaları istenir. Seçilen yazılı iletişimin türüne yönelik yazma çalışması yapılır. Bu çalışmada iletişimin amacını belirleyerek yazışmanın içeriğini buna göre sürdürmeleri istenir. Yazışmanın uygun yerinde kendilerine özgü, adını ve soyadını içeren imzalarını oluşturarak kullanmaları istenir **(SDB2.1, KB1)**. Bu bölüm dereceli puanlama anahtarı, performans görevi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Neden sonuç ilişkisi içeren bir konuşma hazırlama, okuduğu metindeki zıt ve eş anlamlı sözcüklerden yola çıkarak yeni bir metin oluşturma gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Dinlediği/izlediği yada okuduğu metnin konusu ve ana fikrini bulmaya yönelik etkinlikler, kısaltmalara gelen ekleri tanımaya yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: DOĞAYI TANIYORUZ

Bu temada doğa vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/izleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.9. Genelleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- b) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- g) Dinledikleri ve izlediklerindeki farklı durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- ı) Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurları ile ifade eder.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ç) Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinlerdeki nesne ve kişileri karşılaştırır.
- d) Konuşmalarında farklı karakter, olay ve nesneleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- e) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- f) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.

T.K.3.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Başkalarının konuşmalarındaki hataları fark eder.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Okuduğu metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- b) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.
- f) Belirlenen bir konuda yazma planı hazırlar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirir.
- d) Yazılarında karakter, olay ve nesneleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- ğ) Ayrıntılı yönergeler yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

afetlere hazırlık, canlılar, çevre, doğa, doğal kaynaklar, doğal miras, doğa olayları, tasarruf

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, öz değerlendirme, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır **(E1.1)**

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek içeriği hakkında görüş oluşturulması istenir (**E1.1, KB2.2, KB2.10, KB2.12**). Görüşler sözlü bir şekilde ifade edilirken konuşma kurallarına uygun, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanılması beklenir (**E1.5, E2.3, SDB2.1**). Görselleri inceledikten sonra görselle ilgili akıl yürütme yaparak ulaşılan çıkarımları kendi cümleleri ile ifade etmeleri istenir (**OB4**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim esnasında, metin öncelikle öğretmen tarafından gelişme bölümünden başlanarak sesli bir şekilde okunur. Daha sonra öğrencilerden metnin gelişme bölümünü sessiz bir şekilde okumaları istenir. Gelişme bölümü okunan metnin öncesini tahmin etmeleri sağlanır (**SDB2.1, KB2.12**). Tahminler alındıktan sonra metnin tamamı uygun oturuş pozisyonunda metinle göz arasındaki uygun mesafeye ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek okunur. Metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurulmasını sağlayacak etkinlikler yaptırılır (**SDB2.1, KB2.7, KB2.16**). Öğrencilerden okuma sırasında yaptıkları ve kendilerinin belirledikleri noktalama, telaffuz, vurgu ve tonlama gibi hatalarını düzeltmeleri beklenir (**KB2.17**). Okuma esnasında edindikleri olumlu davranışları sonraki okumalarında kullanmaları istenir (**KB2.15**). Hatalarını düzelterip sonraki okumalarına aktarırken bu hataları gelişim fırsatı olarak değerlendirip sorumluluk kazanmaları sağlanır (**D16.3**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında, dinleme kurallarına uymaları istenir (**SDB2.1, D14.1**). Metnin gelişme bölümü öğrenciler tarafından dinlenir. Gelişme bölümü dinlenen metnin öncesini tahmin etmeleri istenir (**SDB2.1, KB2.12**). Metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurmalarını sağlayacak etkinlikler yaptırılır (**KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Dinledikleri/izledikleri metindeki durum, nesne ya da karakterleri özelliklerine göre sınıflandırmaları istenir (**KB2.7, KB2.8, KB2.14, KB2.17**). Dinleme/izleme sırasında sergilenen davranışların gözden geçirilmesi, olumlu davranışların diğer dinlemelere/izlemelere aktarılması istenir (**SDB1.2**). Bu süreçteki dinleme kurallarının uygulanışını değerlendirmek için gözlem formu, sürecin diğer aşamalarını değerlendirmek için ise çalışma kâğıdı kullanılabilir.

Öğrencilerden dinledikleri metinle ilgili görüşlerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde konuşmaya dâhil olmaları istenir. Dinleme sırasında konuşmacının sözünü kesmeden konuşmaya nasıl dâhil olunabileceği söylenir (**E3.8, SDB2.1, D14.3**). Dinledikleri/izledikleri metinler hakkındaki düşüncelerini sözcükler, jest ve mimikler, beden duruşu, vurgu ve tonlamayla açıklamaları beklenir (**SDB2.1, KB2.14, KB2.15**). Konuşma sırasında ses düzeylerini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları istenir (**E1.2, E2.3, SDB2.1**). Dinledikleri/izledikleri metin ile ilgili düşüncelerini anlatırken gerçekleştirdiği zamanı dikkate alarak geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman ifadelerini doğru kullanmaları istenir (**E1.5, SDB2.1, KB1, KB3.1**). Arkadaşlarının metin ile ilgili düşüncelerini anlatırken konuşma sırasında yaptıkları hataları fark etmeleri sağlanır (**KB2.2, KB2.6, KB2.9**). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi ve akran değerlendirme ile değerlendirilebilir.

Okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları, duyguları ifade etmeleri sağlanır (**SDB2.1, SDB2.3, KB2.6**). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metindeki ipuçlarından yararlanarak metnin konusunu bulmaları beklenir. Metinde verilmek istenen iletiyi belirlemeleri istenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metindeki nesne ve kişileri çeşitli özelliklerine göre karşılaştıracakları etkinlikler yaptırılır (**KB2.7**). Konuşmalarında farklı karakter, olay ve nesnelerin çeşitli özelliklerini belirleyerek sınıflandırmaları beklenir. Konuşmalarında varlıkları benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırırken zıt anlamlı sözcükleri kullanmaları sağlanır (**KB2.5**). Metin içeriği ile ilgili görüşlerini belirtirken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları istenir. Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metindeki farklı karakter, olay ve nesnelerin çeşitli özelliklerini sınıflandırarak yazmaları istenir. Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanmaları sağlanır. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**E1.5, SDB2.1, KB1, KB2.5**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini planlamaları istenir. Hedef kitle ve konunun özelliğini dikkate alarak hazırladıkları plana uygun yazı yazdırılır. Belirlenen bir konuya göre oluşturdukları planlarını yazıya aktarırken sorumluluk ve çalışkanlık değerlerine vurgu yapılır. Yazma planı oluşturulurken çalışkanlık değerine vurgu yapılır (**SDB1.2, D3.2, D16.3, KB1, KB2.2, KB2.6**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere temanın içeriğine uygun, tamamlanmamış bir metin verilir ve ön bilgilerinden yararlanarak tamamlamaları istenir (**KB1, KB2.6, KB2.9, KB2.14, KB2.15**).

Belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımlar planlanır. Planlanan adımlara uygun yönergeler doğru bir sırayla yazdırılır. Yönerge yazılırken noktalama işaretlerini uygun yerde kullanmaları beklenir. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri beklenir. Büyük harflerin kullanıldığı yerler hatırlatılır. Metinde büyük harflerin geçtiği yerleri bulmaları istenir. Büyük harflerin kullanıldığı örnek cümleler yazdırılır. Öğrencilere konuşmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın önemine vurgu yapılır (**D19.1**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zıt anlamlı sözcükler kullanarak bir konuşma tasarlaması ve bu konuşmada kuralları uygulayabilmesi, metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirmesi gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Yazılarında eş anlamlı sözcükleri ve noktalama işaretlerini kuralına uygun kullanacağı etkinlikler, verilen başlık ve görsellerden yola çıkarak metnin içeriğini tahmin edeceği destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: BİLGİ HAZİNEMİZ

Bu temada okuryazarlık türleri, okuma sevgisi vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.1. Çelişki Giderme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- f) Konuşmalarında eş anlamlı sözcükler kullanır.
- g) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını mantıksal ilişkilere bağlı olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
- ğ) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin nedenleri ifade eder.
- i) Konuşmalarında örneklendirmelere yer verir.
- l) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü) doğru kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sırası hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- ç) Okuduğu metindeki iletileri benzerlik ve/veya farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.
- ç) Yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- ı) İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, anlık ileti) ifade eder.
- o) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.3.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

dil sevgisi, edebî şahsiyetler, kitaplar, kütüphaneler, okuma alışkanlığı, okuma hakkı, okur kimliği, okuma sevgisi

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktıları hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili öğretmen tarafından belirlenen video, sunu, şarkı, soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi materyal veya etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerden dinleme/izleme veya okuma öncesinde dinleyecekleri/izleyecekleri veya okuyacakları metnin başlığını, görsellerini incelemeleri, metnin içeriğini ifade etmeleri ve metinde geçen bilgiler/olaylar ve metnin konusu hakkında tahminde bulunmaları istenir (**SDB2.1, SDB2.3, KB2.10, KB2.12**). Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (**OB4, E1.1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden metne yönelik tahminlerini konuşma kurallarına uygun bir şekilde ifade etmeleri istenir. Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları beklenir. Dinleyici konumunda olan diğer öğrencilerden düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları ve kuralına uygun şekilde iletişimi sürdürmeleri beklenir (**E1.5, E2.3, E3.8, SDB2.1, D14.1, KB1, KB3.1**). Konuşma esnasında kendilerini ifade etmeleri sağlanarak iletişim becerileri desteklenir. İletişim sürecinde kurallara uyulması ve sınıf arkadaşlarının etkin dinlemesi istenir (**D14.3**). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim esnasında, metin öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek belirlenen yere kadar sesli bir şekilde okunur. Metnin konusu ile öğrencilerin ön bilgileri arasında bağlantı kurmaları sağlanır. Dinleme esnasında dinleme kuralları hatırlatılır (**E1.5, E2.3, SDB2.1, KB2.7, KB2.16**). Öğretmen okuma yaparken öğrencilerden metni takip etmeleri istenir. Uygun bir yerde okuma durdurulur, görsellerin yardımıyla metnin geri kalan kısmını tahmin etmeleri istenir (**SDB2.1, SDB2.3, KB2.12**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metni kurallara uygun bir şekilde sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında oturma pozisyonuna ve metinle göz arasındaki uygun mesafeye dikkat etmeleri gerektiği vurgulanır. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Metindeki olay, bilgi veya duyguyu açıklayacakları etkinlikler yaptırılır (**SDB2.1, SDB2.3, KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile kontrol edilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin konusunu bulmaya yönelik çalışmalar yaptırılır. Metnin konusuna yönelik yaptıkları tahminlerle metnin konusu karşılaştırılarak tahminlerinin doğruluğunu tespit etmeleri sağlanır (**SDB2.1, KB2.13**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen iletiyi belirlemeleri beklenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim sonrasında öğrenciler metindeki iletiler hakkında konuşulur. Metindeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirlemeye, bunları ilişkilendirmeye yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB2.4, KB2.5**). Öğrenciler metnin içeriğindeki benzerlik ve farklılıklar ile ilgili görüşlerini örnekler vererek açıklar (**KB2.1**). Konuşmalar yapılırken eş anlamlı sözcüklere yer verilmesi istenir (**KB2.17, KB2.5**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metni duygu ve düşüncelerinden yola çıkarak oluş sırasına göre kendi cümleleri ile ifade etmeleri beklenir. Metindeki neden-sonuç ilişkisini belirleyerek yazmaları sağlanır (**SDB2.1, KB2.14**).

Metindeki olaylara katılıp katılmama durumlarını nedenleriyle söylemeleri ve yazmaları istenir (**KB2.18, KB3.3, SDB2.1, E1.2, E2.3**). Metne katılıp katılmama durumlarını nedenleriyle ifade ederken bağlama öğelerini (ile, ve, ama, çünkü) doğru kullanmaları istenir. Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun şekilde kullanarak anlamlı ve kurallı cümleler oluşturmaları sağlanır. Bu süreç, performans görevi veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin isteklerini, şikâyetlerini ve önerilerini uygun iletişim araçlarını (mektup, dilekçe, tebrik kartı, anlık ileti) kullanarak ifade etmeleri sağlanır (**SDB2.1**). Yazışmalarını belirli bir kişiye/gruba hitap ederek başlatmaları istenir. Yazışmaların iletişimin içeriğine uygun bir şekilde (hâl hatır sorma, duygu/bilgi paylaşımı vb.) sürdürülmesinin önemi vurgulanır. İyi dileklerini iletme ve vedalaşma ifadeleri ile yazışmalarını sonlandırmaları istenir (**D14.3**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden harflerin temel formunda, çizgi takibinde, harfler/sözcükler arasında bırakılan boşlukta, noktalama işaretlerinde, sözcüğün yazımında yaptıkları hataları bulmaları ve düzeltmeleri istenir (**KB2.15**). Yazma sürecinde kazanılan olumlu davranışlar sonraki yazı çalışmalarında kullanılır. Öğrenciler hatalarını düzeltip sonraki yazılarına doğruları aktarırken hatalarını gelişim fırsatı olarak değerlendirmeleri vurgulanır (**D16.3**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Belirli bir konuda anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirecekleri bir yazma görevi verilir (**E1.2, KB1, KB3.1**). Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları istenir (**E2.3, E1.5, SDB2.1, KB1**). Noktalama işaretlerinin kullanıldığı yerler hatırlatılır. Noktalama işaretlerinin uygun yerde kullanıldığı örnek yazı çalışması yapılması istenir. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri beklenir. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D19.1**). Bu süreç; çalışma kâğıdı, performans görevi veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Sözlü iletişimde katılmadığı görüşleri nedenleriyle ifade edecek etkinlikler, istek şikâyet ve önerilerini yazarak ifade edebileceği zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Eş anlamlı sözcükleri kullanacağı etkinlikler, noktalama işaretlerine dikkat ederek hazırlıksız yazma çalışmaları yapma gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ KULLANIYORUZ

Bu temada sanat, spor, edebiyat vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/izleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilerden amacına ve ilgi alanına uygun çıkarımlar yapar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- e) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi açıklar.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.
- d) Belirlenen bir konuda konuşma planı hazırlar.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ı) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.
- k) Dinleyici grubunun özelliklerini dikkate alarak belirli bir konuda sunum yapar.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşur.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ı) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- e) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak metnin amacına uygun çıkarım yapar.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- c) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metne ilişkin çıkarımlarını planlı bir biçimde yazar.
- j) Edindiği bilginin kaynağını yazar.
- k) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılarını sunar.
- m) Dijital araçları kullanarak hedef kitleye uygun türde yazılarını sunar.
- n) Yazılarında benzetme ve örneklendirmeye yer verir.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

estetik, ilgi, merak, oyun, özgünlük, sanat, spor

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları istenir. Metnin içeriği ile ilgili tahminlerini açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri istenir. Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (**E1.5, E2.3, SDB2.1, SDB2.3, OB2, OB4, KB2.10, KB2.12**). Bu süreç, gözlem formu kullanarak değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek belirlenen yere kadar sesli bir şekilde okunur. Sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni kuralına uygun dinlemeleri istenir. Dinleme esnasında öğrencilerin ön bilgileri ve yaşantıları ile metindeki bilgiler arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır (**E1.5, E2.3, SDB2.1, KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Metin sesli bir şekilde okunurken belirli bir yerinde okumaya ara verilir. Öğrencilerden, metnin devamını veya sonucunu okudukları yere kadar olan bilgilerden ve metne ait görsellerden yararlanarak tahmin etmeleri istenir. Tahminlerini ifade ederken ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, duygu ve düşüncelerini belli etmek için vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşmaları beklenir (**E1.5, SDB2.1, KB2.12**). Öğretmen tarafından sesli okuma yapıldıktan sonra öğrencilerden metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okumaları istenir. Sessiz okuma sırasında bilinmeyen sözcükleri belirlemeleri istenir. Metin noktalama işaretlerine dikkat edilerek öğrencilere okutulur. Bu süreç, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri metindeki kişi ya da karakterlerin beden dili ile metinde geçen iletilerin birbiriyle uyumu ve metin ile görseller arasındaki ilişkiyi ifade etmeleri istenir (**KB2.8, KB2.17**). Metinde yer alan söylem-görsel veya söylem-beden dili arasındaki ilişkiyi belirtmek ve metinle ilgili düşüncelerini ifade etmek için uygun zamanda söz almaları beklenir (**E3.8, SDB2.1, D14.1**). Öğrenciler metne yönelik düşünceleri üzerine konuşlandırılır. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunun belirlenmesini sağlayacak etkinlikler yaptırılır (**E1.5, SDB2.1, KB1, KB3.1**). Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri ve konuşma kurallarına uygun şekilde iletişimi sürdürmeleri istenir (**E1.5, E2.3, SDB2.1, KB1**). İletişimi sürdürme süreçlerine dikkat edilir (**D4.2, D14.3**). Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin okuma sırasında belirledikleri sözcüklerin anlamlarını metindeki ipuçlarından yararlanarak tahmin etmeleri istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp doğru anlama ulaşmaları sağlanır (**OB1, KB2.12**). Anlamı öğrenilen sözcük ya da sözcük gruplarının yazılı veya sözlü anlatımlarda yerinde ve anlamına uygun kullanmaları sağlanır (**E2.3, E1.5, SDB2.1, KB1**). Bu süreç, gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrenciler metnin konusuna, metindeki bilgilere/olaylara yönelik yaptıkları tahminler üzerinde konuşturulur. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunu belirlemelerini sağlayacak etkinlikler yaptırılır. Öğrencilere verilen ipuçları ile metnin konusu/ana fikri buldurulur. Metnin konusuna veya ana fikrine yönelik metinle etkileşim öncesinde yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13, KB2.14**). Öğrencilerden okudukları metinde yer alan karakterler hakkında fiziksel, sosyal, duygu durumu vb. ile ilgili bilgileri belirledikten sonra olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları istenir. Öğrencilerden ön bilgilerini kullanarak metinde geçen farklı olaylar/durumlar arasından belirledikleri amaca ve kendi ilgi alanlarına yönelik metne uygun çıkarımlar yapmaları beklenir (**SDB2.3, KB2.10, KB2.14**). Metnin amacına yönelik yaptıkları çıkarımları planlayarak yazılı bir şekilde ifade etmeleri sağlanır (**KB2.10**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı kullanarak değerlendirilebilir.

Bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için hedef kitleye uygun görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılar hazırlamaları istenir. Bu süreçte noktalama işaretlerini doğru yerde kullanmaları, benzetme ve örneklendirmelere yer vermeleri sağlanır. Öğrencilerin hedef kitleye uygun türde hazırladıkları yazılarını dijital araçlar aracılığıyla sunmaları beklenir. Yazılarını hazırlarken kullandıkları bilgilerin kaynağını (kitap, dergi, ansiklopedi, çevrim içi ortamlar vb.) yazılarının sonuna eklemeleri istenir (**OB2, KB1, KB2.6**).

Öğrencilerden belirli bir konu hakkında dinleyici kitlesi ve konunun özelliğini dikkate alarak bir konuşma planı hazırlamaları istenir (**KB2.6**). Hazırladıkları konuşma planını dinleyici kitlesinin özelliklerini dikkate alarak sunmaları sağlanır (**E1.5, SDB2.1, SDB2.3 KB1, KB2.6**). Sunumlarını yaparken beden dilini doğru kullanmaları, jest ve mimiklerden yararlanmaları, konu dışına çıkmadan, sözcük tekrarına düşmeden ve farklı anlama yol açmayacak sözcüklerle/cümlelerle konuşma yapmaları beklenir. Konuşmalarının içeriğine uygun benzetmeler yapmaları istenir (**E1.5, SDB2.1, KB1**). Bu süreç, kontrol listesi veya performans görevi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarını (dinleme, izleme, konuşma, okuma, zevk aldıkları diğer konular vb.) ve okuma amaçlarını (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek vb.) belirlemeleri istenir. Belirledikleri ilgi alanına ve amaca yönelik dinleyecekleri/izleyecekleri metni seçmeleri beklenir (**KB1, KB2.5, KB3.1**) Seçtikleri metni neden tercih ettiklerine dair düşüncelerini hazırlıksız yazma çalışmalarında ifade etmeleri beklenir (**E1.2, KB1, KB3.1**). Bu süreç, öz değerlendirme veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Verilen bir konuşma görevini jest, mimik ve beden dilini kullanarak yerine getirmesi, dijital araçları kullanarak istediği türde bir yazı yazması gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Metnin konusu ve ana fikrini bulma ile ilgili etkinlikler, yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamında kullanma ile noktalama işaretlerine dikkat ederek yazma gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. TEMA: BİLİM YOLCULUĞU

Bu temada bilim ve teknoloji vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB2.Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- b) Konuya ve amacına uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- m) Sık karşılaşılan atasözlerinin anlamlarını söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Sık karşılaşılan atasözlerini konuşma bağlamına uygun kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- c) Okuyacağı metni ilgi alanına ve amacına göre seçer.
- ç) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisine karar verir.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- c) Okuduğu metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metindeki içeriğe ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- d) Gerçek ve mecaz anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirler.

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- c) Tür veya ilgi alanına göre okuma tercihini belirtir.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.
- b) Verilen bir yazma görevini belirlediği yazı türüne göre yazar.
- d) Çevrim içi yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- ı) İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, anlık ileti) ifade eder.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- c) Yazılarında sık karşılaşılan deyim ve atasözlerini içeriğe uygun kullanır.
- ç) Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

araştırma, bilim insanı, bilişim ve kodlama, deney, icat, keşif, kıtalar, merak, mucit, sorgulama, ülkeler

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır **(E1.1)**.

Öğrencilerden metnin başlığını, görsellerini inceleyerek metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları, metnin konusu ve metinde geçen olaylar/bilgiler hakkında tahminde bulunmaları istenir **(E1.1, SDB2.1, OB4, KB2.2, KB2.12)**. Öğrencilerden görüşlerini sözlü bir şekilde ifade ederken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir. Öğrencilerin görselleri inceleme sırasında görsel okuryazarlığı desteklenirken metnin içeriğine yönelik meraklanmaları sağlanır **(E1.5, SDB2.1, KB1, KB2.10, KB2.12)**. Bu aşama kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metin öğretmen tarafından gelişme bölümünden başlanarak sesli bir şekilde okunur veya gelişme bölümünden başlanarak dinletilir. Öğretmenin okuduğu/dinlettiği bölümün öncesinde nelerden bahsedildiği, hangi olayların gerçekleştiği öğrenciler tarafından tahmin edilir **(SDB2.1, SDB2.3, KB2.12)**. Dinledikleri metinle ilgili tahminlerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz almaları istenir **(E3.8, SDB2.1, D14.1)**. Tahminlerini ifade ederken vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşmaları beklenir **(SDB2.1, E1.5)**. Öğretmen tarafından sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni dinleme kurallarına uygun ve ön bilgilerinden yararlanarak dinlemeleri istenir **(D4.2, D14.3, SDB2.1, E1.5, E2.3, KB3.3, KB2.7)**. Dinlemeye başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan dinlemeye uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini açıklamaları istenir **(KB2.16)**. Öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında öğrencilerin uygun oturuş pozisyonunda oturmaları, metinle göz arasındaki uygun mesafeye ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaları sağlanır. Öğrencilerden ön bilgileri ile okudukları metin arasında ilişki kurarak metni anlamlandırmaları beklenir **(KB2.7, KB2.16, KB3.3)**. Metnin içeriğine uygun biçimde kendi yaşantılarından örnekler vererek karşılaştırma yapmaları sağlanır. Metnin okunması sırasında belirlenen, anlamını bilinmeyen sözcüklerin anlamlarını bağlamdan yararlanarak yazmaları istenir. Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade etmeleri istenir **(SDB2.1, E1.2, E2.3, KB2.3, KB2.18)**. Okuduklarında katılmadığı görüşlerin yerine farklı görüşler önermesi istenir. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini açıkça söylemeleri ve okudukları metne yönelik farklı önerilerde bulunmaları istenir **(SDB2.1, E1.2, E2.3, D6.1, KB2.3, KB2.18)**.

Okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları, duyguları ifade etmeleri beklenir. Metinde yer alan gerçek ve mecaz anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirlemeleri istenir **(SDB2.1, KB2.4, KB2.14)**. Öğrencilerden dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki ipuçlarından yararlanarak metnin konusunu bulmaları istenir **(SDB2.1, KB2.13)**. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen iletiyi belirlemeleri beklenir **(SDB2.1, KB2.6, KB2.13)**. Bu aşama kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarını (dinleme, izleme, konuşma, okuma, zevk aldıkları diğer konular vb.) ve okuma amaçlarını (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek vb.) belirlemeleri istenir. Belirledikleri ilgi alanına ve amaca yönelik uygun okuma tercihlerini belirtmeleri istenir **(SDB3.3, KB1, KB3.1)**.

Okuma tercihlerine dair düşüncelerini hazırlıksız yazma çalışmalarında ifade etmeleri beklenir (**E1.2, KB1, KB3.1**). Öğrenciden ilgi alanına ve amacına göre seçtiği metin için okuma veya dinleme/izleme stratejisi seçmesi istenir (**KB1, KB2.5, KB3.1**) Bu stratejileri seçerken öncesi, sırası ve sonrasına göre belirleme yapmaları beklenir (Örneğin bilgilenmek için izliyorsa okuma veya dinleme/izleme öncesinde konu tahmininde bulunur, konu ile ilgili ön bilgilerini gözden geçirir). Dinleme sırasında vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek dinler, dinlediklerine/izlediklerine dair not alır, dinlediklerini/izlediklerini zihninde canlandırır, dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilgileri ön bilgileri ile karşılaştırır, konuyu belirler, dinleme/izleme sonrasında dinlediklerini/izlediklerini özetler, değerlendirir, soru çalışmaları yapar, yeniden ifade eder ve sorgular. Öğrencilerden dinleme/izlemeye yönelik seçtiği stratejiyi sözlü bir şekilde açıklamaları istenir (**KB1, KB2.5, KB3.1**) Konuşmalarını yapmaları esnasında üslubunu katılımcıların özelliklerine göre belirlemeleri, konuşma amacına ve konuşma türüne göre konuşma içeriği oluşturmaları, ifade etmek istediği duyguyu ses tonuna yansıtmaları, ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları ve konuşma kurallarına uygun bir şekilde iletişimi sürdürmeleri beklenir (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1, KB3.1**). Bu aşamada yer alan beceriler gözlem formu, performans görevi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden verilen yazma görevinin konusunu dikkate alarak yazının türünü (yeniden anlatma, öyküleme, bilgi raporu, açıklama, tartışma vb.) belirlemeleri istenir. Seçtiği türe uygun cümle, üslup ve kalıp ifadelerle yer vererek sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları gerektiği vurgulanır. Yazılarında noktalama işaretlerini kuralına uygun bir şekilde kullanmaları istenir (**D16.3, SDB2.1, E2.3, E1.5, KB1, KB3.1**). Yazma görevini hazırlarken metnin içeriğine uygun bir şekilde sık karşılaşılan deyim ve atasözlerine yer vermeleri beklenir (**KB2.13**). Günlük hayatta sıklıkla duyulan ve kültürel bağlamı ifade eden atasözlerini dijital veya basılı kaynaklardan araştırarak söylemeleri istenir (**OB2, OB5**). Anlamını öğrendiği atasözlerini konuşmalarında yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**SDB2.1, KB2.13**). Burada öğrencinin yazma becerisini ortaya çıkaracak performans görevi ve kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden istek, şikâyet ve önerilerini uygun iletişim aracını (mektup, dilekçe, tebrik kartı, anlık ileti) kullanarak ifade etmeleri istenir (**SDB2.1**). Çevrim içi yazışmalarını belirli bir kişiye/gruba hitap ederek başlatmaları beklenir. Çevrim içi yazışmalarını iletişime uygun bir şekilde (hâl hatır sorma, duygu/bilgi paylaşımı vb.) sürdürmeleri sağlanır. İyi dileklerini iletme ve vedalaşma ifadeleri ile çevrim içi yazışmalarını sonlandırmaları istenir. Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında iletilerini birden çok cümleyle açık, net ve anlaşılır şekilde ifade etmeleri istenir (**KB2.14**). Burada öğrencinin yazmaya yönelik yukarıda belirtilen becerinin edinim düzeyini belirlemeye yönelik dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Atasözlerinin anlamlarını ortaya koymaya yönelik etkinlikler ile gerçek ve mecaz anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini fark etmelerini sağlayacak zenginleştirme çalışmaları yapılabilir.

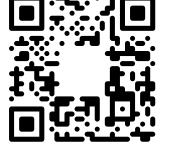
Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kuracağı ve metnin öncesi ve sonrası hakkında tahminlerde bulunacağı destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. TEMA: MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

Bu temada Türk kültürü, millî ve manevi değerler vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

ALAN
BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL
BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Konuya ve amacına uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- c) Bir konu hakkında hazırladığı konuşma planına uygun konuşur.
- ğ) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin nedenleri ifade eder.
- h) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunur.
- j) Görsellerden hareketle konuşma içeriği oluşturur.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- c) Okuyacağı metni ilgi alanına ve amacına göre seçer.
- ç) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisine karar verir.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metindeki içeriğe ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- h) Yazılı iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunur.
- i) Yazılı anlatımlarının içeriğini oluşturmak için görseller kullanır.
- l) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş öyküleyici türdeki yazılarını sunar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

bayrak, insani ve kültürel değerler, millî ve manevi değerler, sürdürülebilirlik, tarihî eserlerimiz, Türkçe, ülke varlıklarını korumak, vatan, yurdumuz

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Dinleme/izleme veya okuma öncesinde öğrencilerden dinleyecekleri/izleyecekleri veya okuyacakları metnin başlığını, görsellerini incelemeleri, metin içeriğini ifade etmeleri ve metinde geçen bilgiler/olaylar ve metnin konusu hakkında tahminde bulunmaları istenir. Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (**OB4, E1.1, SDB2.1, KB2.10, KB2.12**). Bu süreçteki becerileri değerlendirmek için gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılabilir. Öğrencilerden metne yönelik tahminlerini ifade ederken konuşma kurallarına uygun bir şekilde iletişimi sürdürmeleri beklenir. Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları beklenir (**D14.1, SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1, KB3.1**). Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken dinleyici konumunda olan diğer öğrencilerin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları ve yakın çevresindekilerle örneğin aile bireyleri, arkadaşları veya öğretmenleri ile nasıl iletişim kurmaları gerektiğini ayırt etmeleri sağlanır (**SDB2.1, E3.8, D14.3**). Dinleme esnasında etkili dinleme yapmaları vurgulanır (**D4.2, D14.3**). Öğrencilerin konuşma becerisine yönelik yaptığı çalışmalar gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli okunur. Sesli okuma yapılırken metni ön bilgilerinden yararlanarak kuralına uygun bir şekilde dinlemeleri istenir (**SDB2.1, E1.5**). Dinlemeye başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan dinlemeye uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini açıklamaları istenir (**KB2.16**). Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında bu hususa dikkat etmeleri vurgulanır (**SDB2.1, SDB1.1, KB2.7, KB2.16**). Daha sonra öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında öğrencilerin uygun oturuş pozisyonunda, metinle göz arasındaki uygun mesafeye ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaları sağlanır. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları, duyguları ifade etmeleri sağlanır (**KB2.14, SDB2.3, KB2.4**). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metindeki ipuçlarından yararlanarak metnin konusunu bulmaları beklenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13**). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen mesajı belirlemeleri istenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13**). Metinde yer alan iletilere katılıp katılmadıklarını nedenleriyle ifade etmeleri beklenir (**SDB2.1, E1.2, E2.3, KB2.3, KB2.18**). Okuduklarında katılmadığı görüşlerin yerine farklı görüşler önermeleri istenir. Öğrencilere duygu ve düşüncelerini açıkça ifade edilebileceği söylenir (**D6.1**). Öğrenciler okudukları metne yönelik farklı önerilerde bulunurken bağımsızlıkları desteklenir (**SDB2.1, SDB1.3, E1.2, E2.3, KB2.3, KB2.18**). Bu süreç; gözlem formu, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanına (dinlemekten, izlemekten, konuşmaktan, okumaktan, yapmaktan zevk aldıkları konular vb.) ve okuma, dinleme/izleme amacına (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek vb.) göre okuyacağı bir metin seçmeleri istenir (**KB1, KB3.1**). Öğrencilerin seçtiği metne yönelik tercih sebeplerini hazırlıksız yazma çalışmalarında ifade etmeleri beklenir (**E1.2, KB1, KB3.1**). Öğrencilerden ilgi alanına ve amacına yönelik seçtikleri metne göre okuma veya dinleme/izleme stratejisi seçmeleri istenir (**KB1, KB2.5, KB3.1**).

Bu stratejileri seçerken öncesi, sırası ve sonrasına göre belirleme yapmaları beklenir (Örneğin bilgilenmek için seçmişse okuma, dinleme/izleme öncesinde konu ile ilgili bilgilerini gözden geçirir, tahminde bulunur; dinleme sırasında vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek dinler; dinlediklerine/izlediklerine dair not alır; dinlediklerini/izlediklerini zihninde canlandırır; dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilgileri ön bilgileri ile karşılaştırır; konu tespiti yapar; dinleme/izleme sonrasında dinlediklerini/izlediklerini özetler; değerlendirir; soru çalışmaları yapar, yeniden ifade eder ve sorgular.). Öğrencilerden dinleme/izlemeye yönelik seçtikleri stratejiyi sözlü veya yazılı bir şekilde açıklamaları istenir (**KB1, KB3.1, KB2.5**) Bu süreç; gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden bilgi, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için hedef kitleye uygun, görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılar yazmaları istenir. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru yerde, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaya özen göstermeleri hatırlatılır (**E1.2, SDB2.1, E2.3, E1.5, KB1, KB2.6, KB2.20, KB3.1**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, performans görevi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim sonrasında öğrencilerden metinde katılmadıkları görüşler hakkında bir konuşma planı hazırlayarak plana uygun konuşma yapmaları beklenir (**SDB1.2, SDB2.1, KB2.13**). Hazırladıkları konuşma planı konuşmalarını zenginleştirmek ve somutlaştırmak için görsellerle desteklenir. Öğrencinin estetik algısını görsele yansıtması için yönergeler verilir (**D7.1, KB3.1, KB2.20**). Öğrencilerin yazılı veya sözlü etkileşimlerde katılmadıkları görüşlere neden katılmadıklarını açıklamaları ve bu görüşlerin yerine farklı önerilerde bulunmaları istenir. Öğrenciler katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunurken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5, SDB2.1, E1.2, E2.3, D6.1, KB2.18, KB2.3**). Bu süreç, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunacağı etkinlikler, ilgi alanına uygun metin seçimi gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Öğrencilerin konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürmelerine, metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında tahminde bulunmalarına yönelik destekleyici etkinlikler yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. TEMA: HAK VE SORUMLULUKLARIMIZ

Bu temada temel haklar, özgürlükler, sorumluluklar vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/izleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.2. Gözlemlleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgilerle ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- b) Dinleyecekleri/izleyecekleri türü tercih nedenleri ile belirtir.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- b) Dinlediği bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına dair tahminlerde bulunur.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

T.K.3.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Konuşma ortamının konuşma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.K.3.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- b) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

e) Okuduğu metindeki noktalama işaretlerinin içerikle ilişkisini belirler.

T.O.3.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

a) Okuma yapacağı ortamın uygunluğunu değerlendirir.

b) Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

ç) Basılı materyali okuma sürecindeki olumlu davranışlarını çevrim içi okuma sürecine aktarır.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.

ğ) Ayrıntılı yönergeler yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.

b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

e) Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.

g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.3.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

a) Yazma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

b) Yazma ortamının yazma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

bilgilerini koruma, çocuk hakları, demokrasi, eşitlik, dijital gizlilik, ifade özgürlüğü, kişisel alan, liyakat, özgürlük, sorumluluk, temel hak ve özgürlükler

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerin metnin başlığını ve görsellerini incelemeleri ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları istenir. Metnin içeriği ile ilgili görüşlerini açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri beklenir. Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (E1.5, OB4, KB2.2, KB2.12). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin inceledikleri metnin başlığından ve görsellerinden yararlanarak metinde geçen olaylar ve metnin konusu hakkında tahminlerde bulunmaları istenir (SDB2.1, KB2.10, KB2.12). Öğrencilerden metne yönelik tahminlerini konuşma kurallarına uygun ifade etmeleri ve katılımcıların özelliklerine göre konuşma üslubunu belirlemeleri istenir (KB2.12). Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları beklenir (SDB2.1, E1.5). Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken diğer öğrencilerin dinleme kurallarına uygun olarak dinlemeleri, düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları sağlanır (SDB2.1, E1.5, E2.3, E3.8, D14.1). Öğrencilerin iletişimi sürdürmeleri sırasında saygıya vurgu yapılır. Öğrencilerden konuşmalarında gerçekleştirdikleri olumlu davranışları tekrar etmeleri istenir (SDB2.1, E3.8). Bu süreç; gözlem formu, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek belirlenen yere kadar sesli bir şekilde okunur. Sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni kuralına uygun dinlemeleri istenir. Dinleme esnasında öğrencilerin ön bilgileri ve yaşantılarıyla metindeki bilgiler arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır (SDB2.1, KB2.7, KB2.16, KB3.3). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak için dinleme/izleme metni ile ilgili etkinlikler yapılır. Öğrenciler ön bilgilerden yola çıkarak dinleme/izleme amacına uygun dinlerler. Dinlemeye başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan dinlemeye uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini açıklamaları istenir (KB2.16). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Öğretmen tarafından sesli okuma yapıldıktan sonra öğrencilerden metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okumaları istenir. Öğrencilerin okuma yapmadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan okumaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri, bu ortamı dikkate alarak ve noktalama işaretlerine dikkat ederek metni okumaları beklenir. Sessiz okuma sırasında anlamını bilmediği sözcükleri belirlemeleri istenir (KB2.7). Noktalama işaretlerinin metne kattığı duygu ve anlamı belirlemeleri beklenir (KB2.10). Okumaya yönelik olumlu davranışları çevrim içi kaynaklardan okuma yaparken de kullanmaları ve çevrim içi okumalarında aradıkları bilginin yerini doğru olarak bulmaları beklenir (OB2, KB2.6, KB2.15). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen sözcüklerin anlamlarının, metindeki ipuçlarından yararlanılarak tahmin edilmesi istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır **(OB1, KB2.12)**.

Anlamı öğrenilen sözcük ya da sözcük gruplarının yazılı veya sözlü anlatımlarda yerinde ve anlamına uygun kullanılması sağlanır **(SDB2.1, E2.3, E1.5)**. Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir **(SDB2.3)**. Daha sonra metindeki olay, bilgi veya duyguları kısaca açıklamaları istenir. Öğrencilere ipuçları verilerek metnin konusu ve ana fikri/duygusu buldurulur. Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir **(SDB2.1, KB2.6, KB2.13, KB2.14)**. Bu süreçte yer alan beceriler kontrol listesi, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden belirledikleri türe göre bir dinleme/izleme metni seçmeleri istenir **(KB2.10)**. Metnin türünü ve neden bu türü seçtiklerini açıklamaları istenir. Türü neden seçtikleri ile ilgili bir konuşma yapmaları ve konuşmaya başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan konuşmaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir **(E1.4, E1.5, E2.3)**. Konuşma esnasında katılımcıların özelliklerine göre üslup belirlemeleri, konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları ve konuşma yaptıkları ortamın duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklamaları istenirken öğrencilerin öz farkındalıklarını/kendini tanımalarını geliştirmeye yönelik dönütler verilir **(SDB1.1, KB2.7, KB2.10)**. Bu süreç; öz değerlendirme formu, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Belirli bir kısmına kadar dinledikleri bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına yönelik tahminlerini ifade etmeleri beklenir. Tahminlerini anlık ve plansız bir şekilde yazmaları istenir **(KB2.12, KB2.15)**. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini planlamaları istenir. Yazı yazmaya başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan yazmaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir **(KB2.6, KB2.2)**. Hedef kitle ve konunun özelliğini dikkate alarak hazırladıkları plana uygun yazı yazdırılır **(D16.3, D3.2)**. Bu süreç; öz değerlendirme formu, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Belirli bir konuda verilen yazma görevi anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirilir. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, noktalama işaretlerine dikkat etmeleri istenir. Yazılarında pekiştirmeli sözcükleri doğru bir şekilde yazmaları beklenir. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir **(D19.1, SDB2.1, E1.5, E2.3)**. Bu süreç; çalışma kâğıdı, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları istenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları beklenir **(KB3.1)**. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Noktalama işaretlerinin kullanım alanlarına yönelik etkinlikler ve pekiştirmeli sözcüklerle ilgili metin oluşturma gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Verilen bir konu hakkında konuşma üslubunu belirlemeye yönelik etkinlikler ve okuma metninin konusunu, ana fikrini/ana duygusunu belirlemeye yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

1. TEMA: ERDEMLER

Bu temada değerler ve toplumsal uyum becerileri vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

ALAN
BECERİLERİ

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL
BECERİLER

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yan-sıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- b) Dinlediği/izlediği metnin günlük yaşamla bağlantısını kurar.
- ç) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- h) Dinlediklerine/izlediklerine katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- ı) Dinlediklerinde/izlediklerinde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.
- e) Yüz yüze iletişim sürecini uygun nezaket ifadelerini kullanarak sürdürür.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Belirlenen bir konu hakkında konuşurken yaşantı ve ön bilgilerinden yararlanır.
- c) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yarım kalan bir konuşmayı tahminleri ile devam ettirir.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında sesinin düzeyini dikkat çekmek amacıyla kullanır.
- ç) Belirli bir konuda beden dilini, ses tonunu ve dinleyici özelliklerini dikkate alarak sunum yapar.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuma amacına ve ilgi alanına göre okuyacağı metni seçer.
- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Okuduğu metnin günlük yaşamla bağlantısını kurar.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
- b) Amacına uygun yazma stratejisini seçer.
- c) Belirlediği yazma ortamına (kâğıt/çevrim içi) uygun strateji seçer.
- ç) Seçtiği yazma stratejisine uygun yazma çalışması yapar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- c) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini yazar.
- ç) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- j) Dinlediği/izlediği bir olayı veya okuduğu bir metni mantıksal ilişkilere uygun şekilde kendi ifadeleriyle yazar.
- m) Dinledikleri/izledikleri veya okuduklarındaki görüşlere katılma veya katılmama kararını nedenleriyle yazar.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Yazım kurallarına uygun yazar.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Yazma ortamının yazma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.
- b) Yazma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak yazar.

T.Y.4.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

adalet, aile bütünlüğü, çalışkanlık, dostluk, duyarlılık, dürüstlük, estetik, iletişim, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük, sabır, sağlıklı yaşam, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, kontrol listesi, gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılarına hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (**SDB2.1, E1.1**).

Metnin başlığı, görselleri, biçimsel ve tanıtıcı unsurları incelenerek metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunulması ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturulması sağlanır (**OB4, OB1, KB2.6**). Tahminlerini ifade ederken uygun zamanda söz almaları gerektiği hatırlatılır (**KB2.12, KB2.16**). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken metnin dinleme kurallarına uygun dinlenmesi istenir (**SDB2.1**). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurmaları ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır (**KB2.4, KB2.7, KB2.12, KB3.3**). Bu süreç; çalışma kâğıdı, gözlem formu veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden metni kurallarına uygun bir şekilde sessiz okumaları istenir. Sessiz okuma esnasında, anlamını bilmedikleri sözcükleri belirleme çalışmaları yaptırılır. Sessiz okuma tamamlandıktan sonra öğrencilere noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okuma çalışmaları yaptırılır. Öğrencilerin sesli okuma becerilerini geliştirmeye yönelik yöntem ve tekniklerden faydalanılır. Bu bölüm kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metinde anlatılanlar ile günlük yaşam arasında ilişki kurmaları ve bunu ifade etmeleri istenir. Kendilerini ifade ederken konuşma kurallarına uygun bir şekilde iletişimi sürdürmeleri ve nezaket ifadelerine yer vermeleri gerektiği hatırlatılır. Kurallara uymanın önemi vurgulanır. Kurallara uygun bir şekilde konuşma yapan öğrencilere bu tür konuşmaları pekiştirecek etkinlikler yaptırılır. Böylece kuralları sonraki konuşmalarında da kullanmaları sağlanır (**E1.5, SDB2.1, KB2.7**). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında dinleyeceklerine odaklanmaları, uygun oturuş pozisyonu almaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır (**D14.1, D15.1**). Gelişme bölümü ve verilen bir metindeki bilgilerden yola çıkılarak metnin öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunmaları istenir (**E1.5, KB2.12**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Dinlenen/izlenen bir konuşma uygun bir yerde durdurulur ve öğrencilerden konuşmanın devamını tahmin etmeleri istenir (**E1.5, E2.3, KB2.12**). Öğrencilerden metinle ilgili görüşlerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde konuşmaya dâhil olmaları istenir (**E1.5, E2.3**). Bu bölüm kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Metinle ilgili görüşlerini ve tahminlerini belirtirken konuşmalarında konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanmaları beklenir. Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamlarını, görsellere ve sözcüklerin geçtiği cümleye bakarak tahmin etmeleri istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır. Öğrencilerden dinledikleri/izledikleri veya okudukları bir metni mantık çerçevesinde yeniden ifade ederken uygun zaman ifadelerini kullanmaları beklenir (**SDB2.1, KB2.12**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrenciler metnin konusuna ve metindeki bilgilere/olaylara yönelik yaptıkları tahminler üzerine konuşturulur. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunu belirlemelerini sağlayacak etkinlikler yaptırılır. Verilen ipuçları ile metnin konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu bulmaları sağlanır. Öğrencilerden metnin konusuna veya ana fikrine/ana duygusuna yönelik yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**KB2.6, KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olaylara yönelik olumlu ya da olumsuz düşüncelerini nedenleri ile açıklamaları istenir. Öğrencilerin dinledikleri/izledikleri metinlerde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunmaları istenir. Düşünce ve önerilerini belirtirken konu dışına çıkmadan, sözcük tekrarına düşmeden ve farklı anlama yol açacak sözcükler/cümleler kullanmadan konuşma yapmaları istenir. Sözel olarak ifade ettikleri düşüncelerini yazıya aktarmaları istenir. Düşüncelerini yazıya aktarırken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**E3.10**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Yazı okunaklılığı, harfin formu, harfler arası bırakılan boşluk, çizgi takibi, noktalama işaretleri, sözcüğü yazma gibi konularda yaptıkları hatalarını bulmaları ve düzeltmeleri sağlanır. Yazma sürecinde edindikleri olumlu davranışlarını sonraki yazı çalışmalarında kullanmaları beklenir. Bu süreç; kontrol listesi, öz değerlendirme formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden belirledikleri yazma amacına yönelik yazma stratejilerini seçmeleri istenir (**D16.3, KB3.1**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden yazı yazacakları ortamın duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini değerlendirmeleri istenir. Yazı yazacakları ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak anlık ve plansız bir şekilde, Türkçe yazım kurallarına uygun yazı yazmaları sağlanır (**SDB1.2, KB1, KB2.15**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Yazı yazacakları ortamı ve ortama uygun yazma stratejisini seçmeleri istenir. Daha sonra seçtikleri ortam ve stratejiye uygun yazı çalışmaları yaptırılır. Yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerde kullanmaları ve noktalama işaretleri eksik verilmiş bir metnin gerekli yerlerine uygun noktalama işaretlerini koymaları istenir. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri beklenir (**E1.5**). Bu süreç; öz değerlendirme, performans görevi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden okumak için bir amaç belirlemeleri istenir. Bu amaç doğrultusunda ilgi alanlarına göre bir metin seçerek okumaları istenir. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları bir metindeki olayların/durumların günlük yaşamla ilişkisini belirlemeleri ve bunu yazılarında belirtmeleri istenir. Ayrıca yazılarında metinde yer alan görüşlere katılıp katılmama nedenlerini de belirtmeleri istenir. Görsellerle desteklenmiş yazılarını, beden dilini ve ses tonunu doğru kullanarak uygun bir üslupla sınıfta sunmaları beklenir (**KB2.18**). Bu bölüm kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Yaşantı ve ön bilgilerinden yola çıkarak bir konu hakkında konuşma yapma, metin oluşturma, oluşturduğu metinde yazma stratejisini belirleme gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Okuduğu metnin günlük yaşamla bağlantısını kurmasına yönelik etkinlikler ile konuşmalarında bu bağlantıyı yansıtacak örnekler kullanmasını sağlayan destekleme çalışmaları yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

Bu temada Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, gazilik, şehitlik, vatanseverlik vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

ALAN
BECERİLERİ

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL
BECERİLER

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.3. Girişkenlik

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D7. Estetik, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- f) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- g) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.
- d) Çevrim içi iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.
- f) Çevrim içi iletişim sürecini uygun nezaket ifadelerini kullanarak sürdürür.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- i) Dinledikleri/izledikleri veya okuduklarındaki görüşlere katılma veya katılmama kararını nedenleriyle ifade eder.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuma amacına ve ilgi alanına göre okuyacağı metni seçer.
- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- f) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileriyle karşılaştırır.
- g) Okuduğu metindeki iletileri değerlendirir.
- h) Okuduğu metindeki eş anlamlı, zıt anlamlı veya eş sesli sözcükleri sınıflandırır.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
- f) İmzasında adını ve soyadını özgün bir şekilde kullanır.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Ön bilgilerinden hareketle metin yazar.
- c) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini yazar.
- ç) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- h) Yazılarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- i) Yazılarında eş sesli sözcükleri kullanır.
- m) Dinledikleri/izledikleri veya okuduklarındaki görüşlere katılma veya katılmama kararını nedenleriyle yazar.
- n) Serbest yazma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.
- t) Yazılarında benzetme ve örneklendirmeye yer verir.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayrıç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

cesaret, cumhuriyet, Çanakkale Zaferi, fedakârlık, gazilik, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Kût'ül Amâre, millî bayramlar, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, Mustafa Kemal Atatürk, Sarıkamış Harekâtı, şehitlik, vatanseverlik

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; performans görevi, gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktıları hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerden metnin başlığını, görsellerini, biçimsel ve tanıtıcı unsurlarını inceleyerek metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları istenir (KB2.6, KB2.10, KB2.12). Öğrencilerin tahminlerini ifade ederken uygun zamanda söz almaları gerektiği hatırlatılır. Öğrencilerin görselleri incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu bölüm çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrenciler metnin konusuna, metindeki bilgilere/olaylara yönelik yaptıkları tahminler üzerine konuşturulur. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunu belirlemelerini sağlayacak etkinlikler yaptırılır (SDB2.1, KB1, KB3.1). Bu bölüm dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürmeleri, mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri, içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanmaları beklenir (SDB2.1, E1.5, E2.3). Öğrenciler konuşma kurallarını birlikte değerlendirirler (SDB2.2). Bu bölüm kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli okunur. Sesli okuma yapılırken ön bilgilerinden yararlanarak kuralına uygun bir şekilde metni dinlemeleri istenir (D14.1, SDB2.1, E2.1). Bu bölüm kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurmaları ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır (KB2.7, KB2.10, KB3.3). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Okuma sırasında metin uygun yerlerde durdurulur. Görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle öğrencilerden metnin sonrasını tahmin etmeleri istenir (KB2.10, KB2.12, KB2.14). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Okumaya başlamadan önce uygun oturuş pozisyonuna ve metin ile göz arasındaki mesafeye dikkat etmeleri gerektiği hatırlatılır. Öğrencilere sesli okuma yaptırılır. Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek okurken anlamını bilmedikleri sözcükleri tespit etmeleri istenir. Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden anlamını bilmedikleri sözcüklerin anlamlarını metindeki ipuçlarından yararlanarak tahmin etmeleri ve yazmaları istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır (KB2.10, KB2.12). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Verilen ipuçları ile metnin konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu tahmin etmeleri sağlanır. Öğrencilerden metnin konusuna ve ana fikrine yönelik yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (KB2.4, KB2.17, KB2.20). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden dinledikleri, izledikleri veya okuduklarındaki olayları belirlemelerini ve metinde yer alan görüşlere katılıp katılmama durumlarını nedenleriyle yazılı veya sözlü şekilde ifade etmeleri istenir (KB2.18, KB2.3, SDB2.1). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin günlük yaşamla ilişkisini yazmaları istenir. Öğrencilerden okudukları metinde yer alan iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırmaları istenir. Metin içindeki iletileri, metindeki diğer bilgilerle karşılaştırmaları sağlanır (**KB2.8, KB2.14, KB2.17**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden metindeki eş anlamlı, zıt anlamlı ve eş sesli sözcükleri bulup sınıflandırmaları; yazılarında da zıt anlamlı ve eş sesli sözcükleri kullanmaları sağlanır (**KB2.5, KB2.7**). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Belirlenen bir konu hakkında metin yazdırılır. Metni yazarken öğrencilere ön bilgilerinden yararlanmaları gerektiği hatırlatılır. Serbest yazma çalışmalarında öğrencinin yer verdiği görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklamaları sağlanır. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, noktalama işaretlerini yerinde ve kurallına uygun kullanmaları sağlanır. Öğrencilerden anlatımı zenginleştirmek için yazılarında benzetme ve örnekler kullanmaları istenir (**SDB3.3, KB1, KB2.10, KB2.12, KB2.13, KB2.15, KB3.1**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, performans görevi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın önemi vurgulanır, dil bilincinin vatanseverlikle ilişkisine dikkat çekilir. Yazma çalışmasından sonra öğrencilerin yazılarındaki hatalarını bulup düzeltmeleri, yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarmaları istenir (**D15.1, D16.3, D19.1, KB1**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin kendilerine özgü, adını ve soyadını içeren imzalarını oluşturmaları ve yazışmalarında uygun yerde kullanmaları sağlanır (**D7.1, KB1**).

Sınıf içerisinde öğrencilerin çevrim içi konuşmalarda uyulması gereken kuralları pekiştirecekleri etkinlikler yaptırılır. Öğrencilerin etkinlikler esnasında konuşma kurallarına ve nezaket ifadelerine dikkat etmeleri istenir (**SDB2.1**). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Çevrim içi iletişimde konuşma kurallarını ve nezaket ifadelerini kullanmasına yönelik etkinlikler ile eş anlamlı, zıt anlamlı veya eş sesli sözcüklerle ilgili etkinlikler gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

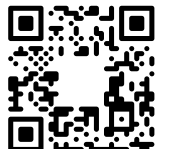
Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki olayları belirlemeye yönelik etkinlikler ile konuşma ve yazma kurallarını uygulayacağı destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: DOĞA VE İNSAN

Bu temada doğa vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

ALAN BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.4. Kendine İnanma(Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.3. Girişkenlik, E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- e) Dinledikleri/izledikleri içerikten hareketle uygun çıkarımlar yapar.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- i) Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurları ile ifade eder.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- b) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini ifade eder.
- d) Konuşmalarında dinlediklerinden/izlediklerinden veya okuduğu metinlerden yola çıkarak nesne ve kişileri karşılaştırır.
- e) Konuşmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Çevrim içi konuşmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- g) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- i) Dinledikleri/izledikleri veya okuduklarındaki görüşlere katılma veya katılmama kararını nedenleriyle ifade eder.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuma amacına ve ilgi alanına göre okuyacağı metni seçer.
- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ğ) Okuduklarındaki olay, durum, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.O.4.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- b) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
- b) Amacına uygun yazma stratejisini seçer.
- c) Belirlediği yazma ortamına (kâğıt/çevrim içi) uygun strateji seçer.
- ç) Seçtiği yazma stratejisine uygun yazma çalışması yapar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirir.
- c) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini yazar.
- g) Yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- ı) Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- k) Ayrıntılı yönergeler yazar.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

afetlere hazırlık, canlılar, çevre, doğa, doğal kaynaklar, doğal miras, doğa olayları, tasarruf

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, öz değerlendirme formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Metnin başlığı, görselleri, biçimsel ve tanıtıcı unsurları incelenerek metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunulması ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturulması sağlanır (KB2.6, KB2.12, KB2.16). Öğrencilere tahminlerini ifade ederken uygun zamanda söz almaları gerektiği hatırlatılır (E2.1, D14.3). Öğrencilerin görselleri incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere metnin konusuna, metindeki bilgilere/olaylara yönelik tahmin yaptırılır ve öğrencilerin tahminleri üzerinde konuşmaları sağlanır. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunu belirlemelerini, vurgu ve tonlamaya dikkat etmelerini sağlayacak etkinlikler yaptırılır (E1.5, SDB2.1, E2.3, KB1, KB2.3, KB3.1). Konuşmalarında konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanmaları beklenir. Konuşmalarına başlamadan önce Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (D19.1). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürmeleri, mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri, içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanmaları beklenir (SDB2.1). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metnin gelişme bölümü sesli bir şekilde okunurken öğrencilerin görsellerden ve okunan bölümdeki iletilerden yararlanarak metnin eksik bırakılan bölümlerini yazılı ve/veya sözlü şekilde devam ettirmeleri istenir (KB2.10, KB2.12, KB2.14). Bu süreç; öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Metin, öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde okunur. Öğretmen tarafından sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni dinleme kurallarına uygun dinlemeleri istenir (D14.3). Öğrencilerin metni dinlerken ön bilgilerinden yararlanmaları ve yaşantılarıyla metin arasında ilişki kurmaları sağlanır. Daha sonra ise metnin günlük yaşamla ilişkisini ve metinle ilgili yaptığı çıkarımları ifade etmeleri istenir (KB2.4, KB2.10, KB2.12). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden dinledikleri metindeki olayların öncesinde neler olduğunu tahmin etmeleri istenir (KB2.4, KB2.10, KB2.12, KB2.14). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Okumaya başlamadan önce uygun oturuş pozisyonuna ve metin ile göz arasındaki mesafeye dikkat etmeleri gerektiği öğrencilere hatırlatılır. Daha sonra öğrencilere sesli okuma yaptırılır.

Öğrencilerin okuma sırasında yaptıkları noktalama, telaffuz, vurgu ve tonlama gibi hatalarını düzeltmeleri ve edindikleri davranışları sonraki okumalarına aktarmaları beklenir (**E1.4, KB2.15, KB2.17**). Öğrencilerin bu hatalarını gelişim fırsatı olarak değerlendirmeleri istenir (**D16.3**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Okuma sırasında metin uygun yerlerde durdurulur. Öğrencinin gözsellerden ve verilen bilgilerden hareketle metnin sonrasına yönelik oluşturdukları tahminlerini yazılı ve/veya sözlü şekilde ifade etmeleri istenir.

Dinledikleri/izledikleri ve okudukları metinler hakkındaki düşüncelerini jest ve mimik, beden duruşu, vurgu, tonlama ve ses tonuna dikkat ederek ifade etmeleri istenir. Dinlediği/izlediği metindeki benzerlik ve farklılıkları belirler. Metindeki görüşlere katılıp katılmadıklarını nedenleriyle ifade etmeleri istenir. Dinlediği/izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini yazmaları istenir. Metin ile ilgili düşüncelerini anlatırken zaman ifadelerini (geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman) doğru kullanmaları beklenir (**SDB2.1, E1.2, E2.3, KB2.3, KB2.18**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilere verilen ipuçları ile metnin konusu ve ana fikri/ana duygusu buldurulur. Öğrencilerden metnin konusuna ve ana fikrine/ana duygusuna yönelik yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**KB2.10, KB2.13, KB2.14**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden okudukları metinde yer alan fiziksel, sosyal, duygu durumu vb. ile ilgili verilen bilgileri ve karakterleri belirlemeleri; daha sonra olayı/bilgiyi kısaca analiz etmeleri ve bu bilgiyi doğru yorumlamaları beklenir (**SDB2.3, KB2.3, KB2.17, KB2.20**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden dinlediği/izlediği metindeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirmeleri istenir. Öğrencilerden dinledikleri, izledikleri veya okuduklarındaki farklı olay, durum, nesne ve karakterleri çeşitli özelliklerine göre sınıflandırmaları, nesne ve kişileri karşılaştırmaları istenir. Öğrencilerin yaptıkları sınıflama ve karşılaştırmaları yazılı veya sözlü şekilde ifade etmeleri istenir. Yazılarında varlıkları benzerlikleri ve farklılıklarına göre sınıflandırırken zıt anlamlı ve eş anlamlı sözcükleri kullanmalarına yönelik çalışmalar yaptırılır. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**KB1, KB2.4, KB2.5, KB2.7**). Çevrim içi konuşmalarında sınıflandırma yaparken dijital okuryazarlık kazandırılır. (**SDB2.1, OB1, OB2**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere belirledikleri yazma ortamında ve belirledikleri bir amaç doğrultusunda gerçekleştirecekleri bir yazma görevi verilir. Öğrencilerden serbest yazma çalışmaları yaparken uygun yazma stratejilerini seçmeleri beklenir. Yazılarında konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları, sözcükleri yerinde, anlamına uygun kullanmaları ve noktalama işaretlerine dikkat etmeleri istenir (**E1.5, E2.3, E3.4, SDB2.1, KB1, KB2.8, KB3.1**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları istenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları beklenir. Öğrencilerin yönerge yazmak için plan oluşturmaları sürecinde çalışkanlık değerine vurgu yapılır (**D3.2, E3.7, KB2.13**). Bu süreç, kontrol listesi ve performans görevi ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Duygu ve düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurlarını kullanarak ifade edebileceği etkinlikler ile okuduğu metni çözümleme ve değerlendirmeye yönelik zenginleştirme çalışmaları yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleleri uygun zaman ifadeleri kullanmasına yönelik etkinlikler ile okuma sürecindeki hatalarını düzeltmeye yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KÜTÜPHANEMİZ

Bu temada okuryazarlık türleri, okuma sevgisi vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

ALAN BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.3. Girişkenlik, E3.4. Gerçeği Arama, E3.9. Şüphe Duyma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D8. Mahremiyet, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarma Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/ Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Konuya, amacına ve ilişkinin türüne uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.4.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde verilen bilginin ve kaynağının doğruluğunu sorgular.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.
- e) Yüz yüze iletişim sürecini uygun nezaket ifadelerini kullanarak sürdürür.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ö) Sık karşılaşılan atasözlerinin anlamlarını söyler.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Atasözlerini konuşma bağlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.K.4.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Başkalarının konuşmalarındaki hataları fark eder.
- b) Başkalarının konuşmalarındaki hataları düzeltir.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuma amacına ve ilgi alanına göre okuyacağı metni seçer.
- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak ilgi alanına uygun çıkarım yapar.
- e) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak metnin amacına uygun çıkarım yapar.
- f) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.

- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- d) Gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirler.

T.O.4.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- ç) Tür veya ilgi alanına göre okuma tercihini belirtir.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
- d) Yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
- e) Çevrim içi yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
- g) Yazacağı metnin türüne uygun yazma planı hazırlar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- d) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metne ilişkin çıkarımlarını planlı bir biçimde yazar.
- g) Yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- j) Dinlediği, izlediği bir olayı veya okuduğu bir metni mantıksal ilişkilere uygun şekilde kendi ifadeleriyle yazar.
- l) Çevrim içi ortamda dijital mahremiyete dikkat ederek yazar.
- n) Serbest yazma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.
- o) İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, anlık ileti) ifade eder.
- p) Edindiği bilginin kaynağını yazar.
- r) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılarını sunar.
- s) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş öyküleyici türdeki yazılarını sunar.
- ş) Dijital araçları kullanarak hedef kitleye uygun türde yazılarını sunar.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Yazacağı metin türünün özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- c) Yazılarında deyim ve atasözlerini içeriğe uygun kullanır.
- ç) Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

dil sevgisi, e-kitap, edebî şahsiyetler, kitabevi, kitaplar, kütüphaneler, metinlerarasılık, okuma alışkanlığı, okuma hakkı, okuma serüveni, okuma sevgisi, okur kimliği, sözlük kültürü, süreli yayınlar, yaratıcı okuma, yazılı kültür, z-kütüphane

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, öğrenci ürün dosyası ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip ol-
dukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi ma-
teriyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, oku-
ma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinlikler yaptırılarak öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerden metnin başlığını, görsellerini, biçimsel ve tanıtıcı unsurlarını in-
celeyerek metnin konusu, metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları
ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları istenir (KB2.6, KB2.10, KB2.12, KB2.16).
Tahminlerini ifade ederken uygun zamanda söz almaları gerektiği hatırlatılır (E2.1, D14.3).
Öğrencilerin görselleri incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu
süreç; kontrol listesi, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim esnasında metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve
tonlamaya dikkat edilerek sesli okunur. Metni okumaya başlamadan önce öğrencilerden
metnin konusuna göre amaç oluşturmaları, bu amaca uygun dinleme/izleme stratejisi be-
lirlemeleri ve seçmelerine yönelik etkinlikler yaptırılır (KB1, KB2.5, KB3.1). Bu süreç; öz
değerlendirme formu, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğretmen
tarafından sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni dinleme kurallarına uygun dinleme-
leri istenir. Öğrencilerden dinleme/izleme sırasında yaptıkları hataları belirlemeleri istenir
ve bu hatalar ile ilgili öğrencilere geri dönütler verilir. Dinleme/izleme esnasında edindik-
leri doğru davranışları sonraki dinlemelerine aktarmaları beklenir (D14.3, E2.1, KB2.15,
KB2.17). Bu süreç; öz değerlendirme formu, kontrol listesi veya gözlem formu ile de-
ğerlendirilebilir. Öğrencilerden dinlerken ön bilgilerinden yararlanmaları ve metindeki iletileri
ön bilgileri ile karşılaştırmaları sağlanır (SDB1.1, KB2.4, KB2.12, KB3.3). Bu süreç, çalışma
kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Okuma sırasında metin uygun yerlerde
durdurulur. Görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle metnin öncesinin ve sonrasının
tahmin edilmesi istenir (KB2.10, KB2.12, KB2.14). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem
formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilere sesli okuma yaptırılır.

Okuma esnasında noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaları ve okurken anlamını bilmediği sözcükleri tespit etmeleri istenir. Okudukları metindeki iletilerle ön bilgilerini karşılaştırmaları sağlanır (**SDB1.1, KB2.4, KB2.12, KB2.14, KB3.3**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrenciler metne yönelik yaptıkları tahminler üzerinde konuşturulur. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunu belirlemelerini sağlayacak etkinlikler yaptırılır (**E1.5, SDB2.1, KB1, KB3.1**). Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri beklenir (**E1.5, E2.3, SDB2.1, KB1**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürmeleri, mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri, anlamlı ve kuralları cümleler kullanmaları, içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanmaları ve konuşmalarında nezaket kurallarına yer vermeleri beklenir (**E1.5, E2.3, SDB2.1, KB1, KB3.1**). Nezaket kurallarına yer vermenin ve Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D14.3, D19.1**). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Diğer öğrencilerin metne yönelik konuşma yapan konuşmacının hatalarını belirlemeleri istenir. Konuşmalarında fark edilen zaman ifadelerini yanlış kullanma, sözcük, ek ve deyimleri bağlamına uygun kullanmama, vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat etmeme gibi hataları düzeltmelerine yönelik çalışmalar yaptırılır (**KB2.17**). Başkalarının hatalarını fark ederken adil olmaları beklenir (**D1.2**). Bu süreç, kontrol listesi veya akran değerlendirme ile değerlendirilebilir. Öğrencilere verilen ipuçları ile metnin konusu ve ana fikri/ana duygusu buldurulur. Öğrencilerden metnin konusuna ve ana fikrine/ana duygusuna yönelik yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir. Öğrencilerden okudukları metinlerde yer alan verilerden yararlanarak metnin amacına ve kendi ilgi alanına uygun çıkarımlar yapmaları istenir (**KB2.10, KB2.13, KB2.14**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Metinle ilgili düşüncelerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde söz almaları istenir (**SDB2.1, D14.3, KB3.1**). Öğrencilerin düşüncelerini ifade ederken konuşma amacına ve türüne göre konuşma içeriğini belirlemeleri sağlanır (**KB3.1**). Dinlediği/izlediği bir olayı veya okuduğu metni mantıksal ilişkilere uygun şekilde kendi ifadeleri ile yazmaları istenir. Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Karakterlerle ilgili verilen bilgileri (fiziksel, sosyal, duygu durumu vb.) belirleyip analiz ettikten sonra serbest yazma çalışmaları yaptırılır. Öğrencilerin serbest yazma çalışmalarında yer verdiği görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklamaları sağlanır (**SDB2.1, SDB2.3, E3.4, E3.9, KB2.4, KB2.8, KB2.13, KB2.17, KB2.20, KB3.1**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Yazılarında farklı karakter, olay, durum ve nesnelerin çeşitli özelliklerini belirleyerek sınıflandırma yapmaları istenir (**OB1, KB2.5, KB2.7**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Günlük hayatta sıklıkla duydukları atasözlerinin anlamlarını dijital ve basılı kaynaklardan araştırarak söylemeleri istenir. Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir. Anlamını öğrendikleri deyimleri ve atasözlerini yerinde ve anlamına uygun olarak yazılı veya sözlü şekilde ifade etmeleri istenir. Konuşma esnasında kullandıkları atasözlerini bağlamına uygun kullanmalarına yönelik etkinlikler yaptırılır (**SDB2.1, KB2.4, KB2.13, KB2.20, KB3.1**). Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

İstek, şikâyet ve önerilerini mektup, dilekçe, tebrik kartı, ileti, elektronik posta, anlık ileti vb. türlerden birini kullanarak planladıkları şekilde ifade etmeleri istenir. Öğrencilerden yazma planı oluşturmaları beklenir (**D3.2, E1.3, KB2.5**). Kullanacakları metnin türüne ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini ifade edebilecekleri bir yazma planı oluşturmaları ve bu plana uygun yazılar yazmaları sağlanır. Yazışmalarını belirli bir kişiye/gruba hitap ederek başlatmaları istenir. Yazışmalarını iletişime uygun bir şekilde (hâl hatır sorma, duygu/bilgi paylaşımı vb.) sürdürmeleri beklenir. İyi dileklerini iletme ve vedalaşma ifadeleri ile yazışmalarını sonlandırmaları beklenir. Yazım kurallarına dikkat etmeleri, yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun bir şekilde, noktalama işareti kurallarına dikkat ederek içeriğe uygun zaman ifadeleri kullanmaları beklenir. Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları ve bu plana uygun yönergeler yazmaları istenir. Öğrenciler yazma planı oluştururken çalışkanlığa vurgu yapılır (**SDB1.2, SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1, KB2.5, KB2.13, KB2.20, KB3.1**). Çevrim içi yazışmalarda kişisel bilgilerin gizliliği vurgulanırken dijital mahremiyete önem verilmesi gerektiği hatırlatılır (**D8.2**). Çevrim içi yaptığı yazışmalarda dijital okuryazarlığa vurgu yapılır (**OB2**). Bu süreç; kontrol listesi, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarına uygun bir metin (hikâye, gazete ve dergi yazısı, karikatür, çizgi film, video vb.) seçmeleri istenir. İlgi alanlarına göre seçtikleri metindeki gerçek ve mecaz anlamı sözcükleri belirleyip metinle ilişkisini açıklamaları istenir (**KB2.4**). Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Seçtikleri metinde yer alan bilgilerin kaynağını ve doğruluğunu sorgulamaya yönelik etkinlikler ile ulaşılan düşünceleri içeren planlı bir yazma çalışması yaptırılır (**E3.4, E3.9, KB2.8, KB2.10, KB3.1**). Bilginin kaynağı sorgulanırken bilgi okuryazarlığı kazandırılır (**OB1**). Öğrencilerden seçtikleri metne yönelik oluşturdıkları kendilerine özgü farklı görüş ve düşüncelerini planlı bir şekilde yazmaları istenir. Bu süreç; öz değerlendirme formu, kontrol listesi veya öğrenci ürün dosyası ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için hedef kitleye uygun görsellerle desteklenmiş açıklayıcı veya öyküleyici türdeki yazılarını sunmaları beklenir. Hedef kitleye uygun türdeki yazılarını dijital araçlar aracılığıyla sunmaları istenir. Yazılarını hazırlarken kullandıkları bilgilerin kaynağını, nereden aldıklarını yazılarının sonuna eklemeleri sağlanır (**OB2, KB2.8**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Gerçek, mecaz ve terim anlamı sözcüklerin metinle ilişkisini belirlemeye yönelik etkinlikler ile yazılarında deyim ve atasözlerini kullanmaya yönelik zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Dinleme ve konuşma kurallarının gerçekleştirilmesine yönelik etkinlikler ile hazırladığı yazma planına uygun serbest yazma çalışmaları gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: KENDİMİZİ GELİŞTİRİYORUZ

Bu temada sanat, spor, edebiyat vb. tema içeriğine uygun ilgili dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/izleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.3. Girişkenlik, E3.4. Gerçeği Arama, E3.9. Şüphe Duyma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D8. Mahremiyet, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.D.4.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde verilen bilginin ve kaynağının doğruluğunu sorgular.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ğ) Konuşmalarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
ı) Dinlediklerini/izlediklerini veya okuduklarını mantıksal ilişkilere bağlı olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
m) Konuşmasında örneklendirmeye yer verir.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- d) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.
e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
i) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü, de, ki) doğru kullanır.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/ olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
ç) Okuduğu metindeki iletileri benzerlik ve/veya farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.O.4.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- c) Okuduğu metinde verilen bilginin ve kaynağının doğruluğunu sorgular.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
d) Yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
e) Çevrim içi yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) *Ön bilgilerinden hareketle metin yazar.*
- ç) *Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.*
- e) *Yazışmalarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.*
- f) *Çevrim içi yazışmalarında kişi ve nesneleri benzerlik ve farklılık bakımından karşılaştırır.*
- ğ) *Çevrim içi yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.*
- j) *Dinlediği, izlediği bir olayı veya okuduğu bir metni mantıksal ilişkilere uygun şekilde kendi ifadeleriyle yazar.*
- n) *Serbest yazma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.*
- u) *Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini yazar.*

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- e) *Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.*

T.Y.4.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) *Yazılarında hatalarını bulur.*
- b) *Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.*
- c) *Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

estetik, ilgi, merak, oyun, özgünlük, sanat, spor, tiyatro

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öğrenci ürün dosyası ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinlikler yaptırılarak öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerden metnin başlığını, görsellerini, biçimsel ve tanıtıcı unsurlarını incelemeleri istenir. Böylece metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları beklenir (KB2.6, KB2.10, KB2.12, KB2.16). Görselleri incelemeleri esnasında görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4). Bu sürecin sonunda ölçme ve değerlendirme aracı olarak çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılabilir.

Metinle etkileşim esnasında metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli okunur. Öğretmen tarafından sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni dinleme kurallarına uygun şekilde dinlemeleri istenir (SDB2.1, D14.3, E2.1). Bu aşamada gözlem formu veya kontrol listesi kullanılabilir. Okuma sırasında metin uygun yerlerde durdurulur. Görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle olayın/bilginin öncesi ve sonrasının tahmin edilmesi istenir (KB2.6, KB2.10, KB2.12, KB2.16). Öğrencilere sesli okuma yaptırılır. Okuma esnasında öğrencilerden noktalama işaretlerine dikkat etmeleri, anlamını bilmedikleri sözcükleri tespit etmeleri istenir. Öğrencilerden anlamını bilmedikleri sözcüklerin anlamlarını metindeki ipuçlarını kullanarak tahmin etmeleri ve tahminlerini yazmaları istenir (OB1, KB2.10, KB2.12). Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılır. Öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır. Bu süreçte çalışma kâğıdı, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrenciler metne yönelik yaptıkları tahminler üzerinde konuşturulur. Metnin konusuna yönelik kendi yaşantılarından örnekler vermeleri istenir. Konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürmeleri, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü, de, ki) doğru ve yerinde kullanmaları beklenir (SDB1.3, SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1, KB3.1). Öğrencilere verilen ipuçları ile metnin konusu ve ana fikri/ana duygusu buldurulur. Metnin konusuna ve ana fikrine/ana duygusuna yönelik yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (SDB2.1, E3.4, KB2.10, KB2.13, KB2.14, KB2.17). Karakterlerle ilgili verilen bilgileri (fiziksel, sosyal, duygu durumu vb.) belirleyip analiz etmeleri sağlanır (SDB2.3, KB2.4, KB2.17, KB2.20). Bu süreçte gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı ile ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde gerçekleşen olay, durum ya da duyguyu mantıksal ilişkilere bağlı bir şekilde kendi cümleleriyle sözlü ve yazılı biçimde ifade etmeleri istenir (KB2.3, KB2.13, KB2.14). Gözlem formu, performans görevi, çalışma kâğıdı ile süreç değerlendirmesi yapılabilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metindeki iletileri benzerlik ve farklılıkları açısından incelemeleri istenir (KB2.4, KB2.5.). Metnin içeriğindeki benzerlik ve farklılık ile ilgili görüşlerini örnekler vererek açıklamaları beklenir (SDB2.1, KB1). Konuşmalarında varlıkların benzerlik ve farklılıklarını sınıflandırırken eş anlamlı sözcükler kullanmaları sağlanır (KB1, KB2.5). Bu süreç, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metindeki olay ve durumları kendi cümleleri ile söylemeleri sağlanır (**SDB2.1, KB2.3, KB2.14**). Metni kendi düşünceleriyle ifade ederken bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü) doğru ve yerinde kullanmaları beklenir (**KB1, KB3.1**). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilen bilgi ve kaynağının yazılı ve çevrim içi kaynaklardan araştırılması ve doğruluğunun sorgulanması sağlanır (**E3.4, E3.9, D3.2, KB2.8**). Çevrim içi yapılacak araştırma sürecinde öğrencilerin dijital ve bilgi okuryazarlığı desteklenir (**OB2, OB1**). Bu süreç; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, öğrenci ürün dosyası kullanılarak değerlendirilebilir.

Belirlenen bir konu hakkında ön bilgilerinden yararlanarak metin yazmaları istenir. Yazılarında noktalama kurallarına uymaları, görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklamaları sağlanır (**SDB2.1, E3.4, E3.9, KB1, KB2.8, KB2.12, KB2.13, KB2.16, KB3.1**). Bu süreçte çalışma kâğıdı, öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir. Yazma çalışmasından sonra yazılarındaki hatalarını bulup düzeltmeleri, yazılarındaki uygun davranışlarını sonraki yazılarına aktarmaları sağlanır. (**E1.3, D16.3, KB2.15**). Bu süreç; öz değerlendirme formu, performans görevi, çalışma kâğıdı veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilere mektup, tebrik kartı, davetiye, elektronik posta gibi yazma çalışmaları yaptırılır. Yazışmalarını/çevrim içi yazışmalarını belirli bir kişiye/gruba hitap ederek başlatmaları istenir. Yazışmalarını iletişime uygun bir şekilde (hâl hatır sorma, duygu/bilgi paylaşımı vb.) sürdürmeleri beklenir. Yazışmalarını iyi dileklerini iletme ve vedalaşma ifadeleri ile sonlandırmaları sağlanır (**KB1, KB2.5, KB3.1**). Çevrim içi yazışmalarda kişisel bilgilerin gizliliğine dikkat edilmesi gerektiği belirtilirken dijital mahremiyetin üzerinde durulur (**D8.2**). Çevrim içi yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırmaları istenir (**KB2.5, KB2.7**). Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında kişi ve nesneleri benzerlik ve farklılıklarına göre karşılaştırmaları beklenir (**KB2.4, KB2.7**). Bu süreç; çalışma kâğıdı, gözlem formu, kontrol listesi veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Dinlediklerini/izlediklerini, okuduklarını mantıksal ilişkilere bağlı olarak kendi sözcükleri ile sözlü veya yazılı olarak ifade etmeye yönelik zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

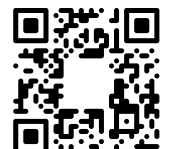
Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Yazılarında ve konuşmalarında eş anlamlı sözcükleri kullanmaya yönelik etkinlikler ile okuduklarını çözümleyebilme gibi destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. TEMA: BİLİM VE TEKNOLOJİ

Bu temada bilim ve teknoloji vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.
- e) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

T.D.4.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.
- b) Dinleme/izleme yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak dinler.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ç) Dinlediği/izlediği bir konuya ilişkin çıkarımlarını planlayarak konuşur.
- h) Konuşmalarında eş sesli sözcükleri kullanır.
- ı) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.K.4.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma ortamının konuşma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.
- b) Konuşma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak konuşur.

T.K.4.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- ç) Metni yazar rolünde değerlendirerek ifade eder.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- ı) Okuduğu metinlerde "de" ve "ki" bağlaçlarının anlam üzerindeki etkisini fark eder.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- f) Çevrim içi okumada aradığı bilginin yerini doğru olarak bulur.
- g) Okuduğu metindeki noktalama işaretlerinin içerikle ilişkisini belirler.
- ğ) Okuduğu metindeki içerik ve görsel (tablo, grafik vb.) arasındaki ilişkiyi belirler.

T.O.4.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuma sürecini etkileyen fiziksel etmenleri düzenler.
- b) Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.

T.O.4.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- d) Basılı materyali okuma sürecindeki olumlu davranışlarını çevrim içi okuma sürecine aktarır.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Ön bilgilerinden hareketle metin yazar.
- f) Çevrim içi yazışmalarında kişi ve nesneleri benzerlik ve farklılık bakımından karşılaştırır.
- k) Ayrıntılı yönergeler yazar.
- n) Serbest yazma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.
- ü) Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Yazım kurallarına uygun yazar.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- d) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metni yazarın gözünden değerlendirdiği yazılar yazar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

araştırma, bilişim ve kodlama, bilim insanı, deney, icat, keşif, kıtalar, merak, mucit, sorgulama, ülkeler

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

 Okuma öncesinde öğrencilerden okuyacakları metnin başlığını ve görsellerini incelemeleri istenir. Öğrenciler metnin başlığını ve görsellerini inceledikten sonra metnin içeriği ile ilgili görüşlerini ifade eder (**KB2.10, KB2.12**). Öğrencilerin görselleri inceleme sırasında görsel okuryazarlığı desteklenirken metnin içeriğine karşı merak oluşturmaları sağlanır (**E1.1, OB4**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

  Bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) özelliklerini dikkate alarak konuşma yapmaları istenir. Öğrencilerin yakın çevrelerindeki kişilerle (aile bireyleri, arkadaşları veya öğretmenleri) nasıl iletişim kurmaları gerektiğini ayırt etmeleri beklenir (**SDB2.1, SDB2.3, E1.5, KB1, KB2.2, KB3.1**). Konuşmalarında konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanmaları ve benzetmelere yer vermeleri beklenir (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1**). Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

  Öğrencilerin konuşma yaptıkları ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini olumlu ve olumsuz yönleriyle açıklamaları beklenir (**SDB1.3, KB2.14, KB2.17**).

 Dinleme süreci başlamadan önce öğretmen tarafından dinleme kuralları hatırlatılır. Dinleme esnasında etkin dinleme yapması ve konuşana saygı duymaları gerektiğine vurgu yapılır (**D14.3, D4.2, SDB2.1**). Öğrencilerden bulunduğu ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) özelliklerini dikkate alarak dinlemeleri beklenir. Dinleme/izleme yaptıkları ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini olumlu ve olumsuz yönleriyle açıklamaları istenir (**SDB1.3, KB2.14, KB2.17**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

 Öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak için dinleme/izleme metni ile ilgili etkinlikler yaptırılır. Ön bilgilerinden yola çıkarak dinleme/izleme amacına uygun dinlemeleri beklenir. Dinlediği/izlediği metindeki kişi ya da karakterlerin beden dili ile metinde geçen iletilerin birbiriyle uyumlu olup olmadığını değerlendirerek ifade etmeleri istenir (**KB2.8, KB2.17**). Dinlediği/izlediği iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirlemeleri istenir. Dinlediği/izlediği olaya ilişkin düşüncelerini belirlemeleri istenir. Düşüncelerini benzerlik-farklılık, neden-sonuç durumlarına göre sınıflandırarak bir konuşma planı hazırlamaları beklenir. Öğrencilerin konuşmalarının giriş kısmında dinlediği/izlediği olayı tanımlamaları; olayı tanımladıktan sonra çıkarımlarını detaylandırmak için örneklerden, karşılaştırmalardan yararlanmaları; olayı detaylandırdıktan sonra çıkarımlarına ilişkin genel bir özet yaparak konuşmalarını bitirmeleri istenir. Konuşmalarını yaparken eş sesli sözcükler kullanmaları beklenir (**KB2.5, KB2.10**). Bu süreç; çalışma kâğıdı, gözlem formu, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

 Öğrencilerden okumaya başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan okumaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir. Okumaya elverişli olmayan ortamı elverişli duruma getirmeleri sağlanır (**KB2.11**). Daha sonra bulunduğu ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) özelliklerini dikkate alarak okumaları beklenir. Bu süreç; gözlem formu, öz değerlendirme formu, performans görevi, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

 Öğrencilerin okumaya yönelik olumlu davranışlarını çevrim içi kaynaklardan okuma yaparken de kullanmaları istenir. Aradığı bilgiye ulaşmak için çevrim içi kaynakları doğru kullanmaları sağlanır. Öğrencilerin aradıkları bilginin kaynağını bulurken bilgi okuryazarlığı, olumlu davranışlarını çevrim içi okuma sürecine aktarırken dijital okuryazarlığı kazanmaları beklenir (**OB1, OB2, D16.3, KB2.8**).

Bu süreç, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin ilk olarak öğretmen tarafından sesli bir şekilde okunur. Daha sonra öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir. Noktalama işaretlerinin metne kattığı duygu ve anlamın belirlenmesi istenir. Noktalama işaretlerinin metne kattığı duygu ve anlamın belirlenmesi istenir. Metnin içeriği ile ilgili görsellere bakarak metindeki bilgilerle uyumunu belirlemeleri beklenir (**KB2.4**). Metinde yer alan "de" ve "ki" bağlaçlarının nasıl kullanıldığı üzerinde durulur. Bu süreç; gözlem formu, öz değerlendirme formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ön bilgileri ile okudukları metin arasında ilişki kurarak metni anlamlandırmaları beklenir. Metnin içeriğine uygun olarak kendi yaşantılarından örnekler vererek karşılaştırma yapmaları sağlanır (**KB3.3, KB2.7, KB2.16**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerin karakterlerle ilgili verilen bilgileri (fiziksel, sosyal, duygu durumu vb.) belirleyip analiz etmeleri istenir (**SDB2.3**). Bu süreç, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinlediği/izlediği metindeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirmeleri istenir. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin konusunu bulmaları beklenir (**KB2.6, KB2.13**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen mesajı belirlemeleri beklenir (**KB2.14**). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerin belirli bir konuda verilen yazma görevini anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirmeleri istenir (**KB1, KB2.15**). Yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerde kullanmaları ve noktalama işaretleri eksik verilmiş bir metnin gerekli yerlerine uygun noktalama işaretlerini koymaları beklenir. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri sağlanır. Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanmaları sağlanır. Belirli bir konuda yazdıkları anlık ve plansız yazılarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklamaları istenir. Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Kendilerini dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin yazarının yerine koyarak metni değerlendirmeleri istenir. Öğrencilerden metin yazma çalışmaları yaparken ön bilgilerini kullanmaları beklenir. Kendilerini metnin yazarı yerine koyarak yazılar yazmaları beklenir. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1**). Yazı çalışmaları yaparken yazım kurallarına dikkat ederek yazmaları beklenir. Bu süreç; çalışma kâğıdı, öz değerlendirme formu veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Çevrim içi yazılarında yer verdikleri nesne ve kişileri çeşitli özelliklerine göre karşılaştırmaları istenir (**KB2.7**). Çevrim içi yazışmalarında dijital okuryazarlık kazandırılır (**OB2**). Bu süreç, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları beklenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları istenir (**KB2.3**). Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Okuduğu metinlerdeki "de" ve "ki" bağlaçlarının anlam üzerindeki etkisini fark etme ile dinlediği/izlediği veya okuduğu metni yazarın gözünden değerlendirdiği yazılar yazma gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Dinleme ve konuşma kurallarını uygulamaya yönelik etkinlikler ile okuduğu metindeki noktalama işaretlerinin içerikle ilişkisini ortaya koymasını destekleyen çalışmalar yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. TEMA: GEÇMİŞTEN GELECEĞE MİRASIMIZ

Bu temada Türk kültürü, millî ve manevi değerler vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal farkındalık

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- i) Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurları ile ifade eder.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- e) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- b) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini ifade eder.
- e) Konuşmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Çevrim içi konuşmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- g) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- i) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kurar.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ğ) Okuduklarındaki olay, durum, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- l) Okuduğu metinlerde "de" ve "ki" bağlaçlarının anlam üzerindeki etkisini fark eder.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.O.4.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- b) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
- b) Amacına uygun yazma stratejisini seçer.
- c) Belirlediği yazma ortamına (kâğıt/çevrim içi) uygun strateji seçer.
- ç) Seçtiği yazma stratejisine uygun yazma çalışması yapar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirir.
- g) Yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- ı) Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- k) Ayrıntılı yönergeler yazar.
- ü) Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Yazım kurallarına uygun yazar.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

adalet, aile bütünlüğü, çalışkanlık, dostluk, duyarlılık, dürüstlük, estetik, iletişim, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük, sabır, sağlıklı yaşam, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, oyun temelli değerlendirme, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, öğrenci ürün dosyası ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin bir kaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (**SDB2.1, E1.1**).

Metnin içeriği hakkında bilgi edinilmesi için metnin başlığının, görsellerinin, biçimsel ve tanıtıcı unsurlarının incelenmesi sağlanır. Öğrencilere "Metinde neler anlatılmış olabilir?" gibi sorular yöneltilerek metnin içeriğini tahmin etmeleri beklenir (**OB4**). Metnin içeriğine yönelik fikir sahibi olmaları ve metnin içeriği ile ilgili görüşlerini ifade etmeleri istenir. Öğrencilerin tahminlerini akılda tutmaları veya defterlerine yazmaları sağlanır. Süreç sonunda tahminleri ile metinde geçen konuyu karşılaştırmaları istenir (**SDB2.1, SDB2.3, E1.1, KB2.10, KB2.12**). Bu süreçte gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile ölçme ve değerlendirme yapılabilir. Öğrenciler tahminleri ile ilgili konuşurken onlara konuşma kuralları hatırlatılır ve kurallara uymanın önemi vurgulanır. Süreç içerisinde kurallara uygun bir şekilde konuşma yapan ve bu kuralları beceri hâline dönüştüren öğrencilerin olumlu davranışlarını pekiştirmeye yönelik etkinlikler yapılır. Konuşma sırasında konuşmacının sözünü kesmeden konuşmaya nasıl dâhil olabileceği söylenir (**D14.3**). Konuşma sırasında konuşma üslubunun katılımcıların özelliklerine göre belirlenmesi, vurgu ve tonlamaya dikkat edilmesi beklenir. Konuşurken öğrencinin konu dışına çıkmaması, sözcük tekrarına düşmemesi ve farklı anlama yol açacak sözcükler/cümleler kullanmaması beklenir. Konuşmaya başlamadan önce Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D19.1, SDB2.1, E1.5, KB3.1, KB1**). Bu süreçte gözlem formu ve kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Dinleme süreci başlamadan önce dinleme kuralları hatırlatılır. Metin, öğretmen tarafından sesli bir şekilde okunur ve öğrencilerden dinleme sırasında not almaları istenir. Dinleme kuralları hatırlatılır, sınıf arkadaşlarını etkin dinlemeleri gerektiğine vurgu yapılır (**D4.2, D14.3, SDB2.1**). Öğretmen tarafından metnin sadece gelişme bölümü okunur ve verilen bilgilerden yola çıkılarak metnin öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunulması ve tahminlerin not alınması istenir. Öğrencilerin dinledikleri metinle ilgili görüşlerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde konuşmaya dâhil olmaları sağlanır. Öğrencilerin not aldığı görüşleri uygun zamanda ifade etmeleri ve not aldığı soruları uygun zamanda sormaları beklenir. Dinleme sırasında konuşmacının sözünü kesmeden konuşmaya nasıl dâhil olabileceği hatırlatılır (**D14.3**). Öğrencilerin dinlediği metnin hakkındaki düşüncelerini sözcükler, jest ve mimik, beden duruşu, vurgu, tonlama ve ses tonuna dikkat ederek açıklamaları beklenir. Daha sonra öğrencilerden metni noktalama işaretlerine dikkat ederek önce sessiz sonra sesli okumaları istenir. Ön bilgileri ile okudukları metin arasında ilişki kurarak metni anlamlandırmaları beklenir. Metnin içeriğine uygun olarak kendi yaşantılarından örnekler vererek karşılaştırma yapmaları sağlanır (**SDB1.3, SDB2.1, KB2.12, KB3.1**). Bu süreçte gözlem formu, kontrol listesi, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir. Metinde yer alan "de" ve "ki" bağlaçlarının nasıl kullanıldığı üzerinde durulur. Öğrencilerin okuma sırasında yaptıkları noktalama, telaffuz, vurgu ve tonlama gibi hatalarını düzeltmeleri beklenir. Okuma sürecinde edinilen olumlu davranışların sonraki okumalara aktarılması sağlanır. Öğrenciler hatalarını düzelterip sonraki okumalarına aktarırken hatalarını gelişim fırsatı olarak değerlendirmeleri ve sorumluluk kazanmaları beklenir (**D16.3**).

Daha sonra öğrencilerden okudukları metni kısaca anlatmaları istenir. Metindeki olayı anlatırken olayın gerçekleştiği zamanı dikkate alarak geçmiş, şimdi ve gelecek zaman ifadelerini doğru kullanmaları beklenir (**KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Bu süreçte, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, öğrenci ürün dosyası, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Okudukları metinde yer alan karakterlerin özellikleri ile ilgili verilen bilgiler belirlendikten sonra olay veya bilgiyi kısaca analiz etmeleri ve bu bilgiyi doğru yorumlamaları beklenir (**SDB2.3**). Öğrencilerin dinledikleri, izledikleri veya okudukları metinde geçen olayların günlük yaşamla benzer yönlerini belirlemeleri istenir (**KB2.8**). Bu süreçte, kontrol listesi, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerin dinlediği/izlediği veya okuduğu metnin konusunu ve metinde verilmek istenen mesajı bulmaları beklenir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.13, KB2.14**). Bu süreçte, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerin yazılarında, okumalarında, yüz yüze ve çevrim içi konuşmalarında olay, durum, karakter ve nesnelerin çeşitli özelliklerini belirleyerek sınıflandırmaları beklenir. Konuşmalarında varlıkları benzerlikleri ve farklılıkları açısından sınıflandırırken zıt anlamlı sözcükleri kullanmaları sağlanır. Metnin içeriği ile ilgili görüşlerini belirtirken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları istenir. Metnin içeriği ile ilgili görüşlerin yazılı olarak ifade edilmesi beklenir (**SDB2.1, KB1, KB2.5**). Bu süreçte, öz değerlendirme formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu veya oyun temelli değerlendirme kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerin yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerde kullanmaları sağlanır. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri beklenir. Yazı çalışmaları yaparken yazım kurallarına dikkat ederek yazmaları sağlanır. Yazmaya başlamadan önce Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D19.1**). Bu süreçte, gözlem, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir. Öğrencilerin yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanmaları sağlanır. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1, KB2.5**). Bu süreçte, dereceli puanlama anahtarı, oyun temelli değerlendirme, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir. Belirlenen yazma ortamında yazı yazarken verilen yazma görevini plansız bir şekilde gerçekleştirmeleri sağlanır. Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanmaları sağlanır. Öğrencilerin serbest yazma çalışmaları yaparken uygun yazma stratejilerini seçmeleri beklenir. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1, KB2.5, KB3.1**). Bu süreçte, gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı veya oyun temelli değerlendirme kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları istenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları beklenir. Bu süreçte, kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları beklenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları istenir. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Dinleme ve konuşmalarını yönetebilme ile ilgili etkinlikler ile okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz etmesi gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdüreceği etkinlikler ile okuma ve yazma sürecinde belirlediği hataları düzeltmeye yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. TEMA: DEMOKRATİK YAŞAM

Bu temada sorumluluklar, temel hak ve özgürlükler vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

ALAN BECERİLERİ TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D11. Özgürlük, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB1. Temel Beceriler, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Konuya, amacına ve ilişkinin türüne uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.4.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun bir biçimde iletişimi sürdürür.
- e) Yüz yüze iletişim sürecini uygun nezaket ifadelerini kullanarak sürdürür.
- g) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine uygun konuşma planı hazırlar.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- j) Serbest konuşma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.
- k) Sözlü iletişimde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.
- n) Konuşmalarını görsel/dijital içeriklerle destekler.
- o) Sık karşılaşılan deyimlerin anlamını söyler.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşma yapar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- f) Deyimleri konuşma bağlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- j) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- k) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.K.4.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuma amacına ve ilgi alanına göre okuyacağı metni seçer.
- b) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisini seçer.
- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metnin kurgusuna ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- l) Okuduğu metinlerde "de" ve "ki" bağlaçlarının anlam üzerindeki etkisini fark eder.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- e) Yan anlamlı sözcükleri metinde bulur.

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Serbest yazma çalışmaları yapar.
- b) Amacına uygun yazma stratejisini seçer.
- c) Belirlediği yazma ortamına (kâğıt/çevrim içi) uygun strateji seçer.
- ç) Seçtiği yazma stratejisine uygun yazma çalışması yapar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- ö) Yazılarını görsel/dijital içeriklerle destekler.
- ü) Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- c) Yazılarında deyim ve atasözlerini içeriğe uygun kullanır.
- d) Yazım kurallarına uygun yazar.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- ç) Tür veya ilgi alanına göre yazma tercihini belirtir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

bilgilerini koruma, çocuk hakları, demokrasi, dijital gizlilik, eşitlik, ifade özgürlüğü, kişisel alan, liyakat, özgürlük, sorumluluk, temel hak ve özgürlükler

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştıkları ve bu temadaki öğrenme çıktılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Bu temadaki öğrenme çıktılarının gerektirdiği ön bilgilere öğrencinin sahip olma durumu; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu gibi ölçme araçlarından en az biri kullanılarak veya söz konusu çıktılara hizmet edecek etkinliklerle değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılabilir. Öğrencilerin metinle bağ kurmalarına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (SDB2.1, E1.1).

Metin öncesinde öğrencilerden okuyacakları, dinleyecekleri ve izleyecekleri metnin başlığını ve görsellerini incelemeleri istenir. Görselleri inceleme sırasında görsel okuryazarlığı desteklenirken metnin içeriğine karşı merak oluşturmaları sağlanır (E1.1, OB4). Metnin başlığını ve görsellerini inceledikten sonra metnin içeriği hakkında tahminde bulunmaları istenir. Öğrencilere "Metinde neler anlatılmış olabilir?" gibi sorular yöneltilerek metnin içeriğini tahmin etmeleri ve metnin içeriği ile ilgili görüşlerini ifade etmeleri beklenir. Tahminlerini akılda tutmaları veya defterlerine yazmaları istenir. Metnin içeriği ile ilgili görüşlerini belirtirken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir. Öğrencilerden konuşma sırasında anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları istenir. Süreç sonunda öğrencilerin tahminleri ile metinde geçen konunun karşılaştırılması sağlanır (SDB2.1, SDB2.3, E1.1, E1.5, E2.3, KB1, KB2.10, KB2.12). Bu süreçte, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrenciden belirlediği okuma amacına (okuma öncesi) yönelik strateji seçmesi istenir. Bu stratejileri seçerken okuma öncesi, sırası ve sonrasına göre belirleme yapması beklenir (Örneğin bilgilenmek için okuyorsa okuma öncesinde konu tahmininde bulunur, konu ile ilgili ön bilgilerini gözden geçirir; okuma sırasında not alır, tekrar okur, tahmin eder/zihninde canlandırır, metni anlar ve anlamlandırır; okuma sonrasında sözel, görsel ve yazılı olarak özetler, değerlendirir, soru çalışmaları yapar, soru-cevap yapar, ana fikri belirler vb.)(KB1, KB2.5, KB3.1). Bu süreçte, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrenciden belirlediği dinleme/izleme amacına (dinleme/izleme öncesi) yönelik strateji seçmesi istenir. Bu stratejileri seçerken dinleme/izleme öncesi, sırası ve sonrasına göre belirleme yapması beklenir (Örneğin bilgilenmek için izliyorsa dinleme öncesinde konu tahmininde bulunur, konu ile ilgili ön bilgilerini gözden geçirir; dinleme sırasında vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek dinler, dinlediklerine/izlediklerine dair not alır, dinlediklerini/izlediklerini zihninde canlandırır, dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilgileri ön bilgileri ile karşılaştırır, konu tespiti yapar; dinleme/izleme sonrasında dinlediklerini/izlediklerini özetler, değerlendirir, soru çalışmaları yapar, yeniden ifade eder, sorgular vb.)(KB1, KB2.5, KB3.1). Dinleme/izleme sürecinde seçtiği stratejiyi seçme nedenleriyle birlikte açıklaması beklenir (SDB2.1, KB2.6). Bu süreçte, gözlem formu ve öz değerlendirme formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Dinleme süreci başlamadan önce öğrencilere dinleme kuralları hatırlatılır. Metnin gelişme bölümü öğretmen tarafından sesli bir şekilde okunur, öğrencilerden dinlemeleri ve dinleme sırasında not almaları istenir. Etkin dinlemenin önemine vurgu yapılır (**D14.3, D4.2, SDB2.1**). Dinleme sürecinde metni anlayabilmek için öğrencilerin ön bilgilerini kullanmaları sağlanır (**KB2.7, KB3.1, KB3.3**). Öğrencilerden dinleme/izleme yaparken hatalarını tespit etmeleri ve uygun zamanda söz almaları istenir. Dinleme/izleme metnlerinde belirledikleri hatalarını düzelterek uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarmaları sağlanır (**D16.3**). Bu süreçte, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden metnin gelişme bölümünü sessiz bir şekilde okumaları istenir. Metin sessiz bir şekilde okunurken metni anlayabilmek için ön bilgilerini kullanmaları sağlanır (**KB3.3, KB2.7, KB2.12**). Gelişme bölümünü okudukları metinden ve görsellerinden yararlanarak metnin öncesini ve sonrasını tahmin etmeleri istenir. Öğrencilerden metnin öncesi ve sonrası ile ilgili tahminlerini söylerken konuşma kurallarına dikkat etmeleri, nezaket ifadelerini kullanmaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri beklenir (**SDB2.1, E1.5**). Metinde yer alan "de" ve "ki" bağlaçlarının nasıl kullanıldığı üzerinde durulur. Öğrencilerin konuşma sırasında edindikleri olumlu davranışlarını sonraki konuşmalarında da kullanmaları sağlanır (**D16.3**). Son olarak öğrencilerden noktalama işaretlerine dikkat ederek metni sesli okumaları istenir. Metni okurken metinde yer alan yan anlamlı sözcükleri belirlemeleri beklenir. Bu süreçte, çalışma kâğıdı, kontrol listesi veya gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerin dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin konusunu bulmaları beklenir (**KB2.6, KB2.13**). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen mesajı belirlemeleri istenir (**SDB2.1, KB2.14**). Bu süreçte, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerin okudukları metinde yer alan fiziksel, sosyal, duygu durumu vb. ile ilgili verilen bilgileri ve karakterleri belirledikten sonra olay veya bilgiyi kısaca analiz etmeleri ve bu bilgiyi doğru yorumlamaları beklenir. Metni yorumlarken kurgu hakkındaki görüşlerini ve kurguya yönelik önerilerini ifade etmeleri istenir. Okudukları metindeki iletilere katılıp katılmadıklarını nedenleriyle ifade etmeleri sağlanır (**SDB2.1, E1.2, E2.3, KB2.14, KB2.17, KB2.18**). Katıldıkları ve katılmadıkları görüşleri ifade ederken öğrencilere duygu ve düşüncelerini açıkça ortaya koyabilecekleri söylenir (**D6.1**). Okudukları metne yönelik düşüncelerini ifade etmeleri sırasında bağımsızlıkları desteklenir (**D11.2, E1.2**). Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlerin yerine farklı görüşler önermeleri istenir. Öğrenciler konuşma yaparken kendilerini ifade etmeleri ve iletişim becerileri desteklenir (**SDB2.1**). Katılmadıkları görüşlere ilişkin önerilerde bulunurken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5**). Bu süreçte, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden ilgi alanına göre belirledikleri bir konuda serbest yazma çalışmaları yapmaları beklenir (**KB1, KB2.15**). Yazılarında deyim ve atasözlerine yer vermeleri söylenir. Deyim ve atasözlerinin yerinde ve anlamına uygun kullanılması gerektiğine vurgu yapılır (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1**). Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB1**). Noktalama işaretlerinin kullanıldığı yerler hatırlatılır. Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanmaları sağlanır. Serbest yazma çalışmasında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanmaları beklenir. Bu süreçte, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, gözlem formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden görsellerle zenginleştirilmiş öyküleyici bir yazı oluşturarak hedef kitleye sunmaları beklenir. Sunumlarını yardımlaşarak hazırlamaları desteklenir (**SDB2.2**). Yazılı anlatımlarını zenginleştirmek ve somutlaştırmak için görseller ve dijital içerikler (resim, fotoğraf, afiş vb.) kullanmaları sağlanır. Öğrencilerin sunumlarını yaparken dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre bir konuşma planı hazırlamaları ve bu plana uygun konuşmaları istenir. Konuşmalarını zenginleştirmek için görseller ve dijital içerikler kullanmaları beklenir. Öğrencinin estetik algısını görsele yansıtması için yönergeler verilir (**D7.2, OB2**). Konuşmalarını beden dili ile desteklemeleri, jest ve mimiklerini kullanmaları istenir. Bu süreçte, dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerin tür veya ilgi alanlarına yönelik yazma tercihlerini belirlemeleri istenir. Tür veya ilgi alanlarına uygun seçtikleri yazma tercihini uygulamaya geçirirken yazma amacına uygun not alma, özet çıkarma gibi bir yazma stratejisini seçmeleri beklenir (Örneğin bilgilendirici metin dinlerken not alma stratejisini seçer, öyküleyici bir metinde geçen olayları anlatmak için özet çıkarma stratejisini seçer) (**KB1, KB2.5, KB3.1**). Öğrencilerin strateji belirlerken yazma yapacakları ortamın fiziksel özelliklerini (ışık, ısı, ses vb.) değerlendirmeleri sağlanır (**KB1, KB2.5, KB3.1**). Yazı çalışmaları yaparken yazım kurallarına dikkat etmeleri istenir. Yazma yapacakları ortamın fiziksel özelliklerini (ışık, ısı, ses vb.) değerlendirerek yazma stratejisini seçmeleri sağlanır. Yazma amacına uygun seçtikleri stratejiyi uygulayarak yazı yazdırılır. Bu süreçte, gözlem formu, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Yazıları hakkında plansız konuşmalar yaparken öğrencilerin kendi görüş ve düşüncelerini açıklamaları istenir. Bu açıklamalarında görüş ve düşüncelerinin nedenlerini de ortaya koymaları sağlanır. Öğrencilerin yaptıkları konuşmalarda konuşma içeriğine ve anlamına uygun deyimlere yer vermeleri istenir (**SDB2.1, KB2.13**). Günlük hayatlarında sık karşılaştıkları deyimlerin anlamlarını söylemeleri istenir (**SDB2.1, KB2.13**). Bu süreçte, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarını (dinlemekten, izlemekten, konuşmaktan, okumaktan, yapmaktan zevk aldıkları konular vb.) ve okuma amaçlarını (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek vb.) belirlemeleri istenir. Belirledikleri ilgi alanına ve amacına yönelik okuyacakları metni seçmeleri beklenir (**KB1**). Bu süreçte, gözlem formu, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları beklenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları istenir. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu temanın içeriğine uygun olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden birine yönelik performans görevi verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Okuduğu metin ile ilgili anlam oluşturabilme etkinlikleri, yazılarında içerik oluşturabilme gibi zenginleştirme etkinlikleri yaptırılabilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Yazılarında noktalama işaretlerini kuralına uygun kullanması ile yan anlamlı sözcükleri metinde bulmasına yönelik destekleme etkinlikleri yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

EK 1: SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

1. SINIF

DİNLEME/İZLEME

T.D.1.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Verilen görseller arasından öğrendiği sesin geçtiği görseli/görselleri seçer.
- b) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına uygun olarak seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.1.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Sese karşılık gelen sembolü/harfi tanır.
- b) Dinlediği sesin kaynağını tahmin eder.
- c) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerini yaştantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- d) Dinlediği sesin bulunduğu sözcüklere örnekler verir.
- e) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- f) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.

T.D.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.
- b) Seslere karşılık gelen sembolleri/harfleri ayırt eder.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerliklerini belirler.
- d) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi belirler.

T.D.1.4. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinleme/izleme sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Dinlemesinde/izlemesinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

KONUŞMA

T.K.1.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- c) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.
- ç) Konuşmalarında selamlaşma ve hitap ile ilgili ifadeler kullanır.

T.K.1.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Ön bilgilerinden hareketle dinlediği sesin içinde geçtiği sözcükler hakkında konuşur.
- b) Dinlediği/izlediği metni anlatır.
- c) Kendisi ve ailesi hakkında konuşmalar yapar.
- ç) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.
- d) Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
- e) Konuşmalarında geçen nesneleri fiziksel özelliklerine göre karşılaştırır.

- f) Konuşmalarında nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.
- g) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını kendi cümleleriyle ifade eder.
- ğ) Sözlü iletişimde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.
- h) İlgili alanına yönelik seçtiği bir konu hakkında konuşur.
- ı) Konuşmalarını desteklemek için görseller kullanır.
- i) Dinleyicilere ne anlatacağını dikkate alarak konuşur.
- j) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.

T.K.1.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Öğrendiği ses, hece, sözcük, cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde söyler.
- b) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- c) Dinlediğini/izlediğini telaffuza dikkat ederek anlatır.
- d) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmalarını mimiklerle destekler.
- f) Konuşmalarını desteklemek için beden dilini kullanır.

T.K.1.4. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Konuşmasındaki hatalarını fark eder.
- b) Konuşmasında fark ettiği hataları düzeltir.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

OKUMA

T.O.1.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Harf ve heceleri doğru seslendirir.
- b) Sözcükleri doğru okur.
- c) Basit ve kısa cümleleri doğru okur.
- ç) Telaffuza dikkat ederek okur.
- d) Öğrendiği ses, hece, sözcük veya cümleleri işitilebilir bir ses düzeyinde okur.
- e) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- f) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- g) Anlaşılabilir ve uygun bir hızda sesli okur.
- ğ) Bir dizi kısa metin içerisinde seçtiği metni okur.
- h) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.1.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Metni okurken ön bilgilerini kullanır.
- b) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuduğu metindeki yönergeleri uygular.

T.O.1.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metnin konusunu bulur.

T.O.1.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuduğu ortamın fiziksel özelliklerini açıklar.

T.O.1.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

YAZMA

T.Y.1.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Yazma materyallerini kurala uygun kullanır.
- b) Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.
- c) Hece, sözcük veya cümleler yazar.
- ç) Kısa metinler yazar.
- d) Verilen bir metni metne bakarak yazar.
- e) Söylenen sözcük ve cümleleri yazar.
- f) Yazışmalarını selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatır.

T.Y.1.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Görsellerle ilgili sözcük veya cümleler yazar.
- b) Sözcük ve cümlelerde eksik bırakılan yerleri ön bilgileri doğrultusunda yazarak tamamlar.
- c) Yazılarını karşıdakinin iletilerinden yola çıkarak devam ettirir.
- ç) Yazılarında geçen nesneleri fiziksel özelliklerine göre karşılaştırır.
- d) Yazılarında nesneleri fiziksel özelliklerine göre sınıflandırır.
- e) Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle yazar.
- f) Yazılı anlatımlarını zenginleştirmek için görseller kullanır.
- g) Seçtiği görselden hareketle kısa bir metin yazar.
- ğ) Muhatabına ne yazacağını dikkate alarak yazma çalışmaları yapar.
- h) Yazılarında benzetmelere yer verir.

T.Y.1.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
- b) Harfleri temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- c) Rakamları temel formuna ve yazım yönlerine göre yazar.
- ç) Harf, sözcük veya cümleler arasında uygun boşluk bırakır.
- d) Harflerin büyük yazılışını yerinde kullanır.
- e) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazışmalarında mesajlarını açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- ğ) Yazılarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- h) Rakam ve sayıları kuralına uygun yazar.
- ı) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- i) Yazılarında harfler, sözcükler ve satırlar arasında uygun boşluk bırakır.
- j) Soru edatını (mı, mi) kuralına uygun yazar.
- k) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, soru işareti, virgül ve ünlem) kuralına uygun kullanır.

T.Y.1.4. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

2. SINIF**DİNLEME/İZLEME****T.D.2.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme**

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinleme esnasında konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz alır.

T.D.2.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Dinlediklerini yaşantı ve ön bilgileriyle karşılaştırarak çıkarımda bulunur.
- b) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilerden ilgi alanına uygun çıkarımlar yapar.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- f) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki farklı nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- ğ) Dinlediklerine/izlediklerine yönelik düşüncelerini ifade eder.

T.D.2.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- ç) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi belirler.

T.D.2.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

T.D.2.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinleme/izleme sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Dinlemesinde/izlemesinde belirlediği hataları düzeltir.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

KONUŞMA**T.K.2.1. Konuşmalarını yönetebilme**

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Konuşma sırasında dinleyiciler ile göz teması kurar.
- d) İletişim sırasında uygun zamanda söz alır.
- e) Konuşmalarında selamlaşma ve hitap ile ilgili ifadeler kullanır.
- f) Belirlenen bir konuda konuşma planı hazırlar.

T.K.2.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Dinlediklerini/izlediklerini ifade ederken ön bilgilerini kullanır.
- b) Görsellerden hareketle olayların oluş sırası hakkında tahminlerde bulunur.
- c) Dinledikleri, izledikleri veya okudukları metinlerdeki kişilerin benzer ve farklı yönlerini açıklar.
- ç) Verilen görsellerden hareketle karakterleri veya nesneleri benzer özelliklerine göre sınıflandırarak anlatır.
- d) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- e) Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle anlatır.

- f) Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metindeki görüşlere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- g) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.
- ğ) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.
- h) Konuşmalarını desteklemek için görseller kullanır.

T.K.2.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında konuşma hızını ayarlar.
- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşur.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Günlük hayatta karşılaştığı bir olayla ilgili düşüncelerini açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- e) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- f) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, ama, çünkü) doğru kullanır.
- g) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ğ) Konuşmalarını desteklemek için beden dilini kullanır.
- h) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.K.2.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

T.K.2.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Konuşmasında fark ettiği hataları düzeltir.
- b) Konuşmasındaki olumlu davranışları fark eder.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

OKUMA

T.O.2.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Okuyacağı metni ilgi alanına göre seçer.
- c) Kuralına uygun sesli ve sessiz okur.
- ç) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.2.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Okuyacağı metnin başlığından ve görsellerinden hareketle metnin konusu hakkında tahminde bulunur.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak içeriğe uygun çıkarımlar yapar.
- d) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.
- e) Okuduğu metindeki nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Okuduğu metindeki zıt anlamlı sözcükleri bulur.
- g) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını ifade eder.

T.O.2.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay ve bilgileri açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki iletilerin benzerlik ve/veya farklılıklarını belirler.
- ç) Okuduğu metindeki içerik ve görsel (tablo, grafik vb.) arasındaki ilişkiyi belirler.

T.O.2.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuduğu ortamın okumasına etkisini açıklar.
- b) Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.

T.O.2.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecindeki hatalarını belirler.
- b) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- c) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

YAZMA

T.Y.2.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlık yaparak yazar.
- b) Verilen bir yazma görevini belirlediği yazı türüne göre yazar.
- c) Yazışmalarını selamlaşma ve hitap ifadeleriyle başlatır.
- ç) Yazışmalarını uygun ifadeleri kullanarak sonlandırır.
- d) Belirlenen bir konuda yazma planı hazırlar.

T.Y.2.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Bir metinde eksik bırakılan cümleleri ön bilgilerini kullanarak yazar.
- b) Yarım bırakılan bir metni ön bilgilerinden hareketle yazar.
- c) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- ç) Eksik bırakılan bir metni tahminleri doğrultusunda yazar.
- d) Yazılarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.
- e) Verilen görsellerden hareketle karakterleri veya nesneleri benzer özelliklerine göre sınıflandırarak yazar.
- f) Yazılarında sözcükleri anlamına uygun kullanır.
- g) Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metindeki olayları oluş sırasına göre kendi ifadeleriyle yazar.
- ğ) Basit yönergeler yazar.
- h) Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metindeki görüşlere katılıp katılmadığını nedenleriyle yazar.
- ı) İstek ve önerilerini yazarak (tebrik, mektup ve anlık ileti) ifade eder.
- i) Yazılı anlatımlarını desteklemek için görseller kullanır.
- j) Görsellerle destekleyerek oluşturduğu mektup, anlık ileti türlerindeki yazılarını sunar.
- k) Yazılarında benzetmelere yer verir.
- l) Yazılarında örneklendirmeye yer verir.
- m) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini yazar.

T.Y.2.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Anlamını bilmediği sözcüğün anlamını çevrim içi veya basılı kaynaklardan araştırarak yazar.
- c) Yazılarında sözcükleri yerinde kullanır.
- ç) Yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- d) Soru edatını (mı, mi) kuralına uygun yazar.
- e) Kısaltmaları kuralına uygun yazar.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında yazım alanını uygun şekilde (yazıyı sayfaya hizalama, paragraf başı, satır sonuna sığmayan sözcükler vb.) kullanır.
- ğ) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti ve kısa

çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.2.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

a) Yazma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

T.Y.2.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

a) Yazılarında hatalarını bulur.

b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.

c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

3. SINIF DİNLEME/İZLEME

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- b) Konuya ve amacına uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- b) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilerden amacına ve ilgi alanına uygun çıkarımlar yapar.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- f) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.
- g) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki farklı durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- ğ) Dinlediklerine/izlediklerine yönelik düşüncelerini nedenleriyle ifade eder.
- h) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunur.
- ı) Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurları ile ifade eder.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.
- e) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi açıklar.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.
- b) Dinleyecekleri/izleyecekleri türü tercih nedenleri ile belirtir.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

KONUŞMA

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.
- d) Belirlenen bir konuda konuşma planı hazırlar.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Konuşmanın içeriğine uygun olarak yaşantı ve ön bilgilerinden örnekler verir.
- b) Dinlediği bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına dair tahminlerde bulunur.
- c) Bir konu hakkında hazırladığı konuşma planına uygun konuşur.

- ç) Dinledikleri, izledikleri veya okudukları metinlerdeki nesne ve kişileri karşılaştırır.
- d) Konuşmalarında farklı karakter, olay ve nesneleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- e) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- f) Konuşmalarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- g) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını mantıksal ilişkilere bağlı olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
- ğ) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin nedenleri ifade eder.
- h) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunur.
- ı) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.
- i) Konuşmalarında örneklendirmeye yer verir.
- j) Görsellerden hareketle konuşma içeriği oluşturur.
- k) Dinleyici grubunun özelliklerini dikkate alarak belirli bir konuda sunum yapar.
- l) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.
- m) Sık karşılaşılan atasözlerinin anlamlarını söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşur.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Sık karşılaşılan atasözlerini konuşma bağlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- f) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- g) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- ğ) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü) doğru kullanır.
- h) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ı) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.K.3.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Konuşma ortamının konuşma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.K.3.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Başkalarının konuşmalarındaki hataları fark eder.
- b) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

OKUMA

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- c) Okuyacağı metni ilgi alanına ve amacına göre seçer.
- ç) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisine karar verir.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- c) Okuduğu metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sırası hakkında tahminde bulunur.

- d) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- e) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak metnin amacına uygun çıkarım yapar.
- f) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.
- g) Okuduğu metindeki iletileri metnin içindeki diğer bilgilerle karşılaştırır.
- ğ) Okuduğu metindeki olay, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- h) Okuduğu metindeki zıt anlamlı ve eş anlamlı sözcükleri bulur.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metindeki içeriğe ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- ç) Okuduğu metindeki iletileri benzerlik ve/veya farklılık yönüyle ilişkilendirir.
- d) Gerçek ve mecaz anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirler.
- e) Okuduğu metindeki noktalama işaretlerinin içerikle ilişkisini belirler.

T.O.3.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuma yapacağı ortamın uygunluğunu değerlendirir.
- b) Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- b) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.
- c) Tür veya ilgi alanına göre okuma tercihini belirtir.
- ç) Basılı materyali okuma sürecindeki olumlu davranışlarını çevrim içi okuma sürecine aktarır.

YAZMA

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevine uygun biçimde hazırlıksız yazı yazar.
- b) Verilen bir yazma görevini belirlediği yazı türüne göre yazar.
- c) Yazışmalarını içeriğe ve amacına uygun ifadelerle sürdürür.
- ç) Yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
- d) Çevrim içi yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
- e) İmzasında adını ve soyadını özgün bir şekilde kullanır.
- f) Belirlenen bir konuda yazma planı hazırlar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirir.
- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- c) Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metne ilişkin çıkarımlarını planlı biçimde yazar.
- ç) Yazılarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.
- d) Yazılarında karakter, olay ve nesneleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- e) Yazılarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- f) Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- g) Dinlediği, izlediği bir olayı veya okuduklarını kendi ifadeleriyle yazar.

- ğ) Ayrıntılı yönergeler yazar.
- h) Yazılı iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunur.
- ı) İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, anlık ileti) ifade eder.
- i) Yazılı anlatımlarının içeriğini oluşturmak için görseller kullanır.
- j) Edindiği bilginin kaynağını yazar.
- k) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılarını sunar.
- l) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş öyküleyici türdeki yazılarını sunar.
- m) Dijital araçları kullanarak hedef kitleye uygun türde yazılarını sunar.
- n) Yazılarında benzetme ve örneklendirmeye yer verir.
- o) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- c) Yazılarında sık karşılaşılan deyim ve atasözlerini içeriğe uygun kullanır.
- ç) Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- d) Kısaltmalara gelen ekleri kuralına uygun yazar.
- e) Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.3.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Yazma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Yazma ortamının yazma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.Y.3.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

4. SINIF

DİNLEME/İZLEME

T.D.4.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- a) Konuya, amacına ve ilişkinin türüne uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.4.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- b) Dinlediği/izlediği metnin günlük yaşamla bağlantısını kurar.
- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki içerikten hareketle uygun çıkarımlar yapar.
- f) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- g) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.
- ğ) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- h) Dinlediklerine/izlediklerine katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- ı) Dinlediklerinde/izlediklerinde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.
- i) Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurları ile ifade eder.

T.D.4.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.
- e) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

T.D.4.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.
- b) Dinleme/izleme yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak dinler.

T.D.4.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.
- b) Dinlediği/izlediği metinde verilen bilginin ve kaynağının doğruluğunu sorgular.
- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

KONUŞMA

T.K.4.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Yüz yüze iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.
- d) Çevrim içi iletişimde konuşma kurallarına uygun biçimde iletişimi sürdürür.
- e) Yüz yüze iletişim sürecini uygun nezaket ifadelerini kullanarak sürdürür.
- f) Çevrim içi iletişim sürecini uygun nezaket ifadelerini kullanarak sürdürür.
- g) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine uygun konuşma planı hazırlar.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Belirlenen bir konu hakkında konuşurken yaşantı ve ön bilgilerinden yararlanır.
- b) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini ifade eder.
- c) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yarım kalan bir konuşmayı tahminleri ile devam ettirir.
- ç) Dinlediği/izlediği bir konuya ilişkin çıkarımlarını planlayarak konuşur.
- d) Konuşmalarında dinlediklerinden, izlediklerinden veya okuduğu metinlerden yola çıkarak nesne ve kişileri karşılaştırır.
- e) Konuşmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Çevrim içi konuşmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- g) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- ğ) Konuşmalarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- h) Konuşmalarında eş sesli sözcükleri kullanır.
- ı) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını mantıksal ilişkilere bağlı olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
- i) Dinledikleri, izledikleri veya okuduklarındaki görüşlere katılma veya katılmama kararını nedenleriyle ifade eder.
- j) Serbest konuşma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.
- k) Sözlü iletişimde kabul etmediği konulara ilişkin önerilerde bulunur.
- l) Konuşmalarında benzetmelere yer verir.
- m) Konuşmalarında örneklendirmeye yer verir.
- n) Konuşmalarını görsel/dijital içeriklerle destekler.
- o) Sık karşılaşılan deyimlerin anlamını söyler.
- ö) Sık karşılaşılan atasözlerinin anlamlarını söyler.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında sesinin düzeyini dikkat çekmek amacıyla kullanır.
- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşma yapar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Belirli bir konuda beden dilini, ses tonunu ve dinleyici özelliklerini dikkate alarak sunum yapar.
- d) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini söyler.
- e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- f) Deyimleri konuşma bağlamına uygun kullanır.
- g) Atasözlerini konuşma bağlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- i) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü, de, ki) doğru kullanır.
- j) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- k) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.K.4.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma ortamının konuşma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.
- b) Konuşma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak konuşur.

T.K.4.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Başkalarının konuşmalarındaki hataları fark eder.
- b) Başkalarının konuşmalarındaki hataları düzeltir.
- c) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.
- ç) Metni yazar rolünde değerlendirerek ifade eder.

OKUMA

T.O.4.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuma amacına ve ilgi alanına göre okuyacağı metni seçer.
- b) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisini seçer.
- c) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.4.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Okuduğu metnin günlük yaşamla bağlantısını kurar.
- c) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi ve sonrası hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak ilgi alanına uygun çıkarım yapar.
- e) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak metnin amacına uygun çıkarım yapar.
- f) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.
- g) Okuduğu metindeki iletileri değerlendirir.
- ğ) Okuduklarındaki olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- h) Okuduğu metindeki eş anlamlı, zıt anlamlı veya eş sesli sözcükleri sınıflandırır.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metnin kurgusuna ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- k) Okuyacağı metnin biçimsel ve tanıtıcı özelliklerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.
- l) Okuduğu metinlerde "de" ve "ki" bağlaçlarının anlam üzerindeki etkisini fark eder.

T.O.4.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları analiz eder.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- ç) Okuduğu metindeki iletileri benzerlik ve/veya farklılık yönüyle ilişkilendirir.
- d) Gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirler.
- e) Yan anlamlı sözcükleri metinde bulur.
- f) Çevrim içi okumada aradığı bilginin yerini doğru olarak bulur.
- g) Okuduğu metindeki noktalama işaretlerinin içerikle ilişkisini belirler.
- ğ) Okuduğu metindeki içerik ve görsel (tablo, grafik vb.) arasındaki ilişkiyi belirler.

T.O.4.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Okuma sürecini etkileyen fiziksel etmenleri düzenler.
- b) Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.

T.O.4.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- b) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.
- c) Okuduğu metinde verilen bilginin ve kaynağının doğruluğunu sorgular.
- ç) Tür veya ilgi alanına göre okuma tercihini belirtir.
- d) Basılı materyali okuma sürecindeki olumlu davranışlarını çevrim içi okuma sürecine aktarır.

YAZMA

T.Y.4.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- Serbest yazma çalışmaları yapar.
- Amacına uygun yazma stratejisini seçer.
- Belirlediği yazma ortamına (kâğıt/çevrim içi) uygun strateji seçer.
- Seçtiği yazma stratejisine uygun yazma çalışması yapar.
- Yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
- Çevrim içi yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.
- İmzasında adını ve soyadını özgün bir şekilde kullanır.
- Yazacağı metnin türüne uygun yazma planı hazırlar.

T.Y.4.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- Metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirir.
- Ön bilgilerinden hareketle metin yazar.
- Dinlediği, izlediği veya okuduğu metnin günlük yaşamla ilişkisini yazar.
- Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- Dinlediği, izlediği veya okuduğu bir metne ilişkin çıkarımlarını planlı biçimde yazar.
- Yazışmalarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.
- Çevrim içi yazışmalarında kişi ve nesneleri benzerlik ve farklılık bakımından karşılaştırır.
- Yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- Çevrim içi yazışmalarında olay, durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- Yazılarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- Yazılarında eş sesli sözcükleri kullanır.
- Dinlediği, izlediği bir olayı veya okuduğu bir metni mantıksal ilişkilere uygun şekilde kendi ifadeleriyle yazar.
- Ayrıntılı yönergeler yazar.
- Çevrim içi ortamda dijital mahremiyete dikkat ederek yazar.
- Dinledikleri, izledikleri veya okuduklarındaki görüşlere katılma veya katılmama kararını nedenleriyle yazar.
- Serbest yazma çalışmalarında görüş ve düşüncelerini nedenleriyle açıklar.
- İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, elektronik posta, anlık ileti) ifade eder.
- Yazılarını görsel/dijital içeriklerle destekler.
- Edindiği bilginin kaynağını yazar.
- Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılarını sunar.
- Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş öyküleyici türdeki yazılarını sunar.
- Dijital araçları kullanarak hedef kitleye uygun türde yazılarını sunar.
- Yazılarında benzetme ve örneklendirmeye yer verir.
- Dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki neden-sonuç ilişkisini yazar.
- Yazılarında "de" ve "ki" bağlaçlarını kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- Yazacağı metin türünün özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- Yazılarında deyim ve atasözlerini içeriğe uygun kullanır.
- Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.
- Yazım kurallarına uygun yazar.

- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.4.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Yazma ortamının yazma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.
b) Yazma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak yazar.

T.Y.4.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
ç) Tür veya ilgi alanına göre yazma tercihini belirtir.
d) Dinlediği, izlediği veya okuduğu metni yazarın gözünden değerlendirdiği yazılar yazar.

EK 2: ÖRNEK ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMLARI

PERFORMANS GÖREVİ DEĞERLENDİRME FORMU

Yönerge: Öğrencilerin kitap ayrıacı tasarımları ve tasarımlarını sınıfa sunmaları istenebilir. Öğrencilere dönüt vermek için kontrol listesi kullanılabilir. Kontrol listesi üzerinde öğrencinin gerçekleştirdiği beceriler için "evet" gerçekleştiremediği beceriler için "hayır" sütununa işaret konur. Öğrencinin aldığı toplam puana göre aşağıdaki puan aralıkları dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

Öğrencinin Adı/Soyadı	Ölçütler	Evet (2p)	Kısmen (1p)	Hayır (0p)
	Temizlik, düzen ve planlamaya dikkat eder.			
	Zamanında teslim eder.			
	İşitilebilir bir ses düzeyinde konuşur.			
	Dinleyiciler ile göz teması kurar.			
	Telaffuza dikkat ederek konuşur.			
	Özgün bir ürün ortaya koyar.			

Puan Aralıkları:

9p-12p: Ölçütler sağlanmıştır.

5p-8p: İhtiyaç duyulan ölçütler tekrar edilerek eksikler giderilmelidir.

0p-4p: Ölçütler tekrar edilmelidir.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Yönerge: Öğrencilerin dinleme/ izleme ve konuşma becerilerinin doğru değerlendirilmesini sağlamak ve öğrencilere dönüt vermek için dereceli puanlama anahtarı (rubrik) kullanılabilir. Öğrencilerin gerçekleştirdiği beceriler rubrik üzerinde düzeylerine uygun olarak puanlanır. Öğrencinin aldığı toplam puana göre aşağıdaki puan aralıkları dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

DİNLEME/İZLEME ETKİNLİĞİ DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)											
SINIF	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	Dinleme/izleme sürecinde dikkatini konuya yönlendirerek ilgisini canlı tutar.	Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.	Konuşmacı ile göz teması kurar.	Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini belirtmek ya da soru sormak için uygun zamanda söz alarak konuşur.	Metnin devamı veya sonucu ile ilgili tahminlerini söyler.	Dinlediği/izlediği metnin konusunu belirler.	Dinlediği/izlediği metni telaffuza dikkat ederek anlatır.	Dinlediği/izlediği metni kendi cümleleri ile anlatır.	İşitilebilir ses tonuyla konuşur.	TOPAM PUAN
		15P	15P	10P	10P	10P	10P	10P	10P	10P	100P

Puan Aralıkları:

80p-100p: Ölçütler sağlanmıştır.

55p-79p: İhtiyaç duyulan ölçütler tekrar edilerek eksikler giderilmelidir.

0p-54p: Ölçütler tekrar edilmelidir.

GÖZLEM FORMU

Yönerge: Öğrencilerin harfi doğru biçimde yazmalarını kontrol etmek ve öğrencilere dönüt vermek için gözlem formu kullanılabilir. Öğrencilerin gerçekleştirdiği beceriler gözlem formu üzerinde düzeylerine uygun olarak sütunlara işaretlenir. Öğrencinin aldığı toplam puana göre aşağıdaki puan aralıkları dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

Öğrencinin Adı/Soyadı	Ölçütler	Eksiksiz gerçekleşti. (3p)	Eksikleri var. (2p)	Gerçekleşmedi. (1p)
	Harfi satır dizgesinde doğru yere yazar.			
	Harfi uygun satır aralığına, taşırmadan ve çizgilere değdirerek yazar.			
	Harfi yazım yönüne uygun olarak yazar.			
	Harfler arasında uygun boşluk bırakır.			

Puan Aralıkları:

9p-12p: Ölçütler sağlanmıştır.

5p-8p: İhtiyaç duyulan ölçütler tekrar edilerek eksikler giderilmelidir.

1p-4p: Ölçütler tekrar edilmelidir.

KONTROL LİSTESİ

Yönerge: Öğrencilerin sesi ne düzeyde hissettiğini belirlemek ve öğrencilere dönüt vermek için kontrol listesi kullanılabilir. Kontrol listesi üzerinde öğrencinin gerçekleştirdiği beceriler için "evet" gerçekleştiremediği beceriler için "hayır" sütununa işaret konur. Öğrencinin aldığı toplam puana göre aşağıdaki puan aralıkları dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

Öğrencinin Adı/Soyadı	Ölçütler	Evet (2p)	Kısmen (1p)	Hayır (0p)
	Hikâye, tekerleme, şarkı, mânide vurgulanan sesi hisseder.			
	Verilen sözcüklerde geçen öğrendiği sesi ayırt eder.			
	Verilen görseller arasından öğrendiği sesin geçtiği görseli seçer.			
	Öğrendiği sesin geçtiği sözcüklere örnekler verir.			

Puan Aralıkları:

7p-8p: Ölçütler sağlanmıştır.

4p-6p: İhtiyaç duyulan ölçütler tekrar edilerek eksikler giderilmelidir.

0p-3p: Ölçütler tekrar edilmelidir.

